proleter

devrimci teori

BÜTÜN ULKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

'MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ' KÜÇÜK BURJUVA ANTİ-MARKSİST BİR TEORİDİR

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞI VE HALKIN KURTULUŞU-PARTİ BAYRAĞI'NIN ANTİ-MARKSİST TEZLERİNİN ELEŞTİRİSİ

MAYIS 1979 SAYI 5

Proleter

DEVRİMCİ TEORİ

Proleter DEVRİMCİ TEORİ, Sayı 5, Sahibi: Kemal Yalçın, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Celâl Taş, Yönetim Yeri : Alayköşkü Caddesi No. 6, Kat 3. Cağaloğlu - İSTANBUL, Haberleşme adresi : P.K. 542 Sirkeci - İSTANBUL, Ödeme adresi : Kemal Yalçın Posta Çeki Hesap No.: 10 99 83, Abone : Altı aylık : 150 TL. Yıllık : 300 TL. Yurtdışı iki katıdır. Ufuk Matbaacılıkda dizilip basılmıştır. Basıldığı tarih : 20.5.1979.

ÖNSÖZ

Bu sayıda "Mao Zedung düşüncesi"nin eleştirisini yayınlıyoruz. Bu, akademik bir konu veya herhangi bir anti-marksist akımın eleştirisi değildir. Bir çok ülkede ve Türkiye'de Marksizmin önüne engel olan, proletaryanın değerlerini öldüren, yolunu karartan, uyanık davranılmaz ve aşılmazsa devrim ve sosyalizm dâvasını akâmete uğratacak olan bir akımın eleştirisidir.

Türkiye'de,1971 tecrübesi, bütün küçük burjuva teorilerin ve hayallerin açmazını, sonuçsuzluğunu pratik olarak ortaya çıkarmış; devrim ve sosyalizm davasının endişesini duyanların Marksizm-Leninizme yönelmesinin, küçük burjuvazinin yolu ile proletaryanın yolu arasındaki ayrımların kavranmasının şartlarını, herhangi bir ülkeden, herhangi bir dönemden çok daha fazla olgunlaştırmıştı. Ancak "Marksizm" örtüsü altındaki "Mao Zedung düşüncesi", atılması gereken küçük burjuva özelliklerin muhafazasına, küçük burjuva demokratizmi ile komünistliğin ayrımlarının, silinmesine devrim görevini proletarya açısından ele almanın, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in eserleri ve fikirlerinin iyi özümlenmesi gerektiğinin kararmasına yol açtı. Dolayısıyla "Mao Zedung düşüncesi"ne karşı tutum, hangi ideoloji rehber alınacak, hangi sınıfın çizgisi izlenecek sorunudur ve ülkemizde Marksist hareketin gelişmesinde bir dönem noktası, kesin ve açık bir yol ayrımıdır.

Halkın Yolu, proletaryanın çıkarlarını savunan ve Marksizmi temsil eden yegane siyasi çizgi olduğu için; bizzat kendi tecrübesiyle, "Mao Zedung düşüncesi"nin geçmiş hataları düzeltmenin, işçi sınıfı ve emekçi halkın mücadelesini sosyalizm hedefiyle ilerletmenin önünde engel olduğunu, Marksizm-Leninizm ile çatışma halinde olduğunu gördü ve Uluslararası Komünist Hareket'in yardımıyla onun anti-marksist özünü açığa çıkardı, mahkum etti.

Şimdi bazıları, sorunun temel ve tayin edici öneme sahip olduğunu karartmaya, onu devrimci görevlerin, her günkü görevlerin dışında bir mesele, akademik bir mesele gibi göstermeye çalışıyorlar. Bu, onların proletaryadan uzaklıklarının, Marksizme sahip çıkma yeteneğinden yoksunluklarının; varlıklarını, sınıf mücadelesinin yeterince keskinleşmemesine, Marksizm-Leninizm ile her türden revizyonizm arasındaki kesin ayrımların silinmesine veya bulanıklaştırılmasına dayandırdıklarının göstergesidir. Böyleleri, Marksizm'in gelişmesini, attığı her adımı, sakınılması, en az zararla savuşturulması gereken talihsizlik olarak görüyorlar. Ancak bu gelişme, aynı zamanda bu akımların kaçınılmaz sonunu da hazırlıyor.

"Mao Zedung düşüncesi" ile Marksizm-Leninizm arasında orta yol bulmaya veya sözde bu günkü Çin yöneticilerine ve "Üç Dünya Teorisi"ne karşı olup da; Mao Zedung'u savunma çabalarına gelince; eğer bu, devrime halâ ilgi duymakla birlikte, eski ön yargılardan kurtulamamış olmaktan ileri geliyorsa, yapılacak yegane şey, "Mao Zedung düşüncesi"nin anti-marksist karakterini kavrama cesareti göstermektir. Bunun dışında herşey, böylesi beyhude gayretler, "Mao Zedung düşüncesi"nin, bir dönem Türkiye devrimci hareketini, küçük burjuva çevreleri etkilediğinin simgesi olarak kalacak iflas etmeye mahkum kalıntılardır.

"Mao Zedung düşüncesi"nin mahkum edilmesi, şüphesizki görevlerimizi, sorumluluğumuzu daha da artırıyor. Zira, Marks, Engels, Lenin, Stalin'in fikirlerini daha iyi kavramamız, devrim mücadelesini onların gösterdiği ilkeler doğrultusunda ilerletmemiz, işçi sınıfı ve emekçi halkı daha geniş oranda, daha sağlam bir şekilde saflarımıza kazanmamız gerekiyor.

Proleter **Devrimci Teori**

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» KÜÇÜK BURJUVA, ANTİ-MARKSİST BİR TEORİDİR

Eğer «Mao Zedung düşüncesi» sadece Çin sınırları içinde kalmış olsaydı, ona karşı mücadele; Çin Komünist Partisine rehber olan ve kendine Marksist -Leninist ünvanını veren bir «teori»nin burjuva niteliğinin ve onun Çin halkının fedakârlığını, mücadelesini, sosyalizm ve komünizm yoluna yöneltemiyeceğinin açığa çıkarılması ile sınırlı kalır, büyük uluslararası önem kazanmazdı. Fakat «Mao Zedung düşüncesi» özellikle 1960 sonrasında sözde Sovyet modern revizyonizmine karşı mücadele ve Marksizm-Leninizmin savunulması örtüsü altında, uluslararası alana çıktığından bütün ülkelerin devrimcileri bakımından da büyük önem taşımaktadır.

1950'lerin sonlarında Kruşçev'in başını çektiği modern revizyonizm, Lenin ve Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa'nın halk demokrasisi ülkelerinde, Proletaryanın iktidarını gaspetti, bu ülkeleri yeniden kapitalizmin yoluna soktu. Birçok Komünist ve işçi partisini, ya da bu partilerin önemli bir kısmını aynı bataklığa çekti ve yozlaştırdı. Sovyet modern revizyonistleri bütün dünyadaki kafadarları ile birlikte çağın değiştiği, toplumun dönüştürülmesinde devrimin gerekli ve kaçınılmaz olmaktan çıktığı, Marksizm-Leninizmin eskidiği, ilke ve normlarının geçersiz olduğu propagandasını yapıyorlardı. Dünya Komünist Hareketi ciddi ve yaygın bir ihanetle karşı karşıya idi.

Çin yöneticileri 1963'de Kruşçev kliğine karşı tavır almak zorunda kaldıklarında, «Marksizm-Leninizmin savunucusu» görünümüyle ortaya çıktılar.

Ancak gerçekte bütün temel noktalarda onlarla aynı düşünceyi taşıyorlardı. Sadece taktik bir noktadan, ABD emperyalizmine karşı pasif tutum takınılması, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da yeni mücadelelerin gerekirliği ve Sovyet revizyonistlerinin de uluslararası birleşik cepheye katılması gerektiği noktasından mücadele yürütüyorlardı.

«Mao Zedung düşüncesi» Marksist-Leninist devrim teorisini reddettiğinden Çinlilerin bağımlı ülkelerde, «emperyalizme ve uşaklarına» karşı yeni mücadelelerin gerekirliği'ni savunması; o günün koşullarında modern revizyonizme tepki olarak doğan küçük burjuva meceracılığını körüklemek, küçük burjuva akımların «Marksizmin» örtüsü altında dolaşmalarını kolaylaştırmaktan başka bir sonuç doğurmadı.

Mao Zedung ve Çin yöneticileri Kruşçev revizyonizmi ile çakışıyor; sadece tali noktalardan ve küçük burjuva mevzilerden ona karşı olmalarının yanısıra; küçük burjuva çizgilerini, «Mao Zedung düşüncesi»ni Marksizm-Leninizme katkı olduğu, zamanımızın Marksizmi olduğu propagandası ile sunuyorlardı. Bu ise, Marksizm-Leninizmin modası geçmiş gösterme eğilimini, proletaryanın sınıf kıstaslarının ve değerlerinin öldürülmesi çabalarını hızlandırdı. Genç Komünist hareketlerin, revizyonizmin etkisi altına alınması sonucuna yolaçtı. Onlar, propagandalarının seviyesini ve iddialarını yükseltirken, Çin toplumunun özelliklerini, devlet ve parti yaşantısının gerçek niteliğini ısrarla gizlediler ve dünyaya, 1949'a kadar gelen Çin'deki gerçek durumu sunmayacak şekilde hazırlanmış Mao Zedung'un seçme eserleri ile, idealize edilmiş gerçek hayata uymayan propaganda broşüleri sundular. Ortada şekilsiz pelte gibi herşeye uyabilen «Mao zedung düşüncesi» vardı.

Çinliler bu iddialarını ve çizgilerini, herşeyi gizleyerek, mistifike ederek, efsaneleştirerek yürütüyorlardı. Bu Dünya Komünist Hareketinin aldatılması ve onun maruz kaldığı güçlüklerden yararlanılmasından başka birşey değildi. Ancak zamanla gizledikleri, efsaneleştirdikleri şeylerin açığa çıkması, görülebilmesi «Mao Zedung düşüncesi»nin gerçek kimliğini de açığa çıkardı.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» ÇAĞIN MERKEZİNDE PROLETARYA OLDUĞUNU REDDEDİYOR.

Genel olarak 1789-1871 döneminde sürecin objektif içeriğini, burjuvazinin başını çektiği feodalizme ve mutlakiyete karşı mücadele, burjuva kurtuluş hareketleri teşkil ediyordu. Burjuvazi feodal-mutlakiyetçi güçlere karşı ezici kuvvetle karşı çıkan ilerici ve dönemin esas yükselen sınıfı idi. Bu dönemden sonra veya kesin olarak 1900 yıllarından sonra ilerici burjuvazi, her türlü yeninin, burjuva demokratik hareketlerin düşmanı, bütün ilerici özelliklerini yitirmiş, yaşamını tüketmiş, gerici, asalak burjuvaziye, emperyalist burjuvaziye dönüştü; bir avuç emperyalist devletin dünyayı aralarında paylaştığı emperyalizm dönemi başladı. **Artık bu dönemle birlikte çağın merkezinde yepyeni bir sınıf, proletarya vardır ve herşeye damgasını vuran bu yeni sınıfın öl-**

çütleri ve çıkarlarıdır. Bu çağda bir avuç emperyalist burjuva devletin dünyayı aralarında paylaşması sermaye ihracının bütün sömürgelere ve nüfus alanlarına yayılması ile kapitalizm dünya sistemine dönüşmüştür. Çeşitli ulusal ekonomiler ve çeşitli ulusal topraklar dünya ekonomisi denen tek bir zincirin halkaları haline gelmiştir. Şu veya bu ülkede değil, artık dünya ölçeğinde kapitalizmin çöküş, sosyalizmin zafer çağı başlamıştır.

Dolayısıyla proletarya devriminin tek tek ülkeler, şu veya bu ülke açısından değil, bütün ülkeler açısından objektif şartları olgunlaşmıştır; bütün ülkelerin proletaryaları için gündeme gelmiş bir sorundur.

Stalin bunu şöye belirtiyordu:

> «Eskiden ayrı ayrı ülkelerde yada daha doğrusu, gelişmiş şu yada bu ülkede, proletarya devrimi için nesnel koşulların varlığından yada yokluğundan sözetmek adetti. Şimdi, bu görüş artık yetersizdir. Şimdi devrim için, nesnel koşulların, dünya emperyalist ekonomi sisteminin tümünde bir eksizsiz bütün olarak bulunup bulunmadığından sözetmek gerekir; **çünkü,** sistem tümüyle, devrim için olgunlaşmış ise, yada daha doğrusu, olgunlaştığı **için,** bu sistemin içinde sanayi yönünden yeter derecede gelişmemiş bazı ülkelerin bulunması devrim için aşılmaz bir engel olamaz.» (1)

Oysa «Mao Zedung düşüncesi» ne çağın merkezinde proletarya olduğunu, onun sınıf çıkarı ve ölçütlerinin her şeye damgasını vurduğunu tanıyor, nede proletarya devriminin istisnasız bütün ülkelerde gündeme gelmiş görev olduğunu kabul ediyor.

«Mao Zedung düşüncesi» proletaryayı, sonuna kadar devrimci tek sınıf, sosyalizmi kuracak ve toplumu komünizme doğru ilerletecek kendisiyle birlikte bütün ezilenleri ve insanlığı kurtaracak yegâne sınıf olmaktan çıkarmış; köylülük tarafından kurtarılması gereken ve devrimde rolü ikincil bir sınıf haline getirmiştir. Böylece içinde yaşadığımız çağ kapitalizmin çöküş, sosyalizmin zafer çağı olmaktan çıkarılarak, proletaryanın tali, yardımcı rolü oynayacağı burjuva demokratik devrimler çağı haline getirilmiştir.

Mao Zedung'un çağı ve çağın görevlerini burjuva demokrat açıdan kavrayışı, metropol ve bağımlı ülkelerin devrim sorununu ele alışta, proletaryanın ideolojisinin ve değerlerinin hiçe sayılmasında bütün açıklığı ile ortaya çıkmaktadır. O, bağımlı ülkelerde, devrimde proletaryanın önder rolünü inkar etmekte, devrim sorununa proletarya açısından yaklaşmamakta, kapitalizm aşaması yaşanmaksızın sosyalizme geçilebileceğini reddetmekte ve demokratik devrimi başlı başına nihai he-

---

(1) Stalin, Leninizmin Sorunları, Syf. 29. Sol Yayınları.

def almaktadır. «Proletaryanın, köylülük tarafından», «şehrin, köy tarafından» kurtarılmasını savunmaktadır. Bu bakış açısı metropol ülkelerde ise proletaryaya herhangi bir görev yüklememekte, ona eldeki olanaklarını koruması ve «dünyanın kırları» tarafından kurtarılmasını bekleme öğüdünde bulunmaktadır.

Bağımlı ülkelerde burjuva demokrat anlamda ilericiliği temsil eden «Mao Zedung düşüncesi» burjuva demokrasisini gerçekleştirmiş ve doğrudan sosyalist devrimle karşı karşıya olan metropol ülkelerde kaçınılmaz olarak gerici bir rol, proletaryanın tarihi görevine karşı bir rol oynuyordu.

Nitekim kapitalist ülkelerde devrim sorununa değindiği yazısında Mao Zedung bunu açıkça ifade etmektedir:

> «Bu ülkelerde (Kapitalist ülkeler kastediliyor-DT) mesele, uzun bir legal mücadele, parlamentodan bir kürsü olarak yararlanmak, iktisadi ve siyasi grevler, sendikaların örgütlenmesi ve işçilerin eğitilmesi meselesidir.» (2)

Dünya devrimi davasının proletarya ve proleter devrimler tarafından çözümleneceğini de reddetmekte olan Çin çizgisini aşağıdaki sözler daha da netleştirmektedir.

> «Yeryüzünün tümünü ele alırsak Kuzey Amerika ile Batı Avrupa'ya dünyanın kentleri denebilirse Asya, Afrika ve Latin Amerika'da dünyanın köylük bölgelerini oluştururlar... Çağdaş dünya devrimi de bir bakıma kentlerin köylük bölgelerden kuşatılması görüntüsünü vermektedir. Son çözümlemede dünya devrimi davasının tümü, dünya nüfusunun büyük çoğunluğunu meydana getiren Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halklarının devrimci savaşımlarına dayanmaktadır.» (3)

Bütün bunlardan sonra 1974'lerde ortaya atılan ve Avrupa ülkeleri proletaryasının görevi eldeki olanaklarını korumak, iktisadi durumunu düzeltmeye çalışmak ve milli bağımsızlığı korumak için emperyalist burjuvazisi ile birleşmektir diyen «üç dünya teorisi'nin yeni bir şey değil, «Mao Zedung düşüncesi» nin, Çin çizgisinin ürünü, bir devamı olduğu daha kolay görülebilir.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» MARKSİST-LENİNİST DEVRİM TEORİSİNİ REDDEDİYOR :

Proletarya devrimi bütün ülkeler için gündeme gelmiş olmakla birlikte, emperyalizm şartlarında eşitsiz gelişme daha da belirginleştiğinden, birbirinden farklı ekonomik sosyal, siyasi vb. koşullara sahip

---

(2) Mao Zedung, Seçme Sserler, cilt 2, Syf. 222, Aydınlık Yayınları.

(3) Lin Biao, Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, Syf. 58.

çeşitli ülke tipleri ortaya çıkmıştır. Bazı ülkelerde doğrudan doğruya sosyalist devrim mücadelesi söz konusu iken; bazı ülkelerde burjuva demokratik devrim tarihi olarak gerçekleşmemiş olduğundan proletaryanın; köylülükle birlikte bu ilk adımı atması veya sosyalist devrim görevini burjuva demokratik devrimi tamamlama görevi ile birlikte ele alması gerekmektedir.

İlk adım olarak burjuva demokratik devrim görevi ile karşı karşıya olan ülkelerde, devrimci demokratlar bu adımı nihai hedef olarak görürken, Marksistler sosyalizm açısından yaklaşırlar, sosyalist devrime geçiş açısından ve onunla yakın bağı içinde ele alırlar.

Burjuva demokratik devrimden sosyalist devrime geçilebilmesi veya bu iki devrimin başarıyla birleştirilmesi Marksist-Leninist devrim teorisine titizlikle bağlı kalınmasına, devrimde proletaryanın önderliğinin sağlanmasına bağlıdır.

Oysa Mao Zedung Marksizm-Leninizmi rehber almamış, devrimde proletaryanın önderliğini, demokratik devrimle sosyalist devrimin yakın bağını tanımamış, onu proletarya açısından ele almamıştır.

Marksizm-Leninizm proletaryanın ideolojisidir. Ancak bu ideoloji-sosyalist devrime götürür, toplumu komünizme doğru ilerletir. Bu bakımdan Marksist-Leninist ideolojinin rehberliği tayin edici öneme haizdir. Fakat Mao bu ideolojiyi rehber olarak almamış; Çin devrimini Lenin ve Stalin'in ilkeleri ışığında ele almamıştır. Ona yol gösteren o günkü Çin şartlarında şekillenen kendiliğindenci burjuva ideolojidir. Mao, salt kendi dar tecrübesinin devrim sorununu aydınlattığını savunmuştur. 1962 yılında Çin Komünist Partisinin ve kendisinin devrim karşısındaki durumunu anlatırken şöyle diyordu:

> «Önceki yıllar boyunca epey karanlıkta çalışıyorduk... Geçmişte ve özellikle başlangıçta bütün enerjimiz devrime yönelmişti ama devrimin nasıl yapılacağı neyi değiştirmek istediğimiz, neyin önce ve neyin sonra geleceği ve neyin gelecek döneme kadar beklemesi gerektiği meselelerinin hiçbiri oldukça uzun bir dönem boyunca doğru bir şekilde kavranamamıştı...» (4)

Mao, evrensel ve tek bir Marksizm-Leninizm değil, her ülkenin şartlarına göre millileştirilmiş bir Marksizm-Leninizm olduğunu, olması gerektiğini vaaz ediyordu. Böylece geleneksel Çin felsefesi ile yoğrulmuş burjuva demokratik devrimle sınırlı salt deneyci düşüncesini, marksizme uygun (!) hale getirilebiliyor, anti-marksist düşüncelerini «Çin'in Marksizmi» diye sunabiliyordu.

---

(4) Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar, Syf. 126, May Yayınları.

Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi Marksizm-Leninizm ile olan çelişkisini çözebilmek «Marksist» olduğunu iddia edebilmek için, «Marksizmin millileştirilmesi» sloganını temel almıştır .

> «Çin'in gerçek zorunluklarıyla uyum içinde olan bir teori, kendimizin olan ve özgül nitelikte bir teori yaratmazsak, kendimizin birer Marksist teorisyen olduğunu söylemek sorumsuzluktur.» (5)
>
> «Marksizm uygulanma aşamasında önce ulusal bir biçim almalıdır.» diyordu.
>
> Bütün bunlar, «Yabancı taklitçiliği ortadan kaldırılmalı, boş, soyut havalar çalmaktan vazgeçmeli, dogmatizm bir kenara atılmalıdır; bütün bunların yerine Çin'in sıradan halkının sevdiği yeni ve canlı Çin tarzı konmalıdır.» (6) vaazıylada destekleniyordu.

(Bu propagandaya başka bir örnek ÇKP 7. Kongresine, Liu Şaoçi tarafından sunulan ve kongrede kabul edilen rapor gösterilebilir.

Rapor da şunlar denmektedir :

«Mao Zedung düşüncesi dünya görüşüyle, çalışma tarzı ile Çinlileştirilmiş Marksizmdir».

«Mao Zedung düşüncesi, Marksist-Leninist teoriyi Çin devriminin pratiği ile birleştirmiş bir düşüncedir. O, Çin komünizmidir., Çin Marksizmidir».

«Mao Zedung düşüncesi Marksizmin millileştirilmesinin mükemmel bir örneğidir.» Marksizm ve Asya, H.C. Encausse ve S.R. Schram sy: 259 - 260 İng. baskı.)

«Mao Zedung düşüncesi»nin devrimde önderlik sorununu ele alışına gelelim: «Mao Zedung düşüncesi» Çin koşullarında şekillenmiş milliyetçi-demokrat bir akım olduğundan, diğer revizyonist akımlardan çok daha kaba, çok daha açık ve pervasız bir şekilde proletaryanın devrimde, öncü ve tayin edici rolünü reddetmektedir.

Mao Zedung bazen öğrencilerin, bazen köylülerin, bazan da ordunun öncü rol oynadığından bahsetmiş, devrimin o günkü pratik durumuna göre hangi sınıfın veya gücün önder rol oynadığına karar vermiştir.

Mao, örneğin, öğrencilerin önder rol oynadığını ileri sürerek şöyle demiştir:

> «Yirmi yıl önce bugün Çin'de 4 Mayıs hareketi olarak bilinen büyük bir olay meydana geldi. Öğrencilerin katıldığı bu hareketin muazzam bir önemi vardır. 4 Mayıs hareketinden bu yana Çin gençliği nasıl bir rol oynadı? Bir bakıma onlar öncü rolü oynadılar. İflah olmazlar dışında herkes bu gerçeği kabul etmektedir. Öncü rolü ne

(5) Mao Zedung, Teorik ve Siyasal Düşünceler. Syf. 21.

(6) Mao Zedung, S. E., cilt 2, syf: 213.

demektir? Başa geçip devrimci safların en önünde ilerlemek demektir... bu savaşı, sadece genç aydınlardan ve öğrencilerden meydana gelen gruba dayanarak kazanamayız. İşte bu yüzden bütün ülkedeki genç aydınlar ve öğrenciler geniş işçi köylü kitleleriyle birleşmeli, onlarla bütünleşmelidir.» (7)

«Büyük proleter kültür devrimi»nde de öğrencilerin önder rol oynadığı, işçilere yol gösterdiği, proleter ideoloji taşıdığı, onları eğittiği iddia ediliyordu.

Mao Zedung, proletaryanın devrimde hegemonyasını reddetmekte, iktidarın bir sınıfın ve onun partisinin elinde bulunmasını anti-demokratik olarak nitelemektedir. Ve hatta Guomingdang'ı buradan tek parti diktatörlüğünden eleştirmektedir. O şöyle diyor:

«'Yiyecek birşey varsa, herkes paylaşsın.' Sanırım Yeni Demokrasinin ne demek olduğunu buna dayanarak gösterebiliriz. Nasıl ki herkesin eldeki yiyeceği paylaşması gerekiyorsa, iktidarında bir tek parti, grup yada sınıfın tekelinde bulunmaması gerekir. Dr. Sun-Yatsen Guoamindang Birinci Milli Kongresinin Bildirisinde bu fikri çok iyi açıklamıştı». (8)

«Mao Zedung düşüncesi»nin proletarya karşısındaki durumunu gösteren bu sözlerin anlamı, sorunun burjuvazinin kabul edebileceği bir seviyeden ele alınması, yada onun isteklerinin formüle edilmesidir. Burjuva demokratik devrim görevinin gündemde olduğu bir ülkede orta burjuvazi, söz konusu devrimden proleteryanın kazançlarını mümkün olduğunca kısabilmek, devrimin daha ileri gitmesini önlemek, kendi sınıf hakimiyetinin sağlamlaşmasına yolaçmasını sağlamak için, proletaryanın hegomonyasını reddeder; yerine kendi hegemonyasını veya sözde sınıflar arasında işbirliğini, yada sınıflar koalisyonunu geçirir.

Ancak böyle bir şey bir Komünist için savunulmaz olduğu gibi demokratik devrimin bile sınırlandırılması, kısıtlanması demektir. Çünkü bu devrim ancak proletarya önderliğinde en tam en son noktasına kadar gerçekleştirebilir ve gene köylülük ancak proletarya önderliği altında tutarlı bir demokratik devrimci rol oynayabilir.

Bir Komünist için demokratik devrim başlı başına bir amaç değil, sosyalizme gitmede bir adım olduğundan; devrimin demokratik aşamada çakılıp kalmasını önlemek ve sosyalist devrime dönüşmesini sağlamak, sermayenin gücünü kırmak için proletarya önderliği zorunludur. Bu olmaksızın ne demokratik devrim tam gerçekleşebilir nede, sosyalist devrime dönüşebilir, sosyalizm elde edilebilir.

---

(7) Mao Zedung, S. E., cilt 2, syf: 247.
(8) Mao Zedung, S. E., cilt 2, syf: 413.

(Kaldıki Mao Zedung devrimde burjuvazinin tek başına önderliğinin hiç kimsenin karşı çıkamıyacağı kadar kabul edilebilir olduğundan sözetmektedir. 1940'da yazdığı Yeni Demokrasi adlı makalesinde şöyle diyordu: «Bugün Japon emperyalizmini kovmak ve demokratik bir yönetim kurmak için halka kim önderlik ederse, o halkın kurtarıcısı olacaktır. **Eğer Çin burjuvazisi bu sorumluluğu gerçekleştirebilirse hiç kimse onun yönetimini reddetmiyecektir; fakat o, bunu yapamazsa,** bu sorumluluk zorunlu olarak proletaryanın omuzlarına yüklenecektir» Çin'liler yukardaki alıntıda altı çizili satırları söz konusu makalenin 1951 yılında yabancı dillerde basımını yaparken çıkarmışlardır. Bak. Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 2, sayfa 351 Aydınlık Yayınları, Marksizm ve Asya sayfa: 254 İng. baskı)

Bütün bunlar Mao Zedung'un devrim ve önderlik sorununa nasıl baktığını açık ve anlaşılır bir şekilde göstermektedir. Ancak sorun bu kadar açık ele alınmamış olsaydı bile bizzat Mao'nun devrim anlayışının, devrim yolu'nun proleteryanın devrimde önderliğine cevaz vermediği: onu köylülüğün mücadelesine yardım edecek ve hatta köylülük tarafından kurtarılmaya itiraz etmiyecek bir sınıf haline getirdiği kuşkuya yer bırakmıyacak şekilde ortaya çıkardı. Çin Komünist Partisi çizgisine göre:

> «Devrimci kırlar, gericiliğin kalesi şehri kuşatmalı»dır.
>
> «Çin devriminde kırlık kesimlerde çalışma esas, şehirde çalışma ikincildir.»
>
> «Her devrimci parti ve her devrimci yoldaş sınanacak ve kitlelerin (köylülerin kastediliyor DT) verdiği karara göre ya kabul edilecek yada reddedilecektir.» (9)

Mao Zedung'un bu devrim teorisi proletaryanın devrim mücadelesinin en ön safında fiilen yürümesini, devrimde en kararlı rol oynamasını imkansızlaştırmaktadır. Devrimde hangi sınıfın öncü rolü oynayacağının kişinin niyetlerine, isteklerine veya herhangi bir koşula değil; toplumsal sistemin objektif özelliğine bağlı olduğunu ancak proleteryanın en kararlı ve tutarlı devrimci rol oynayabileceğini, sadece onun sonuna kadar devrimci sınıf olduğunu reddetmekte, onu bir başka sınıf tarafından kurtarılması gereken ve devrimde rolü ikinci bir sınıf haline getirmektedir. Köylülüğü de, mücadelede daha kararlı rol oynayacak, proletaryayı kurtaracak bir sınıf, devrimde önder bir sınıf haline getirmektedir.

Mao Zedung proletaryanın devrimde rolü tali, başkası tarafından

---

(9) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt I, syf: 24.

kurtarılması gereken bir sınıf olduğu düşüncesini, devrimin gerekliliği ve kaçınılmazlığı konusundaki bu kendine has burjuva teorileriyle de desteklendirmiştir. O şöyle diyor:

> «Çin'in önemli bir özelliğide 600 milyon insanın yoksul ve çaresiz olmasıdır. Bu kötü birşey gibi görünebilir. Ama aslında iyi birşeydir. Yoksulluk değişim isteğine ve devrim isteğine yol açar.» (10)

Bu tipik küçük-burjuva düşüncesidir. Devrimin zorunluluğu, yoksulluğun şiddetinden veya yoksulluktan değil, toplumsal gelişmenin objektif özelliklerinden doğar, sömürücü düzenlerde, üretici güçlerle toplumsal sistem arasındaki antagonist çelişkiden, üretimin sosyal karakteri ile üretim araçlarının mülkiyet sisteminin özel karakteri arasındaki çelişkiden doğar, yoksulluk, açlık, insani değerlerin tahrip edilmesi bu sistemin kaçınılmaz sonuçlarıdır. Bir Marksist devrimin gerikirliğini bunlarda aramaz, bunların devrime yolaçtığı safsatalarını ortaya atmaz: Aksine işçi sınıfını, emekçi yığınları daha geniş oranda mücadeleye çekebilmek için onların iş ve yaşam şartlarının düzelmesi, yani mevcut düzen sınırları içinde olabildiği kadarıyla yoksulluğun azaltılması için mücadele eder.

Mao Zedung'un bu düşüncesi, devrimci sınıfları toplumsal gelişmenin ortaya çıkardığı güçlerde değil, en yoksul olanda aramak; en yoksul devrimcidir safsatasını savunmaktır. Bu düşünce'ye göre; milyonlarca işsiz ve dayanılmaz yoksulluk olan bir ülkede, çalışacak bir işe sahip olmak, işçi olmak oldukça iyi bir şeydir. Ama bu sınıf daha az yoksul olduğu için daha az devrimcidir, oysa köylülük şiddetli yoksulluk altında olduğundan veya daha yoksul olduğundan daha devrimcidir. Bütün bunlardan sonra «Mao Zedung düşüncesi»nin işçi sınıfını hareketsiz ve «devrimci kırlar» tarafından kurtarılmayı bekleyen bir sınıf olarak ilan etmesinin nasıl normal ve mantiki birşey olduğuda anlaşılabilir

Mao Zedung'un bu düşüncesi kendi başına mütevazi bir düşünce olmadı, özellikle 1960'dan sonra bütün dünyada maceracılığın güçlenmesine, onların «Marksizm» maskesiyle siyaset sahnesine çıkmasına, oluşmasına yardım etti.

Ülkemizde de 1971 döneminde devrimci olmak isteyen, fakat «başkan Mao'nun kızıl yolunu izleyelim, şehirleri terkedelim, kırlarda halk savaşını tutuşturalım» diyen, «bizim gibi ülkelerde işçi sınıfı en son mücadeleye katılır,» «bizim gibi ülkelerde devrimci sendikacılık olmaz, milyonlarca işsizin olduğu ülkede işçiler imtiyazlı hale gelmiştir» di-

---

(10) Mao Zedung, Seçme Sözler, syf 42, Ekim Yayınları.

yen ve «kırdan şehri kuşatmayı» savunan küçük-burjuva akımların gerçekte, «Mao Zedung düşüncesi» ve ÇKP çizgisi tarafından beslendikleri, umutlandırıldıkları görülebilir. Ve gene bugün «Mao Zedung'un halk savaşının yolundan giden» maceracı bir akım, kitlelerin devrimden vazgeçeceği endişesiyle, her türlü kısmi iyileştirme tedbirlerine karşı çıkarken teorik gıdasını «Mao Zedung düşüncesi»nden alıyor.

Proletarya Partisi yada Komünist Parti, Mao Zedung'un söylediği gibi, köylülüğün sınıf çıkarını savunan ve varlığı onların tutumuna bağlı bir partimidir? Böyle birşey tamamen saçma ve köylülüğün mücadelesine de zarar veren bir anlayıştır.

Komünist Parti sadece proletaryanın sınıf çıkarlarını savunur. Proletarya dışındaki tüm sınıflar, özel mülkiyet sisteminin muhafazasından yana olduğundan ancak belli durumlar, somut ve kesin olarak belirlenmiş koşullar dışında onların sınıf çıkarlarını savunmaz.

Parti, demokratik devrimde, büyük bir öneme sahip köylü mücadelesini destekler, örgütler ve onu devrimcileştirirken, aynı zamanda sanayi ve kır proletaryasını da-onların sınıf partisi olduğunu unutmadan burjuvaziye karşı örgütler, seferber eder. Ancak böyle bir tutumdurki bütün köylülükle birlikte demokratik devrimi gerçekleştirebilir ve sosyalist devrime yönelebilir;

Bunun dışında bir yol, Komünist Partisini, köylülüğün sınıf çıkarının temsilcisi; varlığı onun tarafından belirlenecek örgüte dönüştürmek, köylülüğü devrimin önderi haline getirmek, Komünist Partisi maskesi altında mülk sahibi sınıfların çizgisini izlemektir. Böyle bir şey sosyal kurtuluşu imkansız kılan, herşeyi burjuva demokratik isteklerin gerçekleşmesiyle sınırlayan küçük-burjuva bakış açısıdır.

«Mao Zedung düşüncesi»nin Marksist-Leninist devrim teorisini reddetmesi, bir başka konuda daha, demokratik devrim sosyalist devrim ilişkisini ele alışta kendini göstermektedir.

> «Çin Devrimi bu iki adımı, önce Yeni Demokrasi, sonra da sosyalizm adımlarını atmak zorundadır. Üstelik birinci adım epey uzun bir zaman alacaktır...» (11)
>
> «Bu dönüşümün (demokratik devrimden sosyalist devrime-DT) ne zaman gerçekleşeceği ise gerekli şartların varlığına bağlı olacaktır ve bu da bir hayli zaman alabilir. Sosyalist devrime geçiş için, gerekli bütün siyasi ve iktisadi şartlar gerçekleşinceye ve bu geçiş halkın çoğunluğunun aleyhine değil, lehine oluncaya kadar acele etmemeliyiz.» (12)

Ve 1949'dada Çin devriminin geleceğine ilişkin şunları söylüyordu:

---

(11) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 2, syf: 360

(12) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 1, syf: 198.

«Bu dönemde, şehirlerdeki ve köylük bölgelerdeki milli ekonomiye zararlı değil, yararlı olan bütün kapitalist unsurların varlıklarını sürdürmelerine ve gelişmelerine izin verilmelidir.» (13)

«Birleşik yeni demokratik devlet olmadan... özel kapitalist sektörü gelişmeden... sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal düzenin yıkıntıları üzerinde bir sosyalist toplum inşa etmeye çalışmak bir ham hayal olur.» (14)

Görüldüğü gibi Mao Zedung, demokratik devrimle sosyalist devrimin «epey uzun bir zamanla» birbirinden ayrılması gerektiğini ileri sürmekte ve devrimin ilk aşamasının zaferinden sonra şehirde ve köyde kapitalist unsurların varlıklarını sürdürmelerine ve gelişmelerine izin verilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu anti-Marksist görüşlerde bir ülkede özel kapitalizmin gelişmesine izin vermeden, belli bir kapitalist gelişme seviyesine ulaşmadan sosyalizme geçilemiyeçeği vaazlarıyla birleştirilmiştir. O'na göre demokratik devrimden sonra, doğrudan sosyalizm değil, kapitalizmin gelişmesine geçiş gündeme gelmektedir.

Bu kadar kaba anti-Marksist safsatalar, neden Mao'nun ağzından Marksizm, sosyalizm sözleriyle süslenerek ileri sürülüyor? O buna mecburdu. Geri bir ülkede devrim sorununa bir burjuva demokrat açısından, baktığından, demokratik devrimden sonra, kapitalizmin gelişmesi gereğinden başka bir şey göremiyor; ve bunuda, sosyalist devrimin gereğini ve kaçınılmazlığını reddederek değilde, Marksizmin muazzam karşı konulmaz otoritesi nedeniyle «Sosyalist devrim»ide reddetmiyormuş pozu takınarak yapmaya mecbur oluyor. Tıpkı, ülkemizde Maocu Aydınlık revizyonizminin emperyalist uşağı, faşist karakterini devrimci sözlerle süslemesi gibi.

Demokratik devrimi ve bunun sosyalist devrimle ilişkisini nasıl ele almak gerekir?

Doğrudan doğruya sosyalist devrim değilde, ilk adım olarak demokratik devrim görevi ile karşı karşıya olan ülkelerde, Lenin ve Stalin bu görevin sosyalist devrim görevi ile birlikte ele alınması gerektiğini öğretmektedir ve gene Komintern değişik gelişme aşamalarına sahip ülkelerde bu sorunun nasıl ele alınacağını hem genel olarak, ve hemde tek tek ülkelerin mücadelesinde gösterdi. Bu iki devrim bir tek zincirin iki halkası, tek bir tablodur.

Burjuva demokratik devrim sürecinde köylülük hareketi büyük bir öneme sahiptir, hele feodal üretim ilişkilerinin oldukça güçlü olduğu ülkelerde bu önem daha da artar. Bu konuda tereddüt veya köylülü-

(13) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 4, syf: 396.

(14) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 3, syf: 255.

gün devrimci gücünün harekete geçirilmesinin küçümsenmesi, proletarya'yı birlikte yürümesi gereken güçlerden kopartır, devrime, proletaryanın çıkarlarına zarar verir.

Proletarya bu devrimde toplumun bütün demokratik güçleriyle birlikte onlarla, tüm mülk sahibi sınıflarla arasındaki sınırları kaldırmaksızın çıkar farklılıklarını unutmaksızın birlikte yürümelidir. Bu sınırların ve çıkar farklılığının unutulması, proletaryayı devrimin öncüsü olmaktan çıkartır ve mülk sahibi sınıfların peşinden sürüklenmesine yol açar. Proletaryanın birlikte yürümesi gereken güçler arasında en başta köylülük gelir. Çünkü köylülük, feodalizme, asyai yükümlülüklere karşı, meta üretiminin gelişmesinin önündeki tüm engellere karşı tutarlılıkla savaşabilecek yada demokratik devrimde bocalamaksızın yer alabilecek bir sınıftır. Onu bu devrime bağlayan şey, yalnızca köklü bir tarım reformu umudu değil, genel ve sürekli çıkarlarıdır. Lenin'in belirttiği gibi: «Proletaryaya karşı mücadele ederken bile köylülük, demokrasiye gereksinme duyar».

Proletarya, köylülükle birlikte demokratik devrim için mücadele ederken, aynı zamanda (sanayi ve tarım proletaryası olarak) burjuvaziye karşı sosyalist devrim için mücadele eder. Marksist-Leninistler bütün köylülükle birlikte demokratik mücadeleyi örgütler ve geliştirirken aynı zamanda bir bütün olarak proletaryayı sosyalist devrim için hazırlar burjuvaziye karşı mücadelesini geliştirir. Tarım proletaryasına meta üretimi sisteminde bir miktar toprağa sahip olmakla kurtuluşa kavuşamıyacağını; ancak sosyalist devrimin özlemlerini gerçekleştireceğini, sınıf çıkarlarını koruyacağını kavratma görevini ihmal etmez, onu yeni mücadeleye, burjuvaziye, köylülüğe karşı mücadeleye hazırlar. Buna ilişkin olarak Lenin şöyle diyordu:

> «Çağdaş Rusya'da, devrime içeriğini veren, savaş halinde iki güç değildir, ama ayrı cinsten ve farklı iki toplumsal savaştır. Birinci savaş, bugünkü otokratik düzenin bağrında verilmektedir ve köleliğe dayanır; öteki ise, gözlerimizin önünde doğan, geleceğin burjuva demokratik düzenin içinde yer alan savaştır. Biri özgürlük için (burjuva toplumunun özgürlüğü için), demokrasi için, yani halkın mutlak eğemenliği için bütün halkın verdiği savaştır. Öteki, toplumun sosyalist örgütlenmesi için, proletaryanın burjuvaziye karşı giriştiği sınıf mücadelesidir. Şu halde, sosyalistlere, nitelikleriyle, amaçlarıyla kavgada kesin bir tutum almaya yetenekli toplumsal güçlerin bileşimi bakımından, tamamen **farklı iki savaşı aynı anda yürütmek** gibi zor ve ağır basan bir görev düşüyor». (abç)
>
> «Sınıf bilinçli proletarya, burjuva emekçi köylülerin ilerici ve devrimci isteklerinin desteğini herhangi bir şekilde reddetmeksizin köy proleterlerine, gelecekte köylülere karşı mücadelenin kaçınılmaz olduğunu açıklamakla yükümlüdür. Köy proleterlerine, toprağa tasar-

rufta eşitlikle ilgili burjuva demokratik hayallerle, bunun karşısında olan sosyalizmin gerçek amaçlarını açıklamakla yükümlüdür. Serfliğin kalıntılarına karşı, otokrasiye, papazlara ve büyük toprak sahiplerine karşı burjuva köylülükle birlikte; genel olarak burjuvaziye karşı ve özel olarak burjuva köylüye karşı, kent proletaryası ile birlikte; kır proletaryası için tek doğru slogan budur; bugün Rus sosyal-demokrasisi için tek doğru tarım programı budur. İkinci kongremizin kabul ettiği program budur. «Burjuva köylüyle demokrasi için kent proletaryası ile sosyalizm için» (15)

Mücadelenin bu tarz ele alınışı nasıl bir örgütsel ifade kazanır? Marksistler sanayi proletaryasının yanısıra tarım proletaryasını da kendi sınıf örgütlerinde her türlü mülk sahibi köylülükten ayrı olarak örgütler. Köylü mücadelesi geliştiği oranda köylülük içinde, onların mücadelesini geliştirecek, etkileyecek, her türlü gerici etkiden kurtarmada rol oynayacak ve kırlarda sosyalizm mücadelesine önderlik edecek parti komitelerini örgütler. Bununla birlikte köylülüğün tüm demokratik unsurlarının feodalizme karşı mücadelesini geliştirecek ve yönetecek demokratik örgütlenmesini (devrimci köylü komiteleri) ni savunur, bunların örgütlenmesi için yardım eder, yol gösterir. Lenin buna, hem farklı sınıfların farklı örgütlenmesi ve hemde birlikte demokratik devrim için mücadelesine, ilişkin şu açıklamayı getiriyordu:

«Bizim idealimiz, bütün kırsal bölgelerde katışıksız sosyal demokrat komiteler kurmak, ve sonrada, devrimci komiteler kurmak amacıyla, bunlarla tüm devrimci-demokrat köylü unsurları, grupları ve çevreleri arasında anlaşma sağlamaktır. Burada, Sosyal Demokrat İşçi Partisinin şehirlerdeki bağımsızlığı ve ayaklanma amacıyla bütün diğer devrimci demokratlarla ittifakı ile tam bir benzerlik söz konusudur. Biz köylü isyanından yanayız. Heterojen sınıf unsurlarının ve heterojen partilerin karıştırılmasına ve kaynaştırılmasına da bütünüyle karşıyız. Biz, ayaklanma amacıyla sosyal demokrasinin **tüm** devrimci demokrasiye itilim kazandırması gerektiğini, onun **hepsinin** örgütlenmesine yardım etmesi gerektiğini, onunla **omuz omuza** ama kaynaşmaksızın, şehirlerdeki barikatlara ve köylerdeki büyük toprak sahipleri ve polise karşı yürümesi gerektiğini savunuyoruz.» (16)

Demokratik devrimin elde edilmesi, proletaryanın burjuvaziye karşı yeni mücadelesinin, bu devrimi sosyalist devrime dönüştürmenin gündeme gelmesi demektir. Proletarya örgütlenme seviyesine burjuvaziye karşı kesin mücadeleye hazırlıklı olma derecesine, yarı-proleterleri, yoksul köylülüğü ve tüm sömürülenleri peşinden sürükleyebilme gücü-

(15) Lenin, işçi sınıfı ve köylülük syf. 226 ve 164, Sol Yayınları.
(16) Lenin, Toplu Eserler cilt 9, syf: 238 - 39, İng. baskı.

ne göre doğrudan, kesintisiz olarak sosyalist devrimi gerçekleştirecektir. Ancak Marksist-Leninist öğretiye sıkı sıkıya bağlı kalınırsa proletaryanın hegemonyası sağlanabilir, bütün bunlar gerçekleştirilebilir, devrimin demokratik aşamada çakılıp kalması önlenerek sosyalist devrime dönüştürülebilir.

«Mao Zedung düşüncesi»nin özel kapitalist sektörü geliştirmeden yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde sosyalizme geçilemiyeceği sözlerine gelince, bu düpedüz safsata olduğu gibi, kapitalist çizgisini savunabilmek için II. Enternasyonal sosyal-şövenlerinin çoktan teşhir olmuş tezlerine sarılmaktan başka çıkar yol bulamadığının da göstergesidir.

II. Enternasyonal sosyal şövenleri iki devrimin uzun aralıklarla birbirinden ayrıldığını iddia ederek, kapitalizm yeterli gelişme seviyesine ulaşmadan sosyalizme geçilemiyeceğini ileri sürerlerdi. Mao Zedung, II. Enternasyonal sosyal-şovenlerinin bu safsatalarını devralarak, kapitalist yolunu sözde haklı ve «Marksizm»e uygun hale getiriyor. Mao Zedung'un «Marksizm»i ancak II. Enternasyonal sosyal-şövenlerinde yankı buluyor.

Oysa proleter devrimler bütün ülkeler bakımından gündeme gelmiştir. Marksizm-Leninizm, üretici güçlerin gelişme seviyesinin sonderece geri ve proletaryanın sayıca çok az olduğu ve kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin hakim olduğu ülkelerde bile; proletaryanın köylülükle ittifak kurması şartına bağlı olarak, kapitalizm aşaması yaşanmaksızın, doğrudan sosyalizme geçilebileceği ve geçilmesi gerektiğini kuşkuya yer bırakmayacak şekilde açıklamıştır ve bu Özbekler'in, Tatarlar'ın ve benzeri ulusların, sosyalizme geçişleri ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne katılması ile, kapitalist gelişme seviyesi oldukça geri Arnavutluk'un devrim sonrasında sosyalizmin inşasına geçmesiyle pratik olarak da doğrulanmıştır.

«Mao Zedung düşüncesi»nin başka bir özelliği, bir dönem ilerici bir rol oynamakla birlikte, daha sonra proletaryanın çizgisinin önünde bertaraf edilmesi gereken bir engel haline gelen Sun-Yatsen'cilikle çakışıyor olmasıdır.

«Mao Zedung düşüncesini» rehber alan Çin Komünist Partisi'nin çizgisi, Sun-Yatsen'in demokrat çizgisidir. Mao Zedung şöyle demektedir

> «Yeni Üç Halk İlkesi bizim de ilkemizdir. «Üç Büyük Siyaseti içeren Üç Halk İlkesi - başka bir deyişle, devrimci, yeni, gerçek Üç Halk İlkesi - Yeni Demokrasinin Üç Halk İlkesidir; eski Üç Halk İlkesinin geliştirilmesi Dr. Sun-Yatsen'in büyük bir katkısı ve Çin devriminin dünya sosyalist devriminin bir parçası haline geldiği çağın bir ürünüdür.» (17)

(17) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 2, syf: 369.

Sun-Yatsen'ciliği rehber alan ÇKP, elbette onun küçük burjuva milli «sosyalizmini» rehber alır, sınıf farklılaşmasının geliştiği Çin'de proletaryanın bağımsızlığına son verir, sosyalizme gitme görevini ortadan kaldırır, «milli refah» kavramı adı altında, orta burjuva platformda bütün sınıfları birleştirmeyei savunurdu. Nitekim «Mao Zedung düşüncesi» «Yeni demokrasinin kültürü», «yeni demokrasinin ekonomisi», «yeni demokrasinin siyaseti» sloganlarıyla Proletaryanın bağımsızlığına son vermiş, mülk sahibi sınıflarla arasındaki ayrımları kaldırmış: sınıfları sözde milli bir pota'da kaynaştırmıştır.

Devrimin zaferinden sonra da Çin toplumunun özelliğini ve gelişim yönünü belirleyen Sun-Yatsen çizgisidir. Mao Zedung 1949 sonrasına ilişkin olarak şunları söylüyordu:

> «Sun-Yatsen'in 'sermayenin düzene sokulması' sloganını uygulamak bizim için gerekli ve yararlıdır.» (18)
>
> «Atalarımız bir yüzyılı aşkın bir zamandır yerli ve yabancı zalimlere karşı boyun eğmez mücadeleler vermekten bir an bile geri durmamışlardır. **Çin devrimindeki büyük öncümüz Dr. Sun-Yatsen'in** önderliğindeki 1911 devriminde bunlardan biridir. **Atalarımız yarım kalan amaçlarını gerçekleştirmemizi istediler.** Biz de onların bu isteğini yerine getirdik.» (19) abç.

«Büyük öncü Sun-Yatsen çizgisinde», «Ataların» (yani burjuva demokratların) yarım kalan amaçlarının gerçekleşmesi: işte Çin devrimi.

Mao Zedung yönetimindeki Çin Komünist Partisi'nin Sun-Yatsenci çizgisi, proletaryanın çıkarını savunan, devrim ve sosyalizm davasını ilerletmeyi ifade eden bir çizgi değil, aksine bunların önündeki engeldir. 1928 yılında yayınlanan Komüntern Programında «İşçi sınıfı içindeki Komünizm düşmanı ideolojiler» bölümünde Mao Zedung'un rehber aldığı Sun-Yatsen'cilik, mutlaka etkisizleştirilmesi ve yakılması gereken bir akım olarak nitelendiriliyordu.

«Mao Zedung düşüncesi»nin karekterini, özünü, Marksizm-Leninizm karşısındaki durumunu koyması bakımından ilgili kısmı aktarıyoruz:

> «Çin'deki **Sun-Yatsencilik**, küçük burjuva milli «sosyalizmi»nin ideolojisiydi. Bu akımın «üç ilkesi»nde (milliyetçilik, demokrasi, sosyalizm) halk kavramı, sınıf kavramını gözden kaçırıyordu. Sosyalizm, belli bir sınıf, yani proletarya tarafından yaratılan belli bir üretim biçimi olarak değil, bulanık bir toplumsal refah tablosu olarak sunuluyordu. Emperyalizme karşı verilen mücadele, Çin'deki sınıf mücadelesinin geleceğine bağlanmıyordu. Dolayısıyla Çin devriminin ilk aşamasında büyük ve olumlu bir rol oynayan Sun-Yatsencilik, dev-

(18) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 4, syf: 396.
(19) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 5, syf: 17.

rim sırasında sınıf farklılaşmasının ilerlemesiyle Çin devriminin gelişmesinin ideolojik bir biçimi olmaktan çıkarak bu gelişmenin önümüzdeki bir engel haline geldi... Çinli proleter kitlelerin ve emekçi köylülerin ideolojik gelişmesi, Guomindang'ın ihanetine karşı kararlı bir mücadeleyle ve Sun-Yatsen'cilik ideolojisinin kalıntılarının ortadan kaldırılmasıyla elele yürümek zorundadır.» (20)

MAO ZEDUNG'UN "HALK SAVAŞI TEORİSİ" ANTİ-MARKSİSTİR

Kruşçev'in başını çektiği modern revizyonistler, proletaryayı, müttefiklerinden, özellikle köylülükten kopartıyor, burjuva bilinç seviyesinde tutulması gereken reformcu politikanın pasif destekçisi haline getiriyordu. Onlar devrimin gerekirliği ve kaçınılmazlığını, proletaryanın tüm ezilenlerin en önünde, devrim için ayağa kalkmasını reddediyor, bunun yerine, burjuvazi ile işbirliğini, reformcu, "barışçıl geçiş" hayallerini geçiriyordu. Modern revizyonistler için "devrim" mevcut düzen sınırları içinde parlamenter, barışçıl yolla elde edilen birşey veya Sovyet revizyonistlerinin güdümünde yapılan devlet darbesi idi.

Onlar silahlı ayaklanma kavramını, bir gecelik devlet darbesi veya uzun reformcu politikanın arkasından ani bir devlet darbesi haline getiriyordu.

Modern revizyonistlerin bu tezlerine karşı Çin yöneticileri, Mao Zedung'un, proletaryanın tarihi misyonunun inkarına, "Şehrin köy tarafından kurtarılmasına" dayanan ve Çin'in feodal askeri pratiğinden esinlenmiş, "Halk Savaşı Teorisi"ni çıkardılar. Böylece Mao Zedung'un küçük burjuva ideolojisi, uluslararası alanda modern revizyonizme "alternatif" olarak çıktı. Ancak her iki akımda anti-Marksist'ti, her ikiside özde aynı idi, proletaryanın tarihi misyonunun inkarına dayanıyorlardı. Modern revizyonistlerin pasifizmine, devrimin gereksizliğini ilan etmelerine karşılık, Mao Zedung'un «aktivizmi», ve «devrimi savunması», «Halk Savaşı Teorisi»nin evrensel ve Lâtin Amerika, Asya ve Afrika'da uygulanabilir olduğunun ilân edilmesi modern revizyonizme nefret eden samimi olarak devrim isteyen insanları etkiledi. «Mao Zedung düşüncesi» bir yandan küçük-burjuva maceracılığının Marksizm örtüsüne bürünmesine hizmet ettiği gibi, gerçekten devrim endişesi duyan samimi devrimcilerin, küçük-burjuva aktivizmine sürüklenmelerine, genel olarak, bütün dünyada modern revizyonizme karşı küçük-burjuva aktivizminin güçlenmesine yolaçtı.

1960'lardan sonra küçük-burjuva aktivizmi, Guevara'cılık, «Başkan Mao'yu rehber alan» Çaru Mazumdar'cılık vb. akımlar bu kadar yay-

---

(20) Komünist Enternasyonal Programı, Syf: 98 - 99.

gınlaşmışsa «Mao Zedung düşüncesi» ÇKP'nin çizgisi bunda önemli rol oynamıştır.

Uluslararası alandaki bu genel eğilim ülkemizide etkiledi. TİP ve modern revizyonizmin beslediği çeşitli akımlar, proletaryayı müttefiklerden ayırıyor, şehirlerde işçi sınıfının burjuva bilinç düzeyinde tutulmasına dayanan reformcu bir yol savunuyordu. Onlara göre parlamentarist barışçıl yolla veya Sovyet Sosyal-emperyalistlerinin yardımı ile yapılacak bir gecelik devlet darbesiyle «devrim» sorunu çözülecekti. «Mao Zedung düşüncesi»nin ve dünyadaki diğer küçük-burjuva akımların köklü etkisi altındaki, devrim isteyen insanlar ise işçi sınıfının harekete geçirilemiyeceğini, işçilerin pasifize edildiğini, şehirlerin emperyalizm ve burjuvazinin denetimi altında olduğu, oysa kırlarda denetimin zayıf olduğunu ileri sürüyor; «kırdan şehri kuşatmayı» savunuyordu.

Bugün bu sahte ikilemler hala değişik biçimde kabulleniliyor ve Çin revizyonistlerinin küçük-burjuva ideolojileri «proleter devrimcilik» örtüsü altında sürdürülüyor.

Devrim sorunu, silahlı ayaklanma sorunu nasıl ele alınır?

Marksizm-Leninizm işçi sınıfını, kitleleri devrimin öznesi olarak görür ve devrim olmaksızın toplumsal dönüşümlerin olamıyacağını öğretir. Proleter sosyalist devrim veya ona dönüşecek bir devrim proletaryanın müttefikleriyle birlikte, eski devlet cihazının zorla parçalanması demektir. Uluslararası işçi ve Komünist hareketin tarihi «ve bir dizi eski sosyalist ülkede devrimlerin, işçi sınıfı zaferlerinin gelişim tarihi göstermektedir ki, bugüne kadar, devrimler yalnızca silahlı ayaklanma yoluyla zafere ulaşmıştır.» Bırakınız proleter devrimi, tarihte hiçbir büyük olay, büyük dönüşüm zor olmaksızın, şiddet olmaksızın gerçekleşmemiştir ve gerçekleşemez.

Dolayısıyla Marksist-Leninist devrim teorisi birde onun yanısıra halk savaşı teorisi olamaz.

Proletaryanın devrimi gerçekleştirilmesi, toplumu kendi hedefleri doğrultusunda değiştirmesi, görevini başarı ile yerine getirebilmesi için mücadelesini üç alanda (ideolojik, siyasi, ekonomik) yürütmesi gerekir. Komünist Parti, proletaryanın yönetici sınıflara karşı siyasi mücadelesini ideolojik ve ekonomik mücadeleyle birlikte yürütür. Proletarya iktidar savaşında (siyasi mücadelesinde) birçok mücadele biçiminden yararlanır. İktidar mücadelesinin en üst ve keskin biçimi silahlı ayaklanmadır. Silahlı ayaklanma sınıf mücadelesinin dışında veya onun yanısıra birşey değildir; daha önceki sınıf mücadelesi süreci tarafından hazırlanan, olgunlaştırılan ve iktidarı ele alma aşamasında başvurulan bir mücadele biçimidir. Ancak Komünist Parti kesinlikle

maceracılığa karşıdır ve şartları olgunlaşmadan asla silahlı ayaklanma ile oynamaz.

Nasılki, sınıf mücadelesi sürecinde proletarya en kararlı ve önder rol oynuyorsa, silahlı ayaklanma aşamasında da önder ve en kararlı sınıftır. Silahlı ayaklanma, proletarya ve onun Komünist Partisi önderliğinde, şehirdeki mücadele ile kırdakinin sıkı birliği temeline dayanır. Proletarya ve müttefikleri tarafından sürdürülür. Silahlı ayaklanma başladıktan sonra, iktidarı ele almaya yönelik bu mücadele oldukça kısa veya azçok uzun sürebilir ama asla ufuksuz, sonsuz bir süreç olamaz. İktidarı ele alma mücadelesi ne kadar sürecektir, mücadele şehirde mi yoksa kırda mı uzayacaktır vb. sorunları önceden çözümlemeye kalkmak, gereksiz ve saçmadır. Marksizm hangi toplumsal güçleri harekete geçirmek gerektiğini ve hangi yolu seçmek gerektiğini öğretir, ancak somut olarak, pratik olarak bu işin nasıl gerçekleşeceğini deneyin kendisi, mücadelenin kendisi gösterecektir.

Oysa Mao Zedung'un «halk savaşı teorisi» ne demektedir? O'na göre kilit şehirler kuvvetli emperyalistler ve onların gerici müttefikleri tarafından denetim altına alınmıştır. Ve onlar köylük bölgelere saldırmak için şehirleri kullanmaktadır. O halde köylerde üstlenilmeli, uzun süreli savaşlarda kırlardan şehirleri kuşatmalı ve devrimin zaferi elde edilmelidir. Bu görüş daha da genelleştirilerek şöyle denmektedir.

> «Emperyalistler bu ülkelere (Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri kastediliyor - D.T.) karşı saldırılarda bulunurlarken, çoğunlukla büyük kentleri ve ana haberleşme hatlarını ele geçirerek işe başlarlar. Ama geniş köylük bölgeleri tamamen denetimleri altına almak onların gücü dışındadır. Devrimcilerin serbestçe manevra yapabilmesini sağlayacak geniş alanlar ancak ve ancak köylük bölgelerdir.» (21)

Çin Komünist Partisi çizgisine göre devrimin zaferi «devrimci kırların karşıdevrimci burjuvazinin mevzisi şehirleri kuşatması» ile elde edilecektir.

Mao edung'un bu «Halk Savaşı teorisi»nin, ne silahlı ayaklanmanın sınıf mücadelesinin en üst biçimi olduğu teziyle ,ne de Marksizm-Leninizmle bir ilgisi vardır. Bilimsel olmayan salt askeri bir düşüncedir.

Mao Zedung'un «halk savaş teorisi»nin birinci özelliği; proletaryanın devrimde önderliğini reddediyor olmasıdır. Bu «teori»ye göre proletaryanın ezilen sınıfların önünde yürümesi, devrimde en kararlı ve aktif rol oynaması mümkün değildir. Onlara göre proletarya gerici burjuvazinin mevzilerinde sessiz, edilgen bir sınıftır.

---

(21) Lin Biao, Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, Syf: 57.

«Halk Savaşı Teorisi»nin ikinci özelliği; devrimin gücünü, mevzilerinide coğrafi ,askeri bir ayrıma göre belirlemesidir. Çin yöneticilerine göre şehirler gericiliğin mevzisi, gericilerin denetimlerinin zayıf olduğu yer dedikleri kırlar ise devrimin mevzisidir.

Devrimin veya karşıdevrimin gücü Mao Zedung'un iddia ettiği gibi, coğrafi, teknik bir meselemidir?

Tarihi gelişme, kapitalizmi ve şehirleri doğurmuştur. Buralarda burjuvazinin ve onun destekçi güçlerinin hakimiyeti, daha doğrudan, sınıf zıtlıkları daha keskin, sınıf mücadelesi daha açıktır. Ancak bu meselenin sadece bir yanıdır. Zira aynı gelişme burjuvaziyi ve gericiliği mezara gömecek zıddını, proletaryayı doğurmuş, kaçınılmaz olarak uzlaşmaz sınıf mücadelesinin, devrimin şartlarını yaratmıştır. Eski sınıflar şehirleri, proletarya yeterince bilinçlenmediği, gücünün büyüklüğünü henüz kavrayamadığı için mevzileri haline getirebiliyor. Eğer Proletarya bilinçlendirilirse, partisi önderliğinde, yönetilirse şehirleri kendi mevzisi haline getirecek, burjuvazinin, gericiliğin gücünü yıkacaktır. Proletaryanın tarihi misyonunu, onu harekete geçirme yükümlülüğünü reddeden «Mao Zedung düşüncesi», şehirlerde proletaryayı değil, gerici sınıfları görüyor ve sonrada şehirlerin onların kalesi olduğuna hükmediyor.

Devrimin mevzileri, güçleri, sınıfların devrim karşısında ki durumları Mao'culuğun öngördüğü gibi, coğrafi ayrımla, askeri bakış açısı ile değil, komünist partinin ezilen sınıfları harekete geçirebilme gücü tarafından ve sınıfların toplumdaki yerlerine göre belirlenir. Devrimde hangi sınıf en devrimci rol oynayabilir ve komünist parti hangi sınıfa öncelikle yönelmelidir? Hiç kuşku yokki bu proletarya olmalıdır. Çünkü onu, köylülükten veya diğer sınıflardan ayıran temel farklılıklar, işgücünü satarak geçinmesi, kendini mücadele ettiği düzene bağlayan hiçbir bağın olmaması, modern üretim ilişkileri içinde bulunması, yüksek bir örgütlenme ve disiplin ruhuna sahip olmasıdır. Köylülük devrime demokratik amaçlar, burjuva demokratik haklar için katılırken, proletarya sosyalizme ulaşabilmek için katılır. Dolayısıyla hangi koşullar olursa olsun ancak o, devrimde en kararlı, önder rol oynayabilir. Yeterki proletarya önderliği sözü bir süs, devrimde mülk sahibi sınıfların hakimiyetini gizleyen bir örtü olmasın.

Mao Zedung'un «halk savaşı teorisi»nin diğer bir özelliği ise, silahlı savaşı sınıf mücadelesinin devamı, en üst biçimi olarak değil, salt askeri bir mesele olarak ele almasıdır. Silahlı ayaklanmayı proletarya açısından değil, Çin militarist geleneğinden esinlenerek, demokratik devrimi başlı başına amaç olarak ele alan bir anlayış açısından ele almasıdır.

Mao Zedung devrimin Çin'de neden kırdan şehire doğru gelişeceğini anlatırken sözde, legal hakların burjuva demokrasisinin, parlemento vb. nin yokluğunu da ileri sürmektedir. (22) Oysa bütün bunlar, sınıf mücadelesini, hangi sınıfların harekete geçirilmesi gerektiğini belirleyemez, bu mücadele eden sınıfların görevlerinde tali değişiklikler yapabilir, o kadar...

Mao Zedung'un «halk savaşı teorisi», Çin'in feodal militarist geleneğinden esinlenmiştir. Çin tarihinde, feodal aristokratlar gücünü kendileri için ordular örgütleyerek koruyordu. Ordusu olmayanın, gücü, iktidarıda olmazdı. Feodal imparator ancak ordusu aracılığı ile var olabilirdi, veya güçlü ordusu olan feodal otorite haline gelebilir, iktidarı ele geçirebilirdi. Çin'in feodal-askeri tecrübesini miras alan Mao Zedung, demokratik devrim için, iktidar için orduya sahip olmak gerektiğine vardı. Mao Zedung güçlü bir ordu kurarak, adım adım iktidarı ele geçirme mücadelesine girişti. Bu deney, bu mücadele sonradan «teori», üstelik yeni Marksizm-Leninizme «katkı» bir teori diye reklam edilmeye başlandı.

Mao Zedung, önceleri «halk savaşının» emperyalizmin denetiminin dolaylı olduğu, yarı-sömürge ülkelerde olabileceğini; çünkü buralarda denetimin zayıf kaldığı kırlık bölgeler olacağını; fakat tam sömürgelerde denetimin zayıf kaldığı kırlık alan kalmıyacağından zayıf alanda üs kurarak adım adım iktidarı ele geçirme olanağıda olamıyacağını ileri sürüyordu. Ancak daha sonraları dünyada meydana gelen bazı değişiklikler nedeniyle sömürgelerde de denetimin zayıf kaldığı kırlar olabileceğini iddia ederek «teorilerini» evrenselleştirdiler. Çin'liler bunu tastamam şöyle açıklıyorlardı :

> «Sovyetler Birliği güçlenmiş, savaşta Birleşik Devletler dışındaki bütün emperyalist devletler ya yıkılmış yada zayıflamış ve nihayet Çin devriminin zaferi emperyalist cephede bir delik açmış olduğu için, emperyalist sistem bütün dünyada derinden sarsılmıştı. Böylelikle doğudaki bütün sömürge ülkelerin yada en azından bazı sömürge ülkelerin halkları için... uzun süreli devrimci savaşlar vererek köylük bölgelerden şehirleri kuşatmak ve giderek şehirleride ele geçirip ülke çapında zafer kazanmak mümkün hale gelmiştir.» (23)

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» SİYASİ TAKTİKLERİNİ PRAGMATİZM (FAYDACILIK) TEMELİNE OTURTUYOR

«Mao Zedung düşüncesi», Marksist-Leninist devrim teorisini reddettiğinden ve sadece demokratik devrimi tanıdığından, siyasi müca-

(22) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 2, Syf: 222.
(23) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 1, Syf: 81.

dele anlayışı, siyasi taktikleri, proletaryanın çıkarlarına, devrimde hegomonya ve insiyatifini geliştirme, burjuva demokratik devrimi ,sosyalist devrime dönüştürme çizgisine göre değil; azami hedef olarak ele alınan demokratik devrimi elde etme amacına göre belirlenen yararcı bir anlayışa dayanmaktadır.

«Mao Zedung düşüncesi»nin ufku burjuva demokratik devrimle sınırlı olduğundan siyasi taktikleri, siyasi mücadele anlayışıda hangi sınıfın perspektifine göre hangi sınıfın hakimiyetinde ayrımı yapmaksızın (daha doğrusu proletarya dışındaki sınıflar açısından) demokratik devrimin elde edilmesiyle sınırlıdır. Kitleleri, kendiliğindenci bilinçleri temelinde mevcut düzen sınırları içinde daha kötüye karşı daha «iyi» ye çekmeye dayanmaktadır. Böyle bir şeyin anlamı ise, burjuva siyasettir; Burjuva kurnazlığıdır.

Bu anlayış ;

> «Düşmanımın düşmanı dostumdur.»
> «Düşmanın karşı çıktığı herşeyi desteklemeli ve desteklediği herşeye karşı çıkmalıyız.» (24)

(Düşman sözünün Çin'li yöneticilerce daha çok baş düşman olarak kullanıldığınıda unutmamak gerekiyor.) Sloganlarında olduğu gibi ilkeleşmiştir.

Çin'in ülke içinde ve dışında siyasetine yön veren bu burjuva faydacılık anlayışı olmuştur ve olmaktadır. Kendi hedefleri doğrultusunda mücadele eden proletarya Mao Zedun'un vaazettiği gibi düşmanlar arasında mukayeseye, düşmanın ileri sürdüğü platforma göre değil; düşmanın, çeşitli sınıfların durumlarınıda kapsayan ekonomik, sosyal ve siyasi şartların tahliline, Marksist-Leninist ilkelere dayanarak siyasetini belirler.

Mao Zedung'un küçük-burjuva dünya görüşü, menşeviklerin «süreç-taktik» ini kendine özgü biçimlerle yeniden canlandırmıştır.

Ona göre :

> «Savaşta çarpışmalara birer birer girilir ve düşman kuvvetleri birer birer yokedilir. Fabrikalar birer birer yapılır. Köylüler toprağı ancak dönüm dönüm sürebilirler... yemeğe başlayınca lokma lokma yeriz.» (25)

Bu deyişler, «Mao Zedung düşüncesi»nin sınıf mevzilenmesini temel çelişme planında değilde başdüşman planında (başdüşmanı kendi öznel niyetlerine göre değiştirebildiğini veya tespit edebildiğini unutmamak gerekiyor) ele alması düşmanlarla işbirliği ve uzlaşma yolunu haklı göstermek veya ifade etmek için kullanılıyor.

---

(24) Mao Zedung, Seçme Sözler, Syf: 28, Ekim Yayınları.

(25) Mao Zedung, Seçme Sözler, Syf: 73 - 74, Ekim Yayınları.

«Mao Zedung düşüncesi»nin, baş düşmana göre sınıf mevzilenmesi, proletarya ve devrimin çıkarlarına zarar vermeyi ifade eder. Bu, uluslararası planda proletaryayı emperyalist rekabetin taraflarından birinin peşinden sürüklenmeye ve statüko'yu koruma politikasına götürür. Nitekim, karşıdevrimci üç dünya teorilerini savunmak için dayandıkları safsatalardan biride budur.

Bu anlayış, bugün dünyada olduğu gibi ülkemizde de, Mao'cu ve ondan beslenen akımların devrim görevlerinden vazgeçip, burjuva düzeni koruma veya «elde edilebilir» reformcu hedeflere yönelmelerine teorik dayanak olmaktadır.

MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ MARKSİST-LENİNİST PARTİ ÖĞRETİSİNİ İNKAR EDİYOR

Parti sorunu, devrim ve sosyalizm davasının, Komünizme doğru ilerlemenin en temel sorunudur. Kapitalist toplumlarda işçi sınıfı ve çalışan yığınlar, üretim araçlarından yoksun sömürülmekte, ezilmekte, iradelerinden bağımsız olarak ahlaki ve fiziki çürüme içine itilmektedir. Burjuvazi, üretim araçlarına, mali güce sahip olmasının yanısıra, devleti, bürokrasi ,ordusu, polisi ile Kültürü, sanatı, alışkanlıkları ile emekçi sınıfları madden ve ruhen denetim altına almış kendisi lehine güçsüzleştirmiştir. Dolayısıyla işçi sınıfı ve çalışan yığınlar kendiliklerinden burjuvaziyi yıkmayı, mülk sahibi sınıfları mülksüzleştirmeyi, kapitalist üretim ilişkilerinin yerine, sosyalist üretim ilişkilerini geçirmeyi, Komünizme doğru başarıyla ilerlemeyi sağlayamazlar, bu yolu garanti altına alamazlar. Ancak Marksizm-Leninizmi rehber alan, gerçekten Komünist bir parti, yığınları birleştirip, sermayeye karşı bir ordu haline getirebilir, işçi sınıfını kendiliğinden bir sınıf olmaktan çıkarıp, bütün ezilenleri, baskı altında olanları, umutlandırıp cesaretlendiren, kendisi için bir sınıf haline getirebilir, devrim ve sosyalizm davasını teminat altına alabilir. Ancak komünist partisi işçi sınıfı ve çalışan yığınları binlerce yıllık sınıflı toplumun etkilerinden, alışkanlıklarından ve ön yargılarından kurtarır, onları eğitir, değiştirir.

Parti konusundaki Marksist-Leninist öğretiye yeterince titiz uymamak, onun ilke ve normlarını zedelemek veya zayıflatmak, doğrudan doğruya proletaryayı burjuvazi lehine güçsüzleştirmek demektir. Burjuvazi sınıf mücadelesinde her zaman, komünist partisini ve onun önder rolünü felce uğratmaya, bu yolla kendisini yıkılmaktan korumaya çalışır.

Sınıf mücadelesi tarihinde birçok tecrübe, partinin, Marksizm-Leninizmden sapmasının ve onun önder rolünün zayıflatılmasının dünya devrim davasına ağır kayıp verdirdiğini göstermektedir. Birinci emper-

yalist savaş şartlarında, proletarya partilerinin Marksizme ihanet edip birer sosyal şovenler kulübü haline dönüşmesi nedeniyle, düzene öfke duyan, ayağa kalkmış kitleler burjuvaziyi deviremediler, onun tarafından ezilebildiler, dağıtılabildiler. Lenin ve Stalinin Sosyalist Sovyetler Birliğinde ve Doğu Avrupadaki Halk Demokrasisi ülkelerinde kapitalizmin ve burjuvazinin - geçici olarak - tekrar zafer kazanması; bazı dönek asalak unsurların Marksist-Leninist partinin önder rolünü zayıflatması, partiyi burjuva partiye dönüştürmesi ile gerçekleşti.

Bu birçok acı tecrübe parti konusunda Marksist-Leninist öğretiye sıkı sıkıya sarılınmasını, partinin önder ve tayin edici rolüne gereken önemin verilmesini çok daha açık ve kavratıcı hale getirmektedir. Fakat Mao Zedung parti ve partinin önder rolü konusunda, Marksist-Leninist ilkeleri çiğnemekle kalmamakta onun yerine çeşitli ülkelerde anti-marksist akımlar tarafından daha önceleri savunulmuş olan revizyonist tezleri geçirmektedir. Mao Zedung'un bu konuda görüşleri Marksizm-Leninizme, onun geçerliliğine karşı yöneltilmiş revizyonist bir saldırıdır.

O, hiçbir zaman Çin Komünist Partisi'nin Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in ilkelerine göre örgütlemedi ve örgütlenmesini savunmadı. Partinin kitlevi karakter kazanması sloganını, parti ile sınıf arasındaki ayrımları ortadan kaldırmak için kullandı ve partiyi her isteyenin istediği zaman girebildiği veya terkedebildiği, kendi eğilim ve düşüncelerini temsil edebildiği toplumun herhangi bir birimi veya kesiti gibi ele aldı.

O şöyle diyordu ;

> «Partimiz belli sayıda aydınıda saflarına kabul etmiştir., on milyondan fazla üyemiz arasındaki yüksek orta ve aşağı düzeydeki aydınların sayısı yaklaşık olarak bir milyondur. Bunların, emperyalizmi yada toprak ağası sınıfını, bürokrat kapitalist sınıfı, yada millî burjuvaziyi temsil ettiklerini söylemek doğru olmaz; doğru olan, bunların küçük burjuva sınıflamasına sokmaktır. Esas olarak bunlar küçük burjuvazinin hangi kesimini temsil etmektedir? Şehir ve köy küçük burjuvazisinin daha fazla üretim aracına sahip olan kesimini, örneğin **hali vakti yerinde orta köylüleri**» (1) abç.
>
> «Partimizde, aydın olan çok sayıda yeni üye vardır. (Gençlik birliğinde dahada fazla) ve bunlardan bir kısmının oldukça ciddi bir şekilde revizyonist fikirlerin etkisi altında oldukları doğrudur. Parti ruhunu ve basının sınıf niteliğini inkâr ediyor... Planlı bir ekonominin gerçekleştirilmesi için şart olan şeylere, yani kültür ve eğitim alanlarındaki (gazetecilikte bunlara dahildir.) önderliğe, planlamaya ve denetime karşıdırlar... Bu gibileriyle parti dışındaki sağ-

(1) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5, syf: 365.

cı aydınlar birlikte hareket ediyor ve uyumlu bir grup oluşturuyorlar. İki kardeş gibi içtikleri su ayrı gitmiyor. (2)

«Partimizde, partiye ideolojik olarak değil, sadece örgütsel olarak katılmış olan pek çok kişi vardır.» (3)

«Bazıları Komünist partisine katılmıştır ama anti-komünisttir.» (4)

Mao Zedung'un vaazettiği türden bir parti gerçekte burjuva bir parti olabilir. Proletarya partisi asla çeşitli sınıfların temsilcisinin veya farklı sınıf çıkarlarını savunanların toplandığı bir yer değildir, sadece işçi sınıfının partisidir ve onun sınıf çıkarlarını savunur. Leninist parti, Marksizm-Leninizmle silahlanmış ortak dava uğruna benzer yöntemlerle, belli bir sınıfın, yani işçi sınıfının çıkarlarını dile getiren kişilerin gönüllü birliğidir; tek bir hedef, tek bir ideoloji doğrultusunda hareket eder. Küçük-burjuvazinin veya değişik burjuva katmanların temsilcileri, Marksizm-Leninizmi benimsemeyen ve partinin emir ve talimatları doğrultusunda çalışmayan kimseler parti çatısı altına giremezler.

«Komünist partisi farklı sınıflardan unsurların blok partisi değil; proletaryanın tek partisidir.» (6)

Parti; saflarında proletarya'ya, Marksizm-Leninizme yabancı unsurların varlığına ve barınmasına asla müsaade edemez. Bu konuda verilecek herhangi bir taviz, hele hele Mao Zedung'un «düşüncesi» partinin daha baştan proletaryanın önderi ve yöneticisi, sosyalizm ve komünizm davasının savaşçısı olmaktan çıkarılması burjuva partisi haline getirilmesi demektir. Proletaryanın iktidar mücadelesinde tek silahı olan partisinin tahrip edilmesi demektir. Mao Zedung'un «düşüncesdi»yle işleyen bir parti ile devrim davası savunulamaz, iktidar mücadelesi verilemez, verilse bile, eski üretim ilişkilerinin yerine sosyalist üretim ilişkileri geçirilemez, sosyalizm gerçekleştirilemez, komünizme doğru ilerleme teminat altına alınamaz.

Lenin niçin «iktidar mücadelesinde proletaryanın partisinden başka silahı yoktur» diyordu. Çünkü sınıfın enbilinçli unsurlarını içinde barındıran, Marksizm-Leninizmle silahlanmış düşünce ve pratikte ortak, çelikten disiplinli bir parti ve böyle bir partinin önderliği olmadan kapitalizmin sömürü ve baskısı altındaki yığınların sermayeyi yıkacak birgüç haline gelmesi imkansızdır. Oysa Mao Zedung çeşitli sınıfların temsilcilerinin partiye serbestçe girmesi, uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin

---

(2) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5, syf: 506.

(3) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5, syf: 362.

(4) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5, syf: 582.

(6) Stalin. Aktaran; Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim. İng. baskı. syf: 400.

parti içinde barınabilmesini savunmakla, proletaryanın bu yegane silahını yozlaştırıyor, burjuvazinin kullanabileceği bir hüviyete büründürüyor.

Şimdiye kadar bütün anti-marksist, oportünist akımların parti konusundaki tutumu, anarşizm, Marksist-Leninist ilkelerin inkarı olmuştur. Onlar ideolojik planda Marksizme karşı düşmanlığı, örgüt planında partinin proleter saflığının ve birliğinin inkarı veya gereksizliği ile birleştirmiştir. Rusya'da Menşevikler her grevci işçinin, devrimci çalışmaya ilgi duyan her aydının, profesörün kendini parti üyesi ilan etme hakkının tanınmasını, savunuyorlardı. Partinin kitlevi karakter kazanmasını, Marksizmi rehber alan partinin, sınıfın en iyi unsurlarını kazanması ve sınıfa önderlik edebilir hale gelmesi olarak değilde; daha sonraları Mao Zedung'da ve her türlü anti-marksist akımda da görüldüğü gibi parti ile kitleler arasındaki ayrımın kalkması olarak ele alıyorlardı. II. enternasyonal sosyal-demokrat partileri içinde uç veren Breinstein revizyonistleri kendini Marksist ilân eden herkesin parti içinde barınmasını savunuyordu. Fakat Mao Zedung geçmişteki oportünist, revizyonist akımlardan üstelik bunca önemli tarihi tecrübeden sonra daha kaba, daha açık şekilde parti konusunda Marksist-Leninist öğretinin yerine revizyonizmi geçiriyor; proleter küçük burjuva, antikomünist, herkesin parti çatısı altında birarada bulunabileceğini vaazediyor.

Parti konusunda Marksist-Leninist ilkeler reddedilir ve çeşitli sınıfların temsilcilerinin parti içinde bulunması vaazedilirse elbette bir sürü burjuva hizip ve gruplaşmalar kaçınılmaz olarak ortaya çıkar, burjuvazinin ruh hali, anarşizmi, rekabeti, parti içinde yaşar. Nitekim Çin Komünist Partisi'nin tarihi daima çeşitli anti-marksist hizip ve grupların ilkesiz rekabet ve çekişme iktidar mücadelesi tarihi olmuştur. Mao Zedung çeşitli hizip ve gruplaşmalar içinde kendi politik çıkarı için bazen sağ, bazen «sol» merkezci, bazen şovenist-faşist hiziplerle işbirliğine girmiştir. Mao Zedung partinin burjuva hiziplerin arenası haline getirilmesini sözde doğal «zıtların birliği» «parti içinde daima iki çizgi olur» gibi safsatalarla ilkeleştirmeye çalışmış, hiziplerin varlığını teminat altına almıştır. Parti birliğini parti üyelerinin, parti karar ve talimatlarının doğrultusunda partinin Marksist-Leninist çizgisinde birliği hiziplerin, küçük-burjuva, oportünist, revizyonist unsurların kapı dışarı edilmesi, Marksist-Leninist ilke ve normların korunması olarak değilde, çeşitli hizip ve grupların, çeşitli burjuva çizgilerinin uzlaştırılması olarak ele almıştır.

Mao Zedung; parti içinde çeşitli hizip ve grupların varlığını teminat altına almak ve kendi politik çıkarı için çeşitli türden hiziplerle işbirliğini savunmada temel yaratmak için şöyle demektedir ;

«Hata yapan yoldaşlarımıza karşı iki ele sahibiz, birinci el onlarla mücadele etmek, diğeri onlarla birleşmek içindir. Bu mücadelenin amacı prensipli olmayı gerektiren marksizmin prensiplerini yüksekte tutmaktadır; ki bu sorunun bir yanıdır. Diğer yanı ise onlarla birleşmektir. Birleşmenin amacı onlar üzerinde etkili olmak, onlarla uzlaşmaya varabilmektedir.» (8)

«Son elli yıl içinde partimiz iki çizgi arasında on büyük mücadeleden geçti. Parti düşmanı Lin Biao kliğinin çökmüş olması parti içinde iki çizgi arasındaki mücadelenin sona erdiği anlamına gelemez.» (9.

Mao Zedung'un bu parti içinde çizgi mücadelelerinin devam edeceği veya zorunluluğu «iki çizgi mücadelesi» parti saflarında çeşitli hiziplere ve anti-marksist akımlara karşı ikili tutum safsataları, partinin her sınıftan unsurun bulunabileceği bir yer olarak ele alınmasının mantıki sonucudur ve pratik olarak Mao Zedung'un hizipler oyunun iktidar ve politik çıkar için her renkten hiziple işbirliği yapabilmesine hizmet ediyordu. Parti içinde sınıfların temsilcilerinin varlığı «düşüncesi» elbette çeşitli hizip ve grupların çizgilerininde varlığı ve bunun «ilke»leştirilmesinide getirirdi.

Oysa gerçek Marksist-Leninist bir parti ,saflarında çeşitli sınıftan unsurların, hiziplerin anti-marksist muhalefet çizgilerinin varlığına asla müsaade edemez, hoş göremez. Sınıfın öncü müfrezesi olarak parti sadece tek bir çizgiye, düşünce ve hareketin çelikten birliğine sahip olmalıdır. Bu konuda herhangi bir taviz doğrudan doğruya işçi sınıfının çıkarlarına ihanet ve burjuvaziye hizmettir.

Proletarya partisi denenmiş, sınanmış komünistlerden oluşur. Ancak komünistler, parti üyeleri, eski kavramlardan, diğer sınıfların etkilerinden, geçmişte veya şimdi yaşadıkları toplumsal çevrenin gelenek ve alışkanlıklarından bağımsız değildir. Dolayısıyla parti saflarını ne kadar sağlam oluşturursa da anti-marksist hizipler, gruplar, kapitalist yolcular, partinin çizgisine karşı anti-marksist çizgiler çıkabilir. Ancak parti hiziplerin ve anti-marksist çizgilerin ortaya çıkmasını asla hoş karşılamaz, bunların açılıp gelişmesine parti çizgisine karşı ikinci bir çizginin oluşmasına asla göz yummaz, fırsat tanımaz; böyle bir durum ortaya çıkarsa parti onu kavrar ve yokeder. Parti içinde ikinci bir çizginin çıkması asla kader, önlenemez birşey değildir. Eğer parti Marksist-Leninist ilke ve normlara sıkı sıkıya bağlı kalırsa, parti içinde sınıf mücadelesi işlerse başka çizgilerin ortaya çıkması, dönek, yoz unsurların partiye zarar vermesi önlenir; partinin proleter saflığı ve birliği

---

(8) Aktaran Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim, İng. baskı

(9) ÇKP. Kısa Tarihi syf: 68.

korunabilir. Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği SBKP (B) nin ve Arnavutluk Emek Partisi'nin tecrübeleri bunun somut örnekleridir.

İçinde sınıf mücadelesinin sürdürülmesi ile partinin her zaman işçi sınıfının devrimci partisi, devrim ve sosyalizm davasının öncüsü olarak kalması teminat altına alınır. Parti içinde sınıf mücadelesinin sürdürülmesi ne anlama gelmektedir?

> «Parti içindeki sınıf mücadelesi düşmanlara ve hainlere karşı parti karar ve talimatnamelerinin saptırılmasına, çarpıtılmasına ve ihlal edilmesnie karşı partinin yönetici organlarının ve temel örgütlerinin çalışmasındaki yetersizlik, hatalara, boşluklara karşı; oportünizme ve dogmatizme, sekterliğe ve her yabancı anti-marksist görüşlere karşı mücadeleye yöneliktir.
>
> Parti içindeki sınıf mücadelesi, en başta teorisinin genel çizgisinin ve komünistlerin kendilerinin Marksist-Leninist saflığı uğruna verilen ideolojik mücadeledir. Fakat bu aynı zamanda bir siyasi mücadeledir de. Parti saflarındaki hainlere ve düşmanca faaliyete karşı mücadelede salt ideolojik alanda sınırlandırılamaz. Marksist-Leninist partinin her düşmanı aynı zamanda halkın ve sosyalizminde düşmanıdır. Bunun için devrim ve proletarya diktatörlüğü bu düşmanlara, bütün öteki düşmanlara saldırdığı gibi saldırır.» (10)

Parti içinde sınıf mücadelesinin sürdürülmesi ile canlı tartışmalarla, ilkeli eleştiri, özeleştiri, parti çizgisinin kararlarının ve ölçütlerinin en iyi şekilde uygulanması ile partinin çelikten ideolojik ve örgütsel birliği sağlanır ve böylece partinin her alanda gittikçe güçlenen önder rolü teminat altına alınır. Proletarya partisi böyle bir mücadele ile saflarını tehdit eden tehlikelerden korunur, aksaklıklarını giderir, duraklayan veya yozlaşan unsurları açığa çıkarır. Burjuva, yoz, dönekleşen unsurların ikinci bir çizgi ortaya çıkarmaları veya partiyi gaspetmeleri önlenir.

Mao Zedung'un hizip ve gruplara parti içinde varlık ve özgürlük tanınması, parti birliğinin genel burjuva demokrasisi yada hizipler demokrasisi sınırları içinde çözülmesi görüşü hiçde yeni değildir. 11. Enternasyonalin işçi partilerini burjuva kulüpler haline getiren sosyâlşovenler, örgüt planında da olabildiğince hantal, hiziplerin varlığına dayanan gevşek bir partiyi savunuyorlardı ve onların partileri «demokratik kurallar» içinde mücadele eden farklı hizipleri ve kanatları barındırıyordu. Ve gene Sovyetler Birliği'nde 1920'lerde Leninist partiye karşı mücadele eden Troçkistler, ciddi bir iktisadi buhranın patlayacağı ve sovyet iktidarının yıkılacağı kehanetinde bulunuyor ve bu şartlarda tek çıkar yolun hizip ve gruplara özgürlük tanınması olduğunu iddia ediyorlardı. Mao Zedung'un safsataları işte bu revizyonist, troçkist tezle-

---

(10) Nedret Plasari. Albaina Today 1978. No: 1.

rin canlandırılmasından daha kaba, daha açık bir kez daha piyasaya sürülmesinden başka bir şey değldir.

Mao Zedung Marksizm-Leninizme, proletaryanın çıkarlarına karşı mücadele eden revizyonistlerin partide muhafaza edilmesini savunmuş, parti birliğini her türlü sınıf ve akımın parti içinde yaşayabilme hakkı olarak ele almıştır. Bizzat kendi «özeleştirilerinde» karşıdevrimci olduklarını ilan edenleri partinin en yüksek görevlerine getirmiştir veya onları görevlerinde tutmuştur.

> Örneğin 1966 yılında: «Liu Shao Chi ve ben gerçek monarşistleriz. Hatalarımın özü gerçeklerden de görülmektedir ki ben kitlelere güvenmiyorum, devrimci kitleleri desteklemedim, fakat onlara karşı çıktım. Devrimi ezmek için gerici bir çizgi izledim. Sınıf mücadelesinde proletaryanın değil, burjuvazinin safında yer aldım. Ben sorumluluk gerektiren görevler için uygun değilim. (11).

Mao Zedung 1956 yılında devrime ve partiye ağır zarar verdiği ve kendi ayrı çizgilerine sahip olduğunu söylediği Vang Ming ve Li Li-san merkez komitesine seçilmelerini isterken şöyle demektedir.

> «Onların parti çizgisi konusundaki hataları bütün ülkede ve bütün dünyada bilinmektedir ve işte onları seçmemizin nedenide bu kadar ünlü olmalarıdır... Burada önemli olan, bizim toplumumuzda küçük burjuvazinin sayıca çok kalabalık olması, partimiz içinde çok sayıda küçük-burjuva kökenli yalpalayan unsurun bulunması ve aydınlar arasında da böyle yalpalayan unsurlardan çok sayıda varolmasıdır; bunların hepside bu iki olayın nasıl gelişeceğini merak etmektedir. Bu iki örneğin hala orada durduğunu görünce, rahat edecekler, iyi uyuyacaklar ve memnun kalacaklardır. Eğer bu iki örneği alaşağı ederseniz paniğe kapılabilirler. Dolayısıyla mesele Vang Ming ile Li li-san'ın doğru yola gelip gelmiyecekleri meselesi değildir; bu o kadar önemli değildir. Önemli olan yalpalamaya açık küçük-burjuva kökenli milyonlarca parti üyesinin, özellikle de aydınların Vang Ming ve Li li-san'a karşı nasıl bir tutum takındığımızı izlemekte olmalarıdır. Bu toprak devrimi sırasında zengin köylülere karşı takındığımız tutuma benzer.» (12)

Mao Zedung, Merkez komitesine, başka birilerinin değilde, onların seçilmesi gereğini, tanınmış kişiler olmalarına dayandırıyor. Böylesi değerlendirmelerin Marksizm-Leninizmle uzaktan veya yakından bir ilgisi olabilir mi? Meselenin «meşhur»luk derecesine göre ele alınması tipik bir burjuva ele alıştır. Diyelimki Mao Zedung'un dediği gibi toplumda sayıca fazla olan küçük-burjuvazide tedirginlik ve yalpalama var, o zaman yapılması gereken bunu durdurmak için parti çizgisine

---

(11) Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim. syf: 405. İng. baskı.

(12) Mao Zedung, Seçme serler, cilt 5, syf: 367 - 8.

karşı kendi ayrı çizgilerine sahip en meşhurları merkez komitesine almak değil; parti birliğini, proleter karakterini sağlamlaştırmak, yalpalayan, istikrarsız unsurları kapı dışarı etmek, toplumdaki yalpalamanın parti saflarını etkilemesini önlemektir.

Oysa Mao Zedung, partinin toplumdaki ve parti içindeki yalpalayan küçük-burjuva unsurlara güven verecek şekilde biçimlendirilmesini savunuyor ve bunu haklı göstermek için verdiği örnekle anlayışını daha da açık ve kaba hale getiriyor. Proletarya partisi olduğu söylenen bir partide, burjuva, revizyonist unsurlara karşı takınılacak tutum ile siyasi mücadele içinde zengin köylülere karşı takınılan tutum arasında ne benzerlik veya aynılık olabilir ki? Sorunu bu tarz ele almak, uzlaşmaz sınıfları ihtiva eden toplumun her hangi bir kesiti ile proletarya partisi arasında hiçbir fark görmemektir.

Gerçekten Marksist-Leninist adına layık ve işçi sınıfının çıkarlarını savunan bir parti, parti birliğini Mao Zedung'un öngördüğü gibi çeşitli türden anti-marksist, devrime ve partiye ihanet eden unsurların parti çatısı altında bulunması olarak ele alabilirmi? Böyle tutum hiçbir revizyonistin bile savunamıyacağı birşeydir. Mao'nun bu kadar abes birşeyi «ilke»leştirmesinin nedeni sadece Marksizm-Leninizmi hiçe sayıyor olması değildir; ama aynı zamanda başka herhangi bir revizyoniste pek nasip olmayan bir özelliğe sahip olması, her türlü hizip ve grupla işbirliği yapabiliyor ve onları politik çıkarı için kullanabiliyor olmasıdır. «Mao Zedung düşüncesi»nin parti birliği anlayışı gerçekte partinin felç edilmesi, onun önder ve proleter karakterini ortadan kaldırma, düzene veya burjuvazinin çıkarlarına zarar vermeyen bir kulübe dönüştürme anlayışıdır. Bu çizginin bir sonucu olarak Mao Zedung revizyonist ve oportünist unsurlara karşı mücadeleyi, parti çerçevesi içinde sürdürülen bir ideolojik mücadele olarak ele almış ve bunun tek doğru yol olduğunu savunmuştur. Bu saçma ve tehlikeli vaaz onun burjuva idealist felsefe anlayışı tarafından desteklenmekte ve güçlendirilmektedir. O, hareketi birbirinden bağımsız şeylerin kendi içinde dairesel tekrarı olarak ele aldığından bir revizyonist, bir komüniste tekrar revizyoniste ,tekrar komüniste dönüşür. Bir komünist de revizyoniste buradan da komüniste ve tekrar revizyoniste dönüşür. Dolayısıyla parti içindeki «olgular» korunmalı, kimseye dokunulmamalı ideolojik mücadele ile şeylerin olumsuzluktan, olumluluğa dönüşümü sağlanmalıdır. Elbette bu anlayış onun her türlü hizip, anti-marksist akımla işbirliği yapabilmesininde temeli oluyordu. Onun politik çıkarına göre, parti sekreteri (Kültür devrimi öncesi Deng Siao Ping, parti sekreteriydi.) «gerçek monarşist», bir müddet sonra tekrar «komünist bir önder», «Başbakan yardımcısı» ve tekrar hiç bir zaman «Marksizmi savunmamış, kapitalist yolcu» olabiliyordu.

Marksist-Leninist parti hiçbir zaman revizyonist, reformist unsurları saflarında barındırmayı onlarla birlikte yaşamayı asla savunmaz. Hayatına mal olacak böyle tehlikeli bir oyunu asla denemeye kalkmaz. Lenin ve Stalin bu tür, üstelik Mao Zedung'unkinden daha gizli, daha dolaylı olarak ileri sürülmüş vaazları pratik olarak Rusya'nın, Macaristan'ın, Avrupa ülkelerinin tecrübeleriyle doğrulanmış, burjuva görüşler olarak mahkum etmiştir.

Bu meseleye ilişkin olarak Stalin şöyle diyordu :

> «İdeolojik mücadele ile partinin içindeki oportünist ögelerin 'yenilebileceği'ni, parti çerçevesi içinde bu ögelerin üstesinden 'gelinebileceği'ni savunan teori, partiyi felce ve kronik sakatlığa mahkum etmenin belirtisi olan çürük ve tehlikeli bir teoridir; bu teori, partinin oportünizme peşkeş çekilmesi tehlikesini doğurur; proletaryayı devrimci partisinden, emperyalizme karşı mücadelesinde başlıca silahından yoksun bırakmakla tehdit eder. Eğer saflarında Martov'lar, Dan'lar, Potressov'lar ve Akselrod'lar bulunsaydı, partimiz, doğru yolu tutamaz, iktidarı ele alıp proletarya diktatörlüğünü örgütlendiremez, iç savaştan zaferle çıkamazdı. Eğer partimiz iç birliğini ve saflarının eşsiz birliğini sağlayabildiyse, bu, her şeyden önce oportünizm pisliğinden kendini zamanında arıtması, tasfiyecileri ve menşevikleri saflarından kovmayı bilmesinden ötürüdür.» (13)

MAO ZEDUNG, LİBERAL BURJUVA VAAZLARI HERŞEYİN ÜSTÜNDE KİŞİSEL OTORİTE KURMAKLA BİRLEŞTİRMİŞTİR.

Mao Zedung parti, parti içinde çizgi mücadelesi, revizyonistlerin ideolojik mücadele ile parti çerçevesi içinde üstesinden gelinebileceği üzerine bir yığın liberal burjuva safsatalar ortaya atmıştır.

Buradan pratikte de Mao Zedung'un kendi rolü, parti önderliğinin işletilmesi konusunda da, liberalizme, demokratizme düştüğü sonucuna varılabilir ve hatta ülkemizde, bazı Maocu akımlar, onun büyük bir Marksist-Leninist usta olmakla birlikte, parti önderliği ve önderliğin işleyişi konusunda liberal hatalar işlediğini söylemeye, böyle bir şeyi kabul etmeye hazırdırlar.

Fakat gerçekler bambaşkadır. Mao Zedung bütün liberal burjuva vaazlarını benzeri ancak eski feodal Çin'in imparatorlarında görülen her şeyin üstünde kişisel imparatorluğu ile birleştirmiştir. Liberal burjuva vaazlar, kendi imparatorluğunun örtüsü olmuştur.

Çin Komünist Partisi hiç bir zaman Marksist-Leninist örgütsel platforma sahip olmadı, olamadı. Leninist ilke ve normlar onun içinde saygı görmedi. Enver Hoca yoldaşın «Emperyalizm ve Devrim» kitabında belirttiği gibi partinin en yüksek kollektif organı olan parti kongreleri düzenli toplanmamıştır. Örneğin 7. ve 8. kongreler arasında 11 yıl

(13) Stalin, Leninizmin Sorunları. syf : 97. Sol Yayınları.

geçmiştir. 8. ve 9. kongreler arasında 13 yıl vardır. Kongreler bir formalite olarak ele alınmıştır. Kongre delegeleri parti hayatının Marksist-Leninist kurallarına göre seçimle belirlenmemekte; yönetici organ tarafından atanmakta ve daimi temsilcilik sistemine göre çalışmaktaydı. Mao Zedung «genel idare» adı altında çevresinde parti merkez komitesini, siyasi büroyu, devlet ve ordu kadrolarını güvenlik örgütü vb. ni kontrol altında tutan özel görevliler ağı kurmuştur. Bu «genel idareye» girmek veya onun hakkında bilgi edinmek merkez komitesi siyasi büro üyeleride dahil olmak üzere herkese yasaklanmıştı. Düşürülecek veya yükseltilecek kişilerin veya hiziplerin planı burada yapılırdı.

Bu yönetimin adamları parti kontrolunun dışında istedikleri yere gidebilir, kontrol edebilir, raporlar hazırlayabilirdi. Bu yönetim aynı zamanda «Başkan Mao'nun muhafızları» adı altında gizlenmiş 50 binden fazla silahlı adama sahipti. Bunlar Mao Zedung'un isteğine göre muhliflere darbe vurmak için harekete geçerdi.

Mao Zedung kitlelerle bağları sürdürme adı altında özel haberciler şebekesi meydana getirmiştir. Bunların görevi; kadroları denetim altında tutmak, kitlelerin durumunu ve devlet yönetimi hakkında ne düşündüğünü araştırmaktı ve doğrudan doğruya Mao Zedung'a rapor verirlerdi. O kitlelerin durumunu, dünya gelişmelerini sadece bu «genel idare» ajanları aracılığı ile öğrenirdi. Mao Zedung

> «Kendi adıma, ne yabancı, ne Çin radyolarını dinleyen bir kişiyim. Ben sadece nakledici istasyon görevi görürüm.
>
> «Renmin Ribao gazetesini okumıyacağımı açıkça söylemiştim. Onun yazıişleri müdürüne, senin gazeteni okumuyorum dedim.» (14)

Mao Zedung parti kongrelerini ,merkez komitesini ve parti organlarını şekli, adet olduğu için belirlenmiş kurumlara dönüştürmüştür. Parti organları hiçbir otoritesi olmayan ve onun özel karargahının talimatlarını yayıcılar konumun da olmuştur ki bu gerçek gerek Çin'liler, gerekse de Mao Zedung'un gizlemeye gerek duymadan dile getirdikleri şeylerdir.

> «İlk olarak Mao Zedung'un eline geçmeksizin ve onun tarafından onaylanmaksızın hiç kimse telgraf ,mektup, döküman, talimatname yayınlayamazdı.» (15)

Mao Zedung 1953 deki yazısındada şöyle demektedir

> «Bundan böyle, merkez komitesi adına gönderilen bütün belge ve telgraflar ancak ben gözden geçirdikten sonra yollanabilir, **aksi halde geçersizdir.»** (16)

---

(14) Mao Zedung'un Arnavutluk Emek Partisi heyeti ile konuşması. Emperyalizm ve Devrim. İng. baskı. syf: 403.

(15) Renmin Ribao. Aktaran Enver Hoca. Emp. ve Dev. İng. baskı syf: 404.

(16) Mao Zedung. Seçme Eserler. clt 5. syf: 103.

Mao'nun sınırsız gücü ve imparator konumu burjuva partilerde bile değil, ancak feodal krallıklarda görülen bir yetkiyi ortaya çıkarmıştır. O, kendisi öldükten sonra parti ve devlet yönetimine kimin geçeceğini tesbit etme yetkisine sahipti. Önce Lin Şao Chi'nin halefi olduğunu açıkladı. O uzaklaştırıldıktan sonra Lin Biao'yu halef atadı, ve kendisinin ölümünden sonra parti ve devlet başkanlığına onun geleceğini 9. kongrede **parti tüzüğüne** koydurttu. En son olarakta yerine Hua Kuo Feng'i atadı.

Fakat onun kişisel gücü bu saçmalıklarla sınırlı kalmadı. Marksizm-Leninizmi kabul etmeyen, onun değerlerine karşı savaş açan, Çin' deki devlet, toplum ve parti hayatı hakkındaki bilgileri ülkesi dışındaki komünistlere, dünya kamu oyuna vermekten ısrarla kaçınan, Çin'deki gerçek durumu dile getirmeyecek şekilde hazırlanan ve 1949'a kadar gelen «Seçme Eserler» in dışında hiçbir resmi yazısını yayınlamayan Mao Zedung, parti kongrelerinde, «Mao Zedung, Marksizm-Leninizmi savundu, devralıp geliştirdi ve yeni bir aşamaya yükseltti.» kararları aldırmıştır. Çin yayınlarında, broşürlerinde, «Mao Zedung düşüncesi zamanımızın Marksizmi-Leninizmidir.» diye propaganda ettirmiştir.

Çağımız emperyalizm ve proletarya devrimleri çağıdır. Belli bir tarihi dönemde ilerici, her durumda değilse bile devrimci bir sınıf olan burjuvazi diğer ulusları, halkları boyunduruk altına alan gerici, yoz, yeninin amansız düşmanı bir sınıf haline gelmesinin yanı sıra, genel olarak burjuvazi onun ideolojisi istisnasız bütün dünyada yıpranmış, aşınmıştır. Özellikle 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devriminden sonra yeni, haklı, ilerici olan herşeyin tek tutarlı destekçisi ve gelecek vaadeden tek gücün işçi sınıfı, tek ideolojisininde Marksizm-Leninizm olduğu tecrübelerle sınanmıştır. Dolayısıyla burjuva kurtuluş hareketleri bile yüzlerini yeni ve çağdaş olguya dönmüşler, ondan etkilenmişlerdir. Tutarlı anti-emperyalist ve demokratik örgütler ve kişiler kendilerini kolayca ve isteyerek Marksist-Leninist ilân etmişler, ilan etmekte sakınca görmemişlerdir. Marksizm-Leninizmin ölçütleri uygulandığında, Marksist-Leninist en azından tutarlı Marksist-Leninist denemiyecek parti ve kişiler tarih sahnesine çıkmıştır. Bunlar kendilerinin Marksist-Leninist olduğu, ülkeleri koşullarına onu başarıyla uyguladıklarını söylemişler ve propaganda etmişlerdir. Bütün bunlar belli bir sınırda ve ölçüde kalmıştır.

Fakat hiç kimse, Mao Zedung gibi hem Marksizm-Leninizme, proletaryanın değerlerine bazen sinsi, yarı-açık, bazen dobra savaş açıp sonrada «Mao Zedung düşüncesi Marksizm-Leninizm'dir.» «Mao Zedung Marksizm-Leninizmin büyük bir ustasıdır.» dememiştir, dedirtmemiştir.. Böyle bir siyasi sahtekârlığı yapmamıştır.

Çinliler bu siyasi dolandırıcılıklarını rahatça propaganda etmek için dünya komünist hareketinin o günkü güçlüklerinden yararlanmış, bu safsatanın etki alanını ciddi bir soru veya muhalefetle karşılaşmaksızın genişletebilmişler; genç, tecrübesiz, komünist hareketlere belli ölçülerde benimsetebilmişlerdir.

Mao Zedung'un bu feodal imparator tutumu herşeyi kendi politik iktidarını sürdürmeye göre ele alması nasıl bu kadar kolay mümkün olmuştur? Şüphesizki, herşeyden önce Marksizmi-Leninizmi rehber almaması, onun parti hakkındaki ilke ve normlarının hiçe sayılması ile böyle bir sapma kaçınılmaz olarak çağdaş toplumlarda bile görülmeyen keyfiliklere veya benzeri şeylere yol açardı.

Mao Zedung'un herhangi bir meseledeki görüşünü daha önce ortaya atılmış, burjuva safsataların diriltilmesi veya revizyonizm olarak nitelemek mümkünken, parti ve devlet yaşantısına ilişkin tutumunun kökleri de Çin'in feodal kültüründe ve saray yaşantısının geleneklerinde bulunabilir.

Gerçek Marksist-Leninist bir partide, parti yaşantısı tayin edici bir öneme haizdir. İşlemeyen yada zaafa uğratılan bir parti yaşantısı ya o partinin yozlaşmasına, ya da ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalmasına yol açar. Parti hiçbir zaman, hiçbir şart altında görevin merkezinden alınıp kenara atılmaz; bir kişinin buyruklarının ifade edildiği yerlerden birisi haline getirilemez. Hiçbir kişi partiden yukarda olamaz, partiye karşı ve onun üstünde onun denetiminin dışında özel görevlilere sahip olamaz, hiçbir kimse, hiçbir organ ünvan, sorumluluk, mevki ne olursa olsun, özel bir statüye ayrıcalığa sahip olamaz, denetim ve hesap verme işleminin dışında kalamaz.

Enver Hoca yoldaşın bu konuya ilişkin şu sözleri yeterince açık ve anlaşılırdır :

> «Taban örgütü, ancak kendi içinde tartışmalar ve fikir çatışmaları oluyorsa, ancak yapılan çalışma konusunda hesap soruluyorsa ve bütün Komünistlerin, Parti, devlet, ordu içindeki veya başka yerdeki yönetici görevi ne olursa olsun hata yapan istisnasız herkesi çekinmeden eleştirme cesareti varsa, yönetici organ rolünü tam anlamıyla yerine getirebilir. İster bakan, müdür, komutan yada sekreter olsun üst kademelerdeki her kadro, komünist ve kadro olarak gösterdiği faaliyetin en ince ayrıntısına kadar hesabını vermekle yükümlüdür.
>
> Kimsenin entrikalar çevirmesine ve kendini taban örgütünün üstünde tutup ona kendi fikirlerini zorla kabul ettirmeye çalışmasına, kimsenin komünistlerin kendisine yönelen yada kendi yönettiği çalışma kesimine yönelen eleştirileri bastırmasına ve örtbas etmesine izin verilemez. Parti örgütünde ne hiyerarşiye, ne rütbelere, ne de

ünvanlara yer yoktur. Partinin ilkeleri ve ölçütleri bağlayıcı niteliktedir ve her komünist bunları uygulamak zorundadır, aksi halde partinin korunması ve güçlenmesi olanaksızdır.» (17)

Partinin en üst organı merkez komitesinden, en alt organına kadar kollektif çalışma sistemine sahip olmalıdır. Her organ ve komite, parti tüzüğü, kongreleri, talimatlarının belirlediği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür, hiçbir organ veya komite şekli hale getirilemez.

Partinin kitlelerin fikrini alma meselesi bir kişiye bağlı özel bir teşkilatla kitlelerin ne düşündüğünü istihbaratlama işi asla değildir. Böyle bir şey, kralların, imparatorların saltanatlarını sürdürmede başvurduğu ve çok gerilerde kalmış bir yöntemdir.

Parti, kitleleri kendi tecrübelerinden kalkarak kendi seviyesine yükseltmeye çalışır, onlara hayatlarının her anında önderlik eder. Parti danışma toplantıları, mitingler vb. her yolla kitlelerin fikrini alır. Parti karar ve planlarından onları haberdar eder, onlarla tartışır, onların siyasi bilincini yükseltir. Ülke yönetimine daha etkin olarak seferber eder. Parti organ ve komiteleri, komünistler ve kadrolar, düzenli olarak kitlelere hesap verir, parti ve devlet çalışmalarında kitlelerin denetleme görevini yerine getirmeleri sağlanır. Parti yönetici organlarını, önderlerden birisi öldüğü zaman veya herhangi bir nedenle görevinden ayrıldığında onun yerine kimin geleceğini, kongre delegeleri demokratik merkeziyetçilik kuralı gereğince parti üyeleri seçerler ve partinin görevlerini, planlarını ve gene parti, kongrelerde kendisi belirler. Bütün bunlar açık olmalı ve asla karartılmamalıdır.

«Mao Zedung düşüncesi»nin bir sonucu olarak; ordu, Çin'de her zaman, gerçek iktidar sahibi ve partinin üstünde bir güç, yöneticilerin en büyük daynağı olmuştur. İmtiyazlı bir kast özelliği kazanmıştır.

Mao Zedung daha devrim sırasında ordunun görevini şöyle belirliyordu :

«Bütün ordu kadroları, şehirlerin nasıl teslim alınacağını ve nasıl yöneticileğini öğrenmelidirler. Şehir çalışmalarında emperyalistlerin ve Guomindang gericilerinin üstesinden gelmede, burjuvazinin üstesinden gelmede, işçilere önderlik etmede ve işçi sendikaları örgütlemede, gençliği harekete geçirip örgütlemede, yeni kurtarılmış bölgelerdeki kadrolarla birleşmede ve onları eğitmede, sanayi ve ticareti çekip çevirmede, okulları, gazeteleri, haber ajanslarını ve radyo istasyonlarını yönetmede, dış işlerini ele almada, demokratik partilere ve halk örgütlerine ilişkin meseleleri ele almada şehirler ile köylük bölgeler arasındaki ilişkileri düzenlemede, yiyecek, kömür ve diğer günlük ihtiyaçlarla ilgili meseleleri çözmede ve para, maliye işlerini ele almada ustalaşmalıdırlar.» (18)

(17) Enver Hoca, 7. kongre raporu, syf: 77.

(18) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 4, syf : 364 - 365.

Devrim sonrasında da ülke yönetiminde ve hizip çekişmelerinde ordu, daima belirleyici olmuştur. 1967 yılında Mao Zedung şöyle diyordu :

> «Biz ordunun gücüne dayanıyoruz... Biz Pekin'de sadece iki birliğe sahibiz. Pekin eski Parti Komitesiyle hesaplaşmak için Mayıs ayında iki bölük daha getirdik.» (19)

Deng Siao Ping ordunun gücüne dayanarak tekrar iktidara geldi. Huo Guo Feng orduya dayanarak muhaliflerini devirdi, iktidarı ele geçirdi.

Bugün Çin; ordusunun silahlanma harcamalarına ayrılan payın genel bütçedeki oranı bakımından % 40 ile dünyada ilk sırayı alan ülkedir. Elbette bu oran, Çin revizyonistlerinin, en kısa zamanda bir emperyalist süper devlet haline gelme amacının ifadesidir.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN ZORUNLULUĞUNU İNKAR EDİYOR.

Yukarıdaki bölümde devrim, sosyalizm ve komünizm davasında temel bir öneme sahip parti sorununda Mao Zedung'un anti-Marksist safsatalar ortaya attığını görmüştük.

Ancak Mao Zedung, Marksizm kavramını bütün meselelerde bir süs, adet olduğu için söylenen birsöz derekesine düşürmüş olduğundan proletarya diktatörlüğü, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi, sosyalizmin inşası gibi konularda da burjuva, en fazlası II. enternasyonal sosyal-şovenlerinin teorilerinin canlandırılmasından başka birşey olmayan «düşünceler» ortaya atmıştır.

«Mao Zedung düşüncesi» emperyalizm çağı, devrim, demokratik devrim ve sosyalist devrim ilişkisi üzerine ileri sürdüğü düşüncelerin bir devamı olarak proletarya partisinin bölünmez önder rolü olmaksızın, proletarya diktatörlüğünün ve sosyalizmin inşasının olamıyacağını inkar etmiştir. Tek bir sınıfın diktatörlüğü, proletarya diktatörlüğünün karşısına «demokrasi» bayrağı altında burjuva demokrasisi çıkarılmaktadır. O, Edgar Snow'a Amerikan modelinden sonra en demokratik hükümet biçiminin ülke yönetimine birçok siyasi parti tarafından önderlik edilmesi olduğunu açıklamıştır. (1)

Mao Zedung 1957'de (üretim araçlarının mülkiyet sisteminde sosyalist dönüşümün tamamlandığı ilanından bir yıl sonra) şöyle diyordu:

> «Hangisi daha iyidir, bir tek partimi yoksa birçok partimi? Şu anda gördüğümüz gibi belkide birçok partinin olması daha iyidir.

---

(19) Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim, İng. baskı. syf: 407.

(1) Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim. İng. baskı. syf: 409.

Bu, geçmiş için olduğu kadar gelecek içinde doğru olabilir; uzun vadeli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim anlamına gelir.»

«Karşılıklı denetim elbette tek yanlı bir mesele değildir; Komünist Partisinin demokratik partiler üzerinde denetim uygulayabilmesi ve onlarında Komünist Partisini denetleyebilmesi demektir.»

«Komünist Partisi de, demokratik partiler de hep tarihin ürünleridir. Tarihte ortaya çıkan, gene tarihte ortadan kaybolur. Bu yüzden Komünist Partisi de günün birinde ortadan kaybolacaktır, demokratik partiler de» (2)

Mao Zedung Komünist Partisi ile birlikte ortadan kalkacak dediği demokratik partiler, proletarya ile birlikte varolacak olan burjuva sınıfına tekabül ediyor; bu iki sınıf sosyalizmde birlikte varolacağına göre onların partileride ülke yönetiminde, karşılıklı denetim ve birlikte yaşama ilişkisi içinde olacaktır. Bu sosyalizmin, proletarya diktatörlüğünün (proleter demokrasinin) proletarya partisinin ülke yönetimini diğer partilerle paylaşması temeline dayanması gerektiği iddiasının Marksizm-Leninizm ile ilişkisi yoktur.

Modern toplumlar, burjuvazi ve proletarya olmak üzere iki ana uzlaşmaz sınıfa bölünmüştür. Bu iki sınıf arasındaki mücadele, proletaryanın iktidarı ele alma sorunu şu veya bu ülkede değil, çağımızda istisnasız bütün ülkelerde söz konusudur. Proletarya, burjuvaziyi nasıl altedecektir? Her devrimin temel meselesi iktidar meselesidir. Proletarya, iktidarı, Mao Zedung'un vaazettiği gibi diğer sınıflarla, burjuvazi ve onların partileri ile birlikte değil; Partisi aracılığı ile tek başına ele alacak, sadece kendi sınıf egemenliğini kurarak, kendini tüm ezilenleri ve nihayet tüm insanlığı kurtaracak bir yola girebilir.

Rusya'da proletaryanın iktidarı ele almasına karşı genel «halk iktidarı» ile veya «herkes tarafından seçilmiş bütün halkın iktidarı» maskeleri ile menşeviklerin, liberal burjuvazinin direnci, gerici vaazları başladığında Lenin çok açık bir şekilde şöyle diyordu

«Siyasal egemenliği eline almış olan sınıf, egemenliği, ona **tek başına** sahip olacağı bilinciyle almıştır. Bu, proletarya diktatörlüğü anlayışına girer. Bu anlayışın, ancak, bir sınıf, siyasal iktidarı yalnız kendi eline aldığını bildiği ve 'herkes tarafından seçilen halkın tümünün anlayışına sahip bütün halkın' iktidarı üzerine söylevlerle ne kendisini, ne de başkalarını aldatmadığı zaman bir anlamı olabilir.»

Ve gene Lenin

«Bir tek parti diktatörlüğünden ötürü bizi kınadıkları zaman, ve işittiğiniz gibi, bize sosyalist birlik cephesini önerdikler zaman, şöyle

(2) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5. Syf 337, 474, 338.

diyoruz: 'evet' **tek** parti diktatörlüğü'! Biz bunda direniyoruz ve gerileyemeyiz, çünkü söz konusu olan şey, onlarca yıl içinde tüm sanayi proletaryasının öncü mevkiini kazanmış olan partidir.» (3)

Lenin'in bu sözleri, proletaryanın yalnız başına iktidarı ele alması gerektiğini, iktidarın ülke yönetiminin başka partilerle ortaklaşa değil, sadece kendi partisinin, tek partinin diktatörlüğüne dayanması zorunluluğunu olabildiğince açık gösteriyor; ve Mao Zedung'un safsatalarının proletaryanın hakimiyetinin inkarına dayandığını sergiliyor.

Elbette bu tek sınıfın, proletarya sınıfının iktidarı, diğer sınıfların emekçi katmanlarının yardımını, onlarla ittifakı dıştalamaz aksine bu tek sınıfın iktidarı ancak küçük burjuvazinin, köylülüğün, emekçi katmanlarının ittifakı ile güçlenir ve güvenle yolunda ilerleyebilir. Örneğin 1917 devriminden sonra proletarya ,feodal boyunduruğun büyük mülkiyetin baskısı altında bulunan ve kırlık kesimlerde soyluların, toprak aristokrasisinin yıkılmasını isteyen bütün köylülükle birlikte yürüdü. Daha sonra kırda sınıf mücadelesi yeni bir safhaya büründüğünde, emekçi köylülükle birlikte sağlam ittifaklar kurarak ilerledi. Ama proleteryanın bu ittifaklarında ilke daima kendi sınıf hegemonyasının korunmasına, diktatörlüğü başka bir partiyle asla paylaşmaksızın, tek başına elinde tutmasına dayanır ve sosyalizmin, sermayenin güçlerine karşı kazanılan başarıların derinleştirilmesi amacına yöneliktir.

Mao Zedung devam ediyor :

«... 'açılma'mı, yoksa 'kısıtlama'mı? Bu bir siyaset meselesidir. 'Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın' siyaseti temel olduğu kadar uzun vadelidir... (4)

«'Yüz çiçeğin açmasına izin vermek' sanatı geliştirmenin, 'yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasına izin vermek'de bilimi geliştirmenin yoludur. Bu siyaset sadece bilim ve sanatı geliştirmede iyi bir yöntem olmakla kalmaz aynı zamanda, daha geniş bir şekilde uygulandığında, bütün çalışmamızda iyi sonuç verir.» (5)

«Farklı sanat biçim ve türleri serbestçe gelişmeli ve çeşitli düşünce akımları serbestçe yarışmalıdır. Belirli bir sanat biçimini yada düşünce akımını zorla kabul ettirmek ve ötekini yasaklamak için idari tedbirlere baş vurmanın sanatın ve bilimin gelişmesine zararlı olduğunu düşünüyoruz.» (6)

Mao Zedung; tek sınıf, tek parti diktatörlüğü yerine çeşitli sınıf ve partiler arasında işbirliğinden kalkarak, sosdyalizm adına çeşitli sınıfların ideolojilerine kültürlerine, faaliyetlerine serbestlik tanınması ve bunlar arasında yarışma ortamı yaratılmasına varıyor!!

---

(3) Aktaran, Stalin. Leninizmin Sorunları. syf: 146 - 170. Sol Yayınları.
(4) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5. syf: 495.
(5) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5. syf: 496.
(6) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5. syf. 467.

Sınıf mücadeleleri tarihinde, iktidarı ele geçiren her sınıf, devirdiği sınıfları ve diğer sınıfları baskı altına almak hakimiyetini perçinlemek için zorunlu olarak kendi sınıf diktatörlüğünü kurar. Ortada söz konusu olan proleterya devrimi ve sosyalizmin inşası ise; bu proletarya sınıfının bütün ezilenlerin yardımı ile sermaye üzerinde kurduğu bir diktatörlük demektir. Üstelik bu diktatörlük daha önceki sınıf diktatörlükleri ile kıyaslanmıyacak kadar sıkı, zorunlu ve kendine özgü kuralları olan bir diktatörlüktür. Çünkü; örneğin burjuva devrimi; kapitalizmin, yeninin güçlerinin içinde geliştiği eski feodal yapıyı yıkacak kadar olgunlaşması temeline dayanıyordu. Burjuva devriminin ana görevi iktidarı almak, onu var olan burjuva ekonomisiyle birleştirmekten ibarettir, ve burjuva devrimi yıkılan sömürücü sınıfın iktidarının yerine başka bir sömürücü sınıfın iktidarını kuruyor olduğundan, eski devlet yapısını eskiden kalan kendi sınıf hakimiyetine hizmet edecek ve kendisini proletaryaya karşı koruyabileceğini umduğu her türlü kurumu, gelenekleri devralıyordu ve bu devrim siyasi olarak zikzaklar çizsede ekonomik olarak yok edilmesi tehlikesi yoktu.

Oysa proletarya devrimi bakımından iktidarın elé alınması burjuva devriminden farklı olarak sadece ilk ve zorunlu adımın atılması demektir. Eski toplumun bağrında ne sosyalizmin hazır biçimleri vardır, ne de proletarya sömürücü sınıflara ait olan devlet mekanizmasını eski toplumun kurumlarını, geleneklerini devralabilir, onlara sahip çıkabilir.

Eğer, deyim uygunsa, proletarya herşeyi iktidarı aracılığı ile oluşturacak, kapitalizmin güçlerini altetme mücadelesi içinde olgunlaştıracaktır ve komünizme doğru ilerliyecektir. Dolayısıyla kendi sınıf hedefleri doğrultusunda ilerlemek için diktatörlüğünü kurmak «eski toplumun güçlerine ve geleneklerine karşı kanlı ve kansız, şiddete başvuran, barışçı, askeri, iktisadi, eğitsel ve idari inatçı bir savaş» açmak zorundadır. (7)

Proletarya hiçbir şekilde burjuvazinin düşüncelerine, kültürüne, eski toplumun güçlerine özgürlük tanımaz. Proletaryanın sosyalist çiçeğinin yanı sıra diğer sınıfların zehirli otlarınında yeşermesine, serbestçe açılıp gelişmesine, «yüz çiçeğin açmasına, yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasına» izin vermez.

Proletarya diktatörlüğü siyaseti dışında bir siyaseti benimseyemez.

Bırakınız «düşünce özgürlüğü» her sınıfın düşüncenin serbestçe yarışmasını, yüz çiçeğin açmasını tanımak; proletarya diktatörlüğünü en küçük ölçüde zayıflatmak bile, burjuvaziye hizmet, proletarya ve devrime ihanet olur.

---

(7) Lenin. «Sol Komünizm bir çocukluk hastalığı» Sol Yayınları. syf: 39.

Bu neden böyledir? Çünkü; birinci olarak iktidarını kaybettiği zaman burjuvazinin gücü son bulmak yerine artar ve bu eskiyi geri getirme özlemi ve çabası ile birleşir. Devrilen sınıfın uluslararası planda sınıf kardeşleriyle kurduğu güçlü birliği vardır. Kültürü, ideolojisi, proletaryanınkine göre daha güçlü, daha eski ve köklüdür. Yönetme tecrübesine sahiptir. Dahası, alışkanlıklardan, küçük meta üretiminden güç alır. Çünkü «küçük üretim durmadan her gün, her saat kendiliğinden ve geniş ölçülerde kapitalizmi ve burjuvaziyi doğurur.»

İkinci olarak işçi sınıfı toplum içinde azınlığı oluşturduğu gibi, kapitalizm şartları altında sınıf bilinçli işçilerde sınıfının azınlığını oluşturur. Partinin üyeleri yada komünistler toplumda özellikle iktidarın ilk dönemlerde çok küçük bir azınlıktır. Ancak sınıfın azınlığını kucaklayan, sınıfın ideolojisiyle donatılmış parti, sermayeye karşı sömürücü sınıflara karşı, ezilenlerin güçlü desteği ve sevgisini kazanmıştır. Çünkü onların geleceklerini, özlemlerini temsil ve formüle eder.

Üçüncü olarak ne işçi sınıfı, nede genel olarak emekçi yığınlar burjuvazinin ideolojisinin, kültürünün ve burjuva düşüncenin, alışkanlıklarının etkisi dışında değildir. Dolayısıyla ancak proletarya diktatörlüğü ile işçi sınıfını burjuva bilinçten, eski toplumun alışkanlıklarından kurtarır, eski toplumunun güçlerini ezer, emekçileri eğitir, bilinçlendirir. Onları kendi seviyesine çıkarma yolunda ilerler. Ekonomide kapitalizmin güçlerini yıkarken, üst yapıda da Marksizm-Leninizmi hakim ideoloji haline getirme mücadelesi verir. Saflarını eğitilen yeni unsurlarla genişletir. Öncü rolünü güçlendirir. Böylece toplumu sosyalizmin tam zaferi ve komünizme doğru ilerletir.

Burjuvazinin düşünceleri, «çiçekleri» yasaklanmaksızın, proletaryanın burjuvazi üzerinde yasayla sınırlanmamış, zor'a dayanan, emekçi kitlelerin sevgi ve desteğini kazanmış egemenliği olmaksızın bütün bunlar elde edilemez. Mao Zedung ise böyle bir şeyin, yani proletarya diktatörlüğünün «sanatın ve bilimin gelişmesine zararlı olduğunu düşünüyor.»!!

Bütün bu gerçekler gözönüne alındığında, burjuvazinin düşüncelerine veya «yüz çiçeğin» açılıp gelişmesine yarışmasına izin vermenin, burjuvazinin bütün güçlerini, proletarya karşısındaki üstünlüklerini tanımak ve korumak, burjuvazinin ve onun güçlerinin ortadan kaldırılmasını inkar etmek, toplumun proletaryanın hedefleri doğrultusunda değişmesini inkar etmek olduğu çok kolay anlaşılır.

Mao Zedung'un bu vaazlarının, proletarya diktatörlüğünün inkarı ile birlikte ileri sürüldüğü hesaplanırsa, ortaya en fazlası burjuvaziden, onun güçlerine, hakimiyetine ve olanaklarına dokunmaksızın proletar-

ya içinde haklar istenmesi veya bu hakların tanındığı bir toplum arzusunun ortaya çıkacağı görülür.

Mao Zedung burjuva liberal safsatalarını sözde kitlelerin çıkarından hareket ediyor olduğu gerekçesiyle temellendirmeye çalışıyor ve şöyle diyor

> «İnsanların yalanla, kötüyle, düşmanca şeylerle, idealizm ve metafizikle ve Konfiçyüs, Lao Zu ve Çan Kay-şek'in saçmalıkları ile karşı karşıya gelmesini yasaklamak tehlikeli bir siyasettir. Bu siyaset, insanların zihnen gerilemesine, sadece tek yönlü düşünmelerine, hayata ve güçlüklere hazırlıklı olmamalarına yol açar.» (8)

Burjuva düşüncelerine özgürlük tanımazsanız, «insanların zihnen gerilemesine sadece tek yönlü düşünmelerine» yol açarsınız: iddia bu! Burjuvazi tutarlı düzen aleyhtarı hareketleri veya kitleleri, genellikle «tek yanlı düşünen ve şartlanmış insanlar» diye tanımlar. Sınıf mücadelesinin şiddetinden korkan, itidal ve barış isteyen küçük burjuvazi, insanların sınıf mücadelesi içinde tutarlılıkla yer almasını tek yanlı olmaya, şartlanmaya bağlar. İnsanları böyle bir yönelimden uzaklaştırmaya, barışçı, kimsenin kimseyi incitmediği bir toplumun oluşmasına hizmet edeceği zannıyla tek yanlı olunmamasını sadece sol değil, sağ, milliyetçi yayınlarında incelenmesini, «ortadan» gidilmesini savunur. Her insanın karşılaşabileceği bu düşünceler, burjuvazi veya küçük burjuvazi adına ileri sürülmüş olsaydı, yadırganacak bir yanı yoktu. Ama bu safsatalar, Marksizm-Leninizm adına ileri sürülüyor!

Marksizm-Leninizm her zaman yeni ve tek bilimsel öğretidir. Kavrandığı rehber alındığı zaman, toplumsal gelişmenin yasaları, tarihi gelişme, çeşitli sınıfların ekonomik temelleri dünya görüşleri, çöken ve yükselen, düşman ve dost, burjuvazinin yenilmesi ve tüm insanlığın kurtuluşu konusunda doğru geçerli ve tarihi gelişmeye uygun bir kavrayış elde edilebilir. «Tek yanlı düşünmekten» «Zihnen gerilmeye uğramaktan» kurtulunabilir. Mao Zedung'un gerekçe olarak ileri sürdüğü şey, sadece ve sadece bu yolla sağlanır. Onun savunduğu yol ise, burjuva ideolojisine kapıları açmak, insanlığın önündeki mutlaka yıkılması gereken engelleri, bu defa «zihni gelişmenin teminatı» etiketi ile muhafaza etmeye çalışmaktır. Proletaryayı emekçi yığınları burjuvazinin köleleştirici ön yargıları ile gerici fikirleri ile zehirlemek, onları komünizm mücadelesinin öznesi olmaktan çıkarmak demektir. Burjuvazi, onun kültürü, alışkanlıkları toplumun komünizme doğru ilerlemesinin zorunlu bir parçası değil, engelidir. Bunlara kapı açılarak, bunların proletarya ile birlikte yaşamasını sağlayarak değil, aksine ortadan kal-

(8) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 5, syf: 420.

dırarak ileriye doğru yürünebilir. Bu nedenle proleterya diktatörlüğü, hiçbir zaman burjuva, gerici, emperyalist kültürün yayılmasına, yaşamasına izin veremez onlara kapıları asla açmaz.

Mao Zedung devam ediyor :

> «Bırakın hortlaklar ve canavarlar ortaya çıksınlar ve kendilerini teşhir etsinler, o zaman insanlar bu hortakların ve canavarların kötü olduğunu söyliyecekler ve ortadan kaldırılmasını isteyeceklerdir.» (9)
>
> «... geçmişte tiyatroda oynanacak eserler katı bir denetimden geçiriliyor ve şu yada bu eserin oynanması yasaklanıyordu. Yasaklar kaldırılınca, lanetli karar havuzun öyküsü ve gökgürültüsü tanrısının intikamı gibi hortlaklar ve canavarlarla ilgili bir sürü oyun sahneye kondu. Bu olguya ne dersiniz? Bence bunların sahnede boy göstermesinin yararı vardır. Birçok kişi sahnede hiç hortlak ve canavar görmemişti ve bu çirkin görüntülerle karşılaşınca sahneye konmaması gereken şeylerin oynandığını kavrayacaklardır... Bazılarının dediğine göre bazı yerel operalar o kadar kötüymüşki, yerel bölgelerdeki halk bile onları beğenmiyormuş. Ben bunlardan bazılarının sahneye konulabileceği görüşündeyim. Bu oyunların sürdürülüp, sürdürülemiyeceklerine ve ne kadar seyirci çekeceklerine bırakalım pratik karar versin, o halde bunları yasaklamak için fazla acele etmeyin.» (10)

Burjuvaziyi kurtarmak, imtiyazlarının devamını sağlamak için uydurulmuş başka bir sahte gerekçe: «Her şeyi serbest bırakınız; kitleler doğruyu yanlışı ayırdeder.» Bunlar tipik burjuva safsatalarıdır. Kendi sınıf hakimiyetine dayanan toplumlarda burjuvazi, kendi hükümetini, kendi çıkarlarına hizmet edecek tedbirleri «parlementer kurallar» içinde kitlelere onaylatır ve sonrada kitlelerin en doğruyu seçtikleri, seçebildikleri hükümetin kitlelerin iradesini temsil ettiği demogojilerine sarılır. Eğer burjuvazi bunları yapabiliyorsa, henüz kitleler bilinçlenmediği, önyargılardan, onun empoze ettiği düşüncelerden kurtulamadığı, burjuvazi hala onları aldatabildiğindendir.

Mao Zedung herhangi bir burjuva sözcü konumuna geçerek, kitlelerin kendiliğinden bilinçle şeyleri ayırdedebileceğini iddia ederek, kitleleri yüceltiyor görünümü altında gerçekte burjuvazinin etkisi altına sokulmalarını savunuyor, burjuvazi için özgürlük istiyor. Bilincin rolünü inkar ederek, kitlelerin kendiliğindenci bilincini göklere çıkarıyor. Bu düpedüz hilekârlıktır. İşçi sınıfı ve emekçi yığınları ancak parti önderliğinde birleşirse, marksist bilince ulaşırsa, şeyleri ayırdedebilir, muhtemel tehlikelere uyanık olabilir, korkmadan ve güvenle ilerleyebilir.

---

(9) Mao Zedung. Seçme Eserler. cilt 5. syf: 533.
(10) Mao Zedung. Seçme Eserler. cilt 5. syf : 423.

Mao Zedung'un bu kitleleri yüceltme görünümü ile, onları burjuvazinin etkisine çekip Marksist-Leninist bilinçten, parti önderliğinden uzaklaştırma yolu yeni bir şey değildir.

Rusya'da menşevikler kitleleri «yücelterek», partinin önder rolünün gereksizliğine varıyor, bolşeviklere saldırıyordu. Avrupa'da sosyal-şovenler, emperyalist uşağı çizgilerini gizlemek için gene bu hilelere başvuruyorlardı.

Mao Zedung burjuvaziye özgürlüğü «istediği kadar» karşılıkla yaratma hakkının tanınmasına kadar genişletmiş genel olarak şiddete, adam öldürülmesine karşı olma yaftası altında, gericileri, karşıdevrimcileri «sosyalist toplumun» birer parçaları haline getirmiştir. İmparator Puyi'ye şanına yaraşır bir hayat sürme imkanının tanınması, «Emperyalizme ve Çan Kay-Şek'e asdla karşı çıkmamış,» «halka ve devrime karşı daima düşmanlık işlemiş», «sapına kadar gerici», «düzenbaz, sahtekar» dediği Liang Şu Ming'in siyasi danışma konferansının milli komitesine seçilmesini önermesi gibi. Mao Zedung, proletarya diktatörlüğünü hiç anlamadığından genel olarak adam öldürüp öldürmeme sorunu ortaya çıkarmıştır. Oysa böyle bir ikilem olamaz. Sorun, proletaryanın burjuvazi üzerinde diktatörlüğü, toplumun komünizme doğru ilerletilmesidir. Elbette proletarya kendi sınıf hakimiyetine karşı çıkan, onu yıkmaya ve yıpratmaya çalışanlara sosyalizmin düşmanlarına, karşıdevrimcilere asla hoş görülü davranmaz, proletarya diktatörlüğünün acımasız adaletini işletir. Ama bu proleterya diktatörlüğü sorunun bir parçasıdır. Kafasından çıkardığı sahte ikilemleri ileri süren Mao Zedung genel olarak şiddete karşı, sömürücü sınıflarla birlikte yaşamanın yanında yer alıyor ve bunu pragmatist felsefesiyle temellendirmeye çalışıyor :

> «... Karşıdevrimcilerin öldürülmesi, (1) üretimi arttırmaz, (2) ülkenin bilimsel düzeyini yükseltmez, (3) dört zararlının yokedilmesine yardımcı olmaz, (4) Milli savunmayı güçlendirmez yada (5) Tayvan'ın geri alınmasına hizmet etmez. Yalnızca size tutsakları öldürme ünü sağlarki, bu da insanlar için daima kötü bir ün olmuştur. Bir diğer noktada parti ve hükümet organları içindeki karşıdevrimcilerin genel olarak toplumdaki karşıdevrimcilerden farklı olmalarıdır. İkinciler kitlelere zorbalık uyguladıkları halde parti ve hükümet organlarındakiler az çok kitlelerden uzak oldukları için özel olarak değil, genel olarak düşman edinirler. Onları öldürmemekten ne zarar gelir?» (11)

Sınıf mücadelesi karşısında liberal burjuvazinin konumunda olan bir insan, burjuvaziye demokrasi tanımadığı için elbette «despot, acımasız» vb. kelimelerle Stalin'e saldırırdı. Liberallerden, karşıdevrim-

(11) Mao Zedung, Seçme Eserler. cilt 5, syf: 341.

cilerden, dünya proletaryasının büyük öğretmeni, dünyada ilk kez sömürücü sınıfları ortadan kaldırarak, Sovyetler Birliği proletaryasını komünizme doğru ilerleten Stalin'e başka bir tutum almaları elbetteki beklenemez.

ÇİN DEVRİMİ DEMOKRATİK BİR DEVRİM OLARAK KALDI

Çin'de devrim mücadelesine, Marksizm-Leninizm rehberlik etmediği, işçi sınıfının önderliği olmadığı için, Çin devrimi bir küçük burjuva, orta burjuva devrimi olarak kaldı. Sosyalizme gitmedi, gidemedi. Proleterya önderliği olmaksızın köylülüğün harekete geçirilmesi, hiç bir zaman sosyalizm yolunda yürümeyi getirmez, en fazlası demokratik devrimin başarısını, burjuva demokratik bir toplumun elde edilmesini sağlar.

Muhtevası bakımından burjuva devrim, kendi başına bir amaç olarak gerçek Marksist-Leninist bir partinin, proletaryanın önderliği olmaksızında gerçekleşebilir. Bu devrim belli bir tarihi dönemde genç, yükselmekte olan burjuvazi tarafından gerçekleştirildi. Ufku yalnızca demokratik devrime sınırlı, Marksizm-Leninizmi, işçi sınıfının önderliğini tanımayan bir parti veya devrimci demokrasiyi savunan küçük burjuvazi, toplumdaki demokratik özlemleri kendi bayrağı altında toplayabilir demokrasinin önündeki hedeflere karşı savaş açabilir ve demokratik devrimi elde edebilir. Ancak bu devrim sosyalizme geçişi teminat altına alamayan bir devrimdir. Kapitalist üretim ilişkileri yıkılarak yerine sosyalist üretim ilişkileri geçirilemez. Toplumun proleteryanın sınıf çıkarlarına uygun olarak komünizme doğru ilerletilmesi sağlanamaz.

Örneğin Çin-Hindinde, Küba'da işçi sınıfı ve onun komünist partisinin önderliği olmaksızın böyle bir devrim gerçekleşti.

Çin'de demokratik devrim; hatırı sayılır bir süre, emperyalizmden uzak kalabildi, ancak burjuva toplumun, burjuvazinin gelişmesinden başka bir şey yapamadı. Çünkü meta üretimi sisteminde, burjuvaziye dokunmaksızın, feodalizme vurulan darbe, burjuvaziyi geliştirir, meta üretiminin nüfuz alanını genişletir.

Ancak bu süre içinde Çin'de iktidar, iktidardaki sınıflar, emperyalist dünya sistemine, emperyalist siyasete yönelmeye her zaman açıktı. Bu günkü Çin 1949 sonrasındaki Çin'in inkarı olarak değil, hangi yönde ilerleyeceği konusunda geçmişte taşıdığı yalpalamanın bugün kesin bir yön kazanmasıyla ortaya çıkmıştır.

Çin devrimi, önderlik eden ideolojinin karakteri nedeniyle hiç bir zaman tutarlılıkla sosyalizme yönelememiş olmasına rağmen, gerek Mao Zedung, gerekse diğer Çin yöneticileri kendilerini hep sosyalizm-

den yana ve sanki sosyalizmin inşası için mücadele ediyormuş gibi göstermeye, büyük özen göstermişlerdir. Ancak «Mao Zedung düşüncesi» nin, sosyalizm ve ekonomi hakkındaki görüşleri incelendiğinde gerçekte kapitalizmden, burjuvaizinin sınıf çıkarlarının muhafazasından yana olduğu, sosyalizm sözlerinin bir aldatmaca, kitlelerin sosyalizme olan arzularının istismarından başka birşey olmadığı görülür.

Mao Zedung, sosyalizmin inşası sorununu ele alırken, Marksizm-Leninizmin rehberliğini, Lenin ve Stalin'in tecrübelerini görmezlikten gelmiş, reddetmiştir.

Gerek Mao Zedung gerekse Çu En-lay yazılarında, sosyalizmin inşasının yasaları sosyalist ekonomi hakkında hiç bir şey bilmediklerini ve bunların önceden bilinemiyeceğini, sadece kendi tecrübeleri ile keşfedeceklerini söylemişlerdir ve gene «sosyalizmin inşasında yaptıkları hataların henüz deneylerinin azlığı dolayısıyla sosyalizmin yasalarını tam keşfedememiş olmalarından ileri geldiğini belirtmişlerdir.

Bu sözler onun daha baştan sosyalizmin inşası ile Marksizm-Leninizmi rehber alma ile ilgisi olmadığını, sadece kendi safsatalarını «sosyalizm» diye yutturma yolunu aradığını göstermektedir.

«Mao Zedung düşüncesi»nin sosyalist devrim anlayışı, burjuvaziyi mülksüzleştirmeyi, onu sınıf olarak ortadan kaldırmayı kabul etmemektedir. Onun «sosyalizminde», burjuvazi, üretim araçları üzerindeki mülkiyetini, kârlarını, imtiyazlarını korumaktadır. Bazı durumlarda, üretim araçları devletleştirildiğinde ise, bu iş tazminatla yapıldığından, fabrika sahipleri yönetici haline getirildiğinden, burjuvazi, ekonomik mevzilerini korumanın yanısıra üretim yönetimindeki mevzilerini de korumuş, ücretli emeği sömürmeye ,işçi sınıfının sırtından zenginleşmeye devam etmiştir.

Mao Zedung burjuvazi için şunları söylüyordu :

> «Aşağı yukarı 3 milyon 800 bin işçiye ve tezgahtara sahip olan özel sanayi ve ticaret, devlet için büyük bir değerdir ve ülkenin ekonomisinde ve halkın geçim durumunda büyük bir rol oynamaktadır.»
>
> «Özel sanayi ve ticaret esas olarak ülke ekonomisine ve halkın geçim koşullarına (kâr dağılımına göre toplamın dörtte üçünü alıyor) hizmet etmektedir» (1)

Oysa sosyalizmden, sosyalist devrimden bahsediliyorsa proletarya burjuvazinin varlığını kabullenmez. Çünkü burjuvazi mülksüzleştirilmeden, sanayi sosyalist devlet mülkiyeti haline getirilmeden, proletarya sosyalizm yolunda ilerleyen yönetici sınıf haline gelemez. Sanayi sosyalist devlet mülkiyeti haline getirilmeden proletarya diktatörlüğünün

---

(1) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 5, syf: 128 - 129.

dayanacağı temel yok demektir. Zira köylülüğün kollektif çiftliklere katılmalarına kadar proletarya iktidarı esas olarak sosyalist sanayiye dayanır.

Çok açık olarak görülebilirki bu şartlarda Çin'de sosyalizm yolunda ilerleme olamazdı. Sanayi sosyalist devlet mülkiyeti haline getirilmeden, proletaryanın önderliği, köylülüğün sermayenin boyunduruğundan kurtarılıp, sosyalizmin inşasına yöneltilmesi mümkün olamaz. Sosyalizm için işçi-köylü ittifakı mümkün olamaz. Eğer sanayide sosyalist devlet mülkiyeti var ise, tarımda sosyalizm inşa edilebilir. Çünkü bu durumda köylü kapitalizme bağımlılıktan, ve onların devleti tarafından baskı altına alınmaktan; sermaye tarafından yok edilme tehdidinden kurtulur. Artık kendisine yardım eden, yardım edecek olan bir sınıfa bağlanır. Proletarya sömürücü bir sınıf olmadığından sömüren sömürülen ilişkisi, güvensizliğe yol açan maddi temel yoktur. Proletarya köylülüğün ihtiyaçlarını sömürüsüz, kardeşçe dayanışma içinde sağlar. Onu ilkel, cüce üretim araçlarından, topraksızlıktan kurtarır. Tarım kapitalistlerine vurgunculara karşı korur, birleşmeye teşvik eder, yepyeni bir hayata yöneltir.

«Mao Zedung düşüncesi», sanayiye karşı bu yaklaşımın yanısıra Çin'de tarım alanında köklü dönüşümler yapmamıştır. Toprak reformundan sonra bile köylü nüfusunun % 52,3'ünü topraksız ve az topraklı köylüler oluşturuyordu. Çünkü Mao Zedung köylü sorununu sömürücü sınıfların razı olacağı, onlarla işbirliğinin tehlikeye girmiyeceği bir seviyeden ele alıyordu:

> «...milli burjuvazi ile siyasi, iktisadi, örgütsel bakımdan bir birleşik cephe kurmuş bulunuyoruz; milli burjuvazi ile toprak sorunu arasında sıkı bir ilişki olduğuna göre, milli burjuvaziyi tedirgin etmemek açısından yarı-feodal zengin köylülere dokunmamak daha doğru görünmektedir.» (2)

Elbette sanayide olduğu gibi tarımda da burjuvazinin, sömürücü sınıfların muhafazası, kırlık kesimlerde kutuplaşmanın, toprak ve sermaye temerküzünün devamına, köylülüğün, köy ve şehir burjuvazisi tarafından sömürülmesinin devamına yol açardı. Nitekim Mao Zedung bu durumu toprak reformu sonrası tarım kesimini anlatırken itiraf etmekte, her yerde zengin köylülerin ortaya çıkmakta ve hali vakti yerinde orta köylülerin zengin köylü haline gelmeye çalışmakta olduğunu, öte yandan pekçok yoksul köylünün yoksulluk içinde yaşadığı, bazılarının borca girmekte, bazılarının toprağını satmakta yada kiralamakta olduğunu belirtmektedir.

«Mao Zedung düşüncesi» bu revizyonist, anti-sosyalist niteliğini

---

(2) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, syf. 26.

doğru ,kabul edilebilir göstermeye çalışırken, mahkum edilmiş eski revizyonist tezlerin canlandırıcısı konumuna düşmektedir.

Mao Zedung eğer ağır sanayinin gelişmesi isteniyorsa hafif sanayiye öncelik verilmesini, böyle yapılırsa sermaye birikimi sağlanacağı, ilerde ağır sanayiye daha fazla sermaye yatırma olanağının doğacağını söylemektedir. «Mao Zedung düşüncesi», bu ekonomik teorileriyle, ekonomiye yön veren şeyin verimlilik, kârlılık değil, sosyalist ekonominin sürekli güçlendirilmesi, sosyalizmin inşasının başarıyla ilerletilmesi olduğunu reddetmektedir. Çoğu kez hafif sanayiye göre daha az verimli olan ve bazen hiç de verimli olmıyan ağır sanayinin öncelik taşıdığını unutmaktadır.

«Mao Zedung düşüncesi»nin bu vaazı ağır sanayinin, üretim araçları üretiminin önceliği olmaksızın ekonominin yeniden örgütlenemeyeceği, işçi-köylü ittifakının sağlamlaşamıyacağı, köylülüğün kollektivizme çekilemiyeceğinin inkârıdır. Ve bir zamanlar Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşasını sabote etmek için hafif sanayiye daha fazla ağırlık verilmesi gerekir diyen Buharinciliğin canlandırılmasıdır.

Mao Zedung, Sovyetler Birliği'nde Buharincilerin, «sosyalizmin inşası ilerledikçe sınıf mücadelesi yatışacak, sınıf düşmanı kendiliğinden teslim olacaktır.» diyerek kulaklara karşı mücadeleyi önlemeye çalışan tezlerinin de kaba tekrarcısı durumuna düşmüştür. Zira Mao Zedung, sosyalizmin başarı kazanması, ilerlemesi ile kapitalist unsurların onu memnuniyetle benimseyebileceklerini savunmuştur.

Sosyalizmin inşasını bir sınıf mücadelesi, sömürücü sınıfların ortadan kaldırılması, toplumun komünizme doğru ilerletilmesi olmaktan çıkarmış, burjuvaziyle uzlaşma meselesi haline getirmiştir. Sosyalizmin inşası mücadelesiyle sınıf mücadelesinin daha da şiddetleneceğini, gerici sınıfların direncinin daha da artacağını inkar etmiştir:

> «Kapitalistlerin, sosyalist dönüşümleri davul zurnayla karşılamalarına gelince, bunun nedeni, köylük bölgelerde sosyalizmin ilerlemesi ve işçi kitlelerinin tabandan gelen baskısı karşısında başka bir seçeneklerinin bulunmamasıydı». (3)

Mao Zedung bütün bu safsatalarını proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin uzlaşmaz olmaktan çıkarılabileceği, proletaryanın burjuvazi ile olan çelişkisinin zor yoluyla çözerek onu ortadan kaldırmasına gerek olmadığı görüşüyle temellendirmiştir.

> «Milli burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişme, sömürenle, sömürülen arasında bir çelişmedir. Ve niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir. Ama Çin'in somut koşullarında, iki sınıf arasında bu uzlaşmaz çelişme, doğru bir biçimde ele alınırsa, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçı yöntemlerle çözülebilir.» (4)

---

(3) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, syf: 391 - 392.

(4) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, syf: 443.

«Mao Zedung düşüncesi» proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin uzlaşmaz olduğunu soyut olarak «tanımakla» birlikte, her ülkenin somut şartlarında, örneğin Çin şartlarında bunun uzlaşabilir hale getirilebileceği, sömürülenlerle, sömürenler arasındaki uzlaşmazlığın barışçıl şekilde çözümlenebileceği teorisini ortaya atıyor. Ve, «sınıfsal barış», «barışçıl geçiş» revizyonist safsatalarına «felsefî» temel yaratmaya çalışıyor.

Ve böylece Mao Zedung; sosyalist devrimi, üretim araçlarının kapitalist özel mülkiyetinin, sömürücü sınıfların, insanın, insan tarafından sömürülmesinin ortadan kaldırılması olmaktan çıkararak, burjuvazi ve proletarya sınıflarının aralarında basit bir yer değişikliği ile varlıklarını sürdürdükleri bir şey haline getirme şerefine ulaşmıştır.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ»NİN FELSEFİ ANLAYIŞI NEDİR?

Mao Zedung'un felsefi anlayışı konusunda Enver Hoca yoldaşın değerlendirmesini aşağıya alıyoruz :

«Mao Zedung yazılarında toplumun gelişme sürecinde devrimlerin rolüne sık sık değinir, fakat özünde metafizik, evrimci bir anlayışa sahiptir. İlerleyici gelişmenin bir helezon biçiminde olduğunu öngören materyalist diyalektiğin tersine, Mao Zedung gelişmenin bir daire, dönüp dolaşıp aynı noktaya gelen bir devirdaim biçiminde, dengeden dengesizliğe, sonra tekrar dengeye, hareketten hareketsizliğe, sonra tekrar harekete, yükselişten düşüşe, düşüşten yükselişe, ilerleyişten gerileyişe, sonra tekrar ilerleyişe, vbg. geçen bir gelgit süreci gibi olduğunu savunmaktadır. Böylece, eski felsefenin ateşin arıtıcı rolü konusundaki anlayışına sahip çıkan Mao Zedung şöyle diyor :

> «Düzenli aralıklarla "ateş tutuşturmak" gerekir. Ne kadar aralıklarla? Yılda bir kez mi, yoksa üç yılda bir kez mi, hangisi daha iyi sizce? Bence, ay takviminde artık yılın her üç yılda bir veya beş yılda iki kez gelmesi gibi, her beş yıllık dönemde bunu en az iki kez yapmalıyız.» (*)

Böylelikle, eski zamanlardaki müneccimler gibi, ay takvimine bakarak, belirli aralıklarla ateş tutuşturulmasına, «büyük uyum»dan «büyük karışıklığa» ve tekrar «büyük uyum»a gidip gelen gelişmeye ilişkin yasayı çıkarmaktadır. Ve böylece devirler belirli aralıklarla kendilerini yineleyip dururlar. «Mao Zedung düşüncesi», bu şekilde, Lenin'in ;

(*) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt V, syf: 499, Fransızca baskı.

«... Bize varolan herşeyin "kendini hareket ettirmesi"ni kavrayabilmemizin anahtarını verir;... "sıçramaları", "süreklilikte kesintiyi", "karşıta dönüşünü", eskinin yıkılmasını ve yeninin doğmasını kavrayabilmemizin anahtarını verir.» (**)

Dediği, gelişmenin materyalist diyalektik kavranışı ile, «cansız, renksiz ve kuru» olan metafizik kavranışını karşı karşıya getirmektedir.

Bu, Çin propagandasına göre Mao'nun güya «özel bir katkı»da bulunduğu ve bu alanda materyalist diyalektiği daha da geliştirdiği çelişmeler sorununa Mao Zedung'un ele alış tarzında daha da açık bir şekilde görülmektedir. Mao Zedung'un pek çok yazısında karşıtlardan, çelişmelerden, karşıtların birliğinden bahsettiği ve hatta Marksist alıntılar ve ibareler kullandığı bir gerçektir, fakat yine de, bu sorunların diyalektik materyalist kavranışından olabildiğince uzaktır. Çelişmeleri ele alırken Marksist tezlerden değil, eski Çin filozoflarının tezlerinden hareket etmekte, karşıtları mekanik bir tarzda, dış olgular olarak görmekte ve karşıtların dönüşümünü basit bir yer değiştirme olarak düşünmektedir. Eski felsefeden ödünç alınmış, örneğin, yukarı ve aşağı, arka ve ön, sağ ve sol, hafif ve ağır vb. gibi bir takım ebedi karşıtlıkları evirip çevirmek suretiyle, Mao Zedung esasen şeylerin ve olguların tabiatında varolan iç çelişmeleri inkâr etmekte ve gelişmeyi basit bir tekrar olarak, aynı karşıtların, aynı ilişkiler içinde sürüp gittiği değişmez bir durumlar dizisi olarak ele almaktadır. Çelişmenin çözümlenmesi ve karşıtları oluşturan olgunun bizzat kendisinin niteliksel bir değişikliğe uğraması olarak değil de, salt bir yer değiştirme olarak düşünülen karşıtların karşılıklı olarak birbirine dönüşmesi, Mao Zedung tarafından herşeyin ona tabi olduğu biçimsel bir şema olarak kullanılmaktadır. Bu şemadan hareket ederek, Mao, «doğmatizm karşıtına dönüştüğünde ya Marksizm olur yada revizyonizm» (***) «metafizik diyalektiğe, diyalektik de metafiziğe dönüşür», vb. diyecek kadar ileri gitmektedir. Böyle ipe sapa gelmez önermelerin ve karşıtlıklarla yapılan bu sofistçe (safsata) gözbağcılığın ardında Mao Zedung'un oportünist ve devrim aleyhtarı kavramları saklanmaktadır. Dolayısıyla o, sosyalist devrimi, karşıt sınırları ve insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldıracak, toplumun niteliksel bir değişimi olarak görmemekte, onun burjuvazi ile proletaryanın basit bir yer değiştirmesi olarak tasavvur etmektedir. Bu «bulgu»yu tanıtlamak için Mao şöyle diyor

(**) V. İ. Lenin, T. E. cilt 38, syf: 396, Arn. baskı.
(***) Mao Zedung, a.g.e, syf: 419.

«Eğer burjuvazi ile proletarya birbirlerine dönüşemezlerse, devrim yoluyla proletaryanın yönetici sınıfı, burjuvazinin ise yönetilen sınıf durumuna gelmesi nasıl açıklanabilir?... Biz, Çan Kay-Şek'in Guomindangının tam karşıtıyız. İki karşıt yönün karşılıklı mücadelesi ve birbirini dışındalaması (dışarda bırakması) sonucu, Guomindang ile biz yer değiştirdik...» (****)

Aynı mantık Mao Zedung'u, komünist toplumun iki aşamasına ilişkin Marksist-Leninist teoriyi revize etmeye götürmüştür:

«Diyalektiğe göre, insanın bir gün gelip ölmesi nasıl kaçınılmaz ise, sosyalist sistem de tarihsel bir olgu olarak bir gün sona erecek, Komünist sistem tarafından inkâr edilecektir. Sosyalist sistemin ve sosyalizmin üretim ilişkileriyle üstyapısının ortadan kalkmayacağı öne sürülecek olsaydı, bu ne biçim bir Marksist tez olurdu? Bunu iddia etmekle tanrının sonsuzluğunu öne süren bir dini inanç yada din-bilim aynı şey olmazmıydı?» (*****)

Mao Zedung, bu şekilde, özünde tek bir tipin, aynı sosyo-ekonomik düzenin iki aşaması olan ve birbirinden yalnızca gelişmelerinin ve olgunlaşmalarının düzeyi ile ayrılan sosyalizm ve komünizme ilişkin Marksist-Leninist kavrayışı apaçık revize ederek, sosyalizmi sanki komünizme taban tabana zıt bir şey gibi göstermektedir.»

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» KÜLTÜR DEVRİMİ SORUNUNU İSTİSMAR EDİYOR.

«Mao Zedung düşüncesi»nin kendine has özelliklerinden birisi anti-marksist safsatalarını her zaman Marksizm-Leninizmin kavramlarıyla süslemiş olmasıdır. Bunun örneklerinden biride, kültür devrimi sorunudur. Mao Zedung marksizmin bu kavramını anti-marksist hiziplerin iktidar çekişmesinin, bir saray darbesinin örtüsü olarak kullanmıştır.

Proletarya iktidarı ele aldıktan sonra, sosyalizm nasıl kurulacak, komünizme doğru, nasıl başarıyla ilerlenecek?

Proletarya, kapitalist ilişkileri ortadan kaldırıp ekonomide sosyalizmi inşa ederken, bu temelde ideolojik-kültürel alanda da eski toplumun güçlerine karşı mücadele açmak zorundadır. Sosyalizmin inşası ve komünizme doğru ilerleme; ekonomide kapitalizmin tümüyle ortadan kaldırılması, ideolojik ve kültürel alanda Marksist-Leninist ideolojinin sosyalist kültürünün hakim hale getirilmesi, yeni insanın yaratılması ile mümkün olur. Ekonomik alanda sosyalizmin zaferi kültür devrimiyle sağlanır.

(****) Mao Zedung, a.g.e, syf: 399 - 400.

(*****) Mao Zedung, a.g.e, syf: 409.

Kültür devrimi : **Komünist partinin**, burjuvazinin ideolojisine, özel mülkiyetin eski toplumun insanlarda yarattığı gerici düşüncelere, alışkanlıklara, bireyciliğe, bürokratizme, revizyonizme karşı yürüttüğü mücadele; ideolojik ve kültürel alanda da sınıf mücadelesinin sürdürülmesi, proletaryanın hakimiyetinin sağlanması, partinin önder rolünün güçlendirilmesi demektir. Kitlelerin parti seviyesine yükseltilmesi, sosyalizmin inşasına kitlelerin daha geniş oranda seferber edilmesi, Marksizm-Leninizmin hakim ideoloji haline getirilmesi, ülke hayatının devrimcileştirilmesi, kafa emeği ile kol emeği arasındaki esas farklılığın kaldırılması demektir.

İşçi sınıfının sömürülmesi, köleleştirilmesinin savunuculuğunu yapan ve burjuva gericiliğinin kurumlarından biri olan, din'e karşı mücadele demektir. Sosyalizmin inşasıyla bir yandan dinin kökeni olan «emekçi kitlelerin elverişsiz toplumsal durumu, kapitalizmin kör güçleri karşısında görünüşteki mutlak güçsüzlükleri», büyük, olağanüstü olaylar karşısında herşeyini yitirme, yapayalnız kalma tehlikesi ortadan kalktığından, diğer yandan partinin dine karşı eğitsel ve diyalektik materyalizmin hakim hale gelmesi için açtığı mücadele nedeniyle din ortadan kaldırılabilir ve kaldırılmalıdır.

Bütün bunların anlamı ise sosyalizmin ekonomik inşası temeli üzerinde yeni insanın yaratılması, sosyalizm ve komünizm yolunda ilerlemenin güvence altına alınması demektir.

Arnavutluk Emek Partisi 5. kongresinde belirtildiği gibi «ideoloji ve kültür alanında sosyalist devrimin eksiksiz zaferi kesinleşmedikçe, siyasi ve ekonomik alanlardaki zaferide kesinleşemez ve garanti edilemez.»

Şimdi Mao'nun «Kültür devrimi»ne gelelim :

«Mao Zedung düşüncesi» herşeyden önce sosyalizm görevini tanımamakta, sosyalizmi kurmaktan bahsettiği zaman bile burjuvaziyi sınıf olarak ebedileştirmekte, proletarya ile burjuvazinin birlikte varolduğu bir düzeni savunmaktadır.

İkinci olarak «Mao Zedung düşüncesi» proletarya diktatörlüğünü reddediyor, burjuvazinin sınıf olarak varlığının yanı sıra kültür ve ideolojisinin serbest bırakılmasını savunuyor.

Komünist Partiyi ve partinin önder rolünü reddediyor. Peki bu şartlarda kültür devriminden bahsetmek imkânsız bir şey; Marksizmin kavramlarını istismar etmek, sahtekârlık değil mi?

Bu şartlarda kültür devrimi olması, kitlelerin bilincindeki hertürlü burjuva düşünce ve alışkanlıkların yenilmesi, Marksizm-Leninizmin hakim ideoloji haline gelmesi, ülke hayatının devrimcileştirilmesi mümkün olabilirmi? Şüphesiz hayır. Nitekim bunların «büyük proleter kül-

tür devrimi» Enver Hoca Yoldaşın belirttiği gibi ne bir devrim, ne büyük, ne kültürel ne de proleter bir şeydir. Anti-Marksist hizipler çekişmesinin devamı olarak, iktidarı ele geçirmiş gerici bir hizbin devrilmesi için yapılmış saray darbesidir; kültür devrimi ise sadece bir aldatmacadır.

Bu saray darbesinin ardından Mao Zedung, kişisel otoritesini kullanarak milyonlarca örgütsüz, genç öğrenciyi harekete geçirdi. Ardından anti-Marksist hiziplerin iktidar savaşı, silahlı çatışmaları başladı. Öğrencilerle işçiler ve öğrenciler kendi aralarında çatıştılar. Parti ve kitle örgütleri tasfiye edildi. Ortada ne açık bir yol, ne Marksist-Leninist parti, ne partinin önderliği vardı. Sadece bir kaos, hepside «Mao Zedung düşüncesi»ne dayanabilen silahlı gruplar, iktidar için mücadele eden hizipler vardı. İşte «büyük proleter kültür devrimi» burjuva iktidar çekişmesini gizlemek, şirin göstermek için kullanılıyordu.

Mao Zedung'a göre sömürücü sınıfların varlığına dayanan toplumsal düzenlerin ve kitlelerin bilincindeki feodal burjuva düşüncelerin yaşamasından ileri gelen tapma, tanrı düşüncesi, din, sosyalizmle birlikte ortadan kaldırılabilir ve kaldırılması gereken birşey değil; ebedi birşey, bir ihtiyaçtır.

> «Başkan Mao'nun bu olgu, yani insanın tapmaya ve tapılmaya, tanrıya yada tanrılara duyduğu ihtiyaç üzerinde bir hayli kafa yorduğu anlaşılıyordu... Yakında tanrıyı görmeye gideceğinden söz açtı. Bu kaçınılmaz birşeydi; herkes eninde sonunda tanrıyı görmek zorundaydı.» (1)

Bu sözler, dini bir vaizin, tanrının yüceliği, öbür dünyanın ebediliği üzerine sözleri değil, Marksist (!) Mao'nun vaazlarıdır.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ ALTINDA SINIF MÜCADELESİNİ SÜRDÜRME SORUNUNU REVİZE EDİYOR.

Çin Komünist Partisi'nin 9. Kongresinde Mao Zedung için şöyle deniyordu :

> «Uluslararası komünist hareketin teori ve pratiğinde ilk olarak üretim araçlarındaki mülkiyet sisteminin sosyalist dönüşümünün tamamlandıktan sonra sınıf ve sınıf mücadelelerinin var olduğunu ve proletarya için devrimin sürdürülmesinin zorunlu olduğunu ortaya koydu.» (1)

Yukarıdaki bölümlerde de görüldüğü gibi Mao Zedung, üretim araçlarının mülkiyet sisteminde sosyalist dönüşüm tamamlandıktan

---

(1) Edgar Snow, Uzun Devrim, syf: 177.

(1) ÇKP, 9. Milli Kongresi.

sonra (Mao Zedung 1956 yılında bunu tamamladık diyor), yani sosyalist toplumun tam olarak kurulması sürecinde burjuvazinin sınıf olarak var olduğu ve var olması gerektiğini iddia etmektedir.

Örneğin 1962 yılında şöyle diyordu :

> «İşçiler, köylüler şehirlerdeki küçük burjuva unsurlar, yurtsever aydınlar, yurtsever kapitalistler ve öteki yurtsever demokratlar nüfusun % 95'inden fazlasını oluşturmaktadır.» (2)

Nüfusun % 5'ine yakınını oluşturan "yurtsever olmayan kapitalistleri", karşıdevrimcileri gözönüne almaya bile gerek olmadan sosyalist toplumda burjuvazinin, sınıf olarak var olduğu ortaya çıkmaktadır.

Görüleceği gibi, Mao'nun sosyalizminin, herhangi bir kapitalist ülkeden farkı yoktur. Çünkü kapitalist ülkelerde de sınıfların toplumdaki oranı yukarda belirtilenlerden farklı değildir.

Burjuvazi bir sınıf olarak ortadan kaldırılmadan sosyalist toplum kurulamaz. Üretim araçlarının mülkiyet sisteminde sosyalist dönüşüm tamamlandığı zaman, artık sömürücü sınıflar son bulmuş; sosyalist toplumun tam olarak kurulması süreci başlamış demektir. Hem sömürücü sınıfların var olması hemde, Mao'nun bahsettiği dönüşümün gerçekleşmiş olması mümkün değildir. Mao Zedung vaazettiği gibi sömürücü sınıflara dokunmayan, iktidarı onunla paylaşabilen, proletarya diktatörlüğü ve burjuvaziyi sınıf olarak ortadan kaldırmaksızın onun muhafazasına dayanan bir sosyalist toplum mümkün değildir.

Hem burjuvazi sınıf olarak var olsun, hemde burjuvazinin, sömürücü sınıfların ortadan kaldırılması demek olan üretim araçlarının mülkiyet sisteminde sosyalist dönüşüm tamamlansın; bu kadar saçma bir şey olmaz.

«Mao Zedung düşüncesi», 'sömürücü sınıflar ortadan kaldırıldıktan sonra da sınıf mücadelesi devam eder' Marksist tezini sosyalizmde, 'burjuvazi sınıf olarak var olduğu, var olmaya devam etmesi gerektiği için sınıf mücadelesi devam eder' haline; sınıf mücadelesini de, burjuvazi ile proletarya arasında karşılıklı denetim, sınıflar arasında işbirliği haline getirmiştir. Mao Zedung'un bu konuda yaptığı şey sadece ve sadece, Marksizm-Leninizmi tahrif etme cüretidir.

Marksizm-Leninizm, burjuvazi sınıf olarak ortadan kaldırıldıktan sonrada kapitalist yol'un galebe çalmasını önlemek, komünizme doğru ilerlemeyi teminat altına almak için sınıf mücadelesinin devam edeceğini öğretmektedir. Örneğin Stalin yoldaş, Sovyetler Birliği'nde tüm sömürücü sınıflar ortadan kaldırılıp geriye işçi sınıfı, köylülük

---

(2) ÇKP, MK tarafından toplanan Genişletilmiş Çalışma Konferansında Konuşma, Bora Dergisi, Sayı : 2.

ve halk aydınları kaldıktan sonrada sınıf mücadelesinin devam edeceğini açık bir şekilde gösterdi.

> «Bizim ileriye doğru yürüyüşye attığımız her adımla sınıf mücadelesinin biraz daha sönmesi gerektiği, başarı kazandığımız ölçüde sınıf düşmanının uysallaştığı çürük teorisini parçalamak ve bir kenara atmak zorunludur. Bu sadece çürük bir teori değil, aynı zamanda tehlikeli bir teoridir de çünkü o bir taraftan kendi adamlarımızı uyuşturur, tuzağa çekerken, diğer taraftan sınıf düşmanına Sovyet iktidarına karşı mücadelede güç toplama imkânını vermektedir. Aksine ne kadar çok ilerlesek, ne kadar çok başarı kazanırsak parçalanmış sömürücü sınıfların kalıntılarının öfkeside o kadar yükselmekte, onlar o kadar daha çabuk daha keskin mücadele biçimlerine yönelecek, Sovyet iktidarına karşı o oranda daha alçaklıklar yapacak, o oranda yok olmaya mahkumların yaptığı gibi en ümitsiz mücadele araçlarına sarılacaklardır. Yok edilen sınıfların kalıntılarının SSCB'de yalnız olmadıklarını gözönüne almak gerekir. Onlar SSCB sınırları dışında düşmanlarımızın doğrudan desteğinden yararlanmaktalar.» (3)

Sömürücü sınıflar ortadan kaldırıldıktan sonra değişik bir biçimde sınıf mücadelesi niçin devam eder? Çünkü; burjuva sınıfın kalıntıları, gelenekleri, alışkanlıkları, geçmişi geri getirme özlemleri devam eder. Ayrıca bu sürecin iktisadi ve toplumsal karakteri, yani «herkesin emeğine göre herkesin yeteneğine göre» ilkesi, kafa emeği ile kol emeği, şehir ile kır, tarım ile sanayi arasındaki farklılıklar (belli ölçüde de olsa) devam eder revizyonist, kapitalist dünyanın kuşatması söz konusudur.

Bütün bu nedenler, proletarya diktatörlüğünün korunup sağlamlaştırılmasını, sınıf mücadelesinin her alanda başarıyla sürdürülmesini zorunlu kılar. Sosyalizm tarihi dönemi boyunca iki yol (kapitalist yol ve sosyalist yol) arasında çetin bir sınıf mücadelesi söz konusudur. Dolayısıyla parti, sosyalizm yolunda yürümeyi güvence altına alabilmek için, iç ve dış düşmanlara karşı olduğu kadar halk arasında ve kendi saflarında sınıf mücadelesini sürdürmesi gerekir. Ancak sınıf mücadelesinin her alanda başarıyla sürdürülmesi ile sosyalist toplum komünizme doğru ilerletilebilir ve kapitalizmin restorasyonu tehlikesi önlenir.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» LENİNİST EMPERYALİZM TEORİSİNİ VE EMPERYALİZM ÇAĞININ OBJEKTİF YASALARINI İNKAR EDİYOR.

Daha önceki bölümde de Mao Zedung ve Çin yöneticilerinin proletaryanın bakış açısına sahip olmadığını, çağı, «emperyalizm ve proleter

(3) Stalin, Parti Çalışmasındaki Eksiklikler Üzerine. aktaran, KPD-ML.

devrimler çağı» değil, burjuva demokratik devrimler çağı olarak ele aldığını belirtmiştik. Ancak Leninist Emperyalizm teorisinden, Emperyalizm çağının objektif yasalarının doğru kavranışından uzaklaşma, bu önemli sapma ile sınırlı kalamaz; kaçınılmaz olarak emperyalist devletlerin, emperyalist politikanın ayakları arasında sürünmeyi getirir, emperyalizme karşı çıkmayı zararsız, adet olduğu için söylenen ölü bir kavrama dönüştürürdü.

Mao Zedung ve Çinli yöneticiler şöyle demektedir :

> «İngiltere de dahil olmak üzere bütün dünya Birleşik Amerika'dan nefret ediyor... İçlerinden bazılarının Birleşik Amerika'nın müttefiki olmasına rağmen, Japonya, Kore, Filipinler, Vietnam ve Pakistan ABD saldırısına hedef olmaktadır... Bütün ezilen ülkeler bağımsızlık istiyor.» (1)
>
> «Sosyalist kampa bağlı çeşitli ülkelerin halkları, Asya, Afrika ve Latin Amerika halkları... Birleşik Amerika'nın saldırganlık, denetim, müdahale ve aşağılamasına uğrayan bütün ülkeler, birleşiniz.» (2)
>
> «Her gün daha çok sayıda orta büyüklükteki ve küçük devlet iki süper devletin hegemonya doktrini ve kuvvet siyasetine karşı mücadele etmek üzere birleşmekte, üçüncü dünya devletleri uluslararası meselelerde günden güne daha önemli, olumlu bir rol oynamakta, iki süper devletin saldırısına, denetim, müdahale ve aşağılamasına maruz kalan devletler ve halklar şimdi geniş bir birleşik cephe oluşturmaktadır.» (3)

Mao Zedung, 1963 yılında Japon gazetecileri ile yaptığı görüşmede de şunları diyordu :

> «İkinci ara bölgenin ülkelerinin (daha sonra II. dünya diye isimlendirilecek olan ülkeler kastediliyor. DT.) ikili karakteri vardır. Gerçi bu ülkelerin hakim sınıfları sömürücü ve zalimlerdir. Fakat bu ülkelerin kendileri ABD nin denetim, müdahale ve nüfuzu altındadır. Bu yüzden Amerikan denetiminden kurtulmak istiyorlar. Bu açıdan onların «sosyalist ülkeler ve diğer ülkelerin halklarıyla ortak yanları vardır» (Aydınlık, sayı: 78, Ağustos 1977).

Bu sözler, Çin'lilerin yazı ve makalelerinden özenle veya artniyetle seçilmiş değildir. Hiçbir zaman tümüyle gün yüzüne çıkarılmamış «Mao Zedung düşüncesi»nin konuyla ilgili elde edilebilen yazılarından derlenmiştir.

Çin'lilerin bu görüşlerinin anlamı emperyalist rekabette taraflardan birini desteklemek; emperyalist burjuvazinin sömürü ve nüfuz alanları uğruna mücadelesiyle, halkların emperyalizme karşı mücadelesini, ortak karakterde, aynı şey gibi göstermektir.

Bilindiği gibi bugün emperyalist olan ülkelerde, ulusal devlet sı-

---

(1) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, syf : 350.

(2) Mao Zedung, Panama halkının mücadelesini desteklemek için verilen söylevden, 1963.

(3) Renmin Ribao.

nırları içinde gelişimini tamamlayan kapitalizm, 1871 veya daha tam ifadesiyle 1900 yıllarından sonra ulusal devletlerin inkarı aşamasına, emperyalizm aşamasına geçti. Çürüyen, asalaklaşan, can çekişen karaktere bürünen kapitalizm, iktisadi, siyasi, askeri gücüne göre bir avuç finans kapital devleti olarak sömürge ve nüfuz alanlarını paylaştı ve farklı güçlere sahip bir avuç sömürücü emperyalist devlet ortaya çıktı.

Emperyalizm, kapitalizmin çelişkilerini son noktasına kadar büyüttüğünden, bu emperyalist devletlerin güçlerinin birbirine göre farklılaşması kaçınılmazdır, sömürü ve nüfuz alanlarının eşit ve adil paylaşımı mümkün değildir.

Emperyalizm tablosunda her zaman askeri ,siyasi, ekonomik olarak farklı güçlere sahip, biri diğerine göre daha güçlü ve aralarında uzlaşmaz çelişki olan emperyalist devletler manzarası, daha güçlü olanın rakiplerinin gücünü kırarak, nüfuz alanlarını daha da genişletme; daha zayıf olanların ise güçlenerek öne geçme mücadelesi daima olacaktır; ve olması da kaçınılmazdır.

Ama hepsinin ortak özelliği sömürü ve nüfuzunu genişletmek için uğraşan asalak, cançekişen finans kapital devletleri olmalarıdır. Bunlar arasındaki çelişmeler, gruplaşmalar, uzlaşmalar veya dağılmalar, daha fazla sömürü elde etme amacından kaynaklanan emperyalistler arası çelişmelerdir.

«Mao Zedung düşüncesi» ise bilimi ve gerçekleri altüst ederek farklı güçteki emperyalistler arası çelişkinin karakterini değiştirmekte, onların kendi arasındaki çelişmeyi, emperyalistler ile halk arasındaki çelişki gibi göstermektedir. Emperyalistler arasındaki mücadelede, zayıf ilan ettiğini güçlü olana karşı desteklemekte ve onun başarısından yana olmaktadır. Onların tutumu II. Enternasyonalcilerin, Martov'ların, Potresov'ların emperyalizm öncesi çağ ile emperyalizm çağı arasındaki ayrımları görmezlikten gelerek, kendi emperyalist burjuvazilerini destekleme tutumuyla tamamen çakışmaktadır.

Son bir iki yıl öncesine kadar Çinliler anti-Marksist tutumlarının nedenini açıklamıyor, hiç olmazsa cesaretlice açıklamıyorlardı. «Üç dünya teorisi» üzerine yazdıkları bir yazıda gizleme ihtiyacı hissetmeden, tam bir pişkinlikle, iki çağ arasındaki ayrımları anlamsız gösteren II. enternasyonal sosyal şövenlerinin deşifre olmuş, çok bilinen numaralarını, işte gerekçelerimiz diye piyasaya sürdüler.

Çin yöneticileri «Mao Zedung düşüncesi»nin bu karakteri nedeni ile «üç dünya teorisi»ne kolayca varırdı ve hatta varmaları kaçınılmazdı. Bunun için yapmaları gereken tek şey sadece baş düşmanı değiştirmekti. Bu yapılırsa, (ki Çinliler için subjektif niyetleriyle gerçeği değiştirmek bir alışkanlık, en kolay yapılan bir iştir.) 1971'e kadar SSCB ve bütün ülkeler ABD'ye karşı birleşin denirken; bu defa ABD ve bütün

ülkeler SSCB'ye karşı birleşin demek, ABD ve Batılı emperyalistlerin emperyalist emellerinin destekçisi ve savunucusu rolünü almak çok doğal, çok kolay bir şey olacaktı.

Nitekim 1971 de Mao Zedung önderliğinde Çin yöneticileri emperyalist süper devlet haline gelebilmek için, ABD emperyalizmi ile ittifaka yöneldiler ve onu hegemonyacılığa karşı mücadele eden bir güç haline getirdiler.

> «Çin ile ABD arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi doğrultusundaki ilerlemeler, bütün ülkelerin yararınadır. İki taraf uluslararası çapta askeri çatışmaların azaltılmasını istemektedir. Her iki taraf da Asya-Pasifik bölgesinde hegemonya peşinde koşmamalıdır ve her iki taraf da başka herhangi bir ülkenin ya da bir grup ülkenin böyle bir hegemonya çabalarına karşıdır.» (4)

ABD emperyalistleri halkları aldatmaya, kendine karşı yönelen mücadeleleri pasifize etmeğe hizmet edeceği, kendi lehine hayaller yayacağı için bu demogojileri severek benimsedi. Çin tarafınında ABD ile işbirliğini devrimci gösterebilmesi için bu sözlere ihtiyacı vardı. Böylece dünya halklarının baş düşmanı SSCB'ye karşı ABD de mücadeleye atılmış oluyor, ona karşı bütün ülkelerle birleşmeye hazır oluyordu. Baş düşmana karşı bütün ülkelerin (kapitalist-sosyalist) çıkarları ortak olduğuna ve bütün ülkelerin birleşmesi gerektiğine göre, işte ABD ile Çin birleşiyor, «devrimci» bir birlik oluşturuyordu.

Çin-ABD işbirliği sonraki yıllarda daha da gelişti ve «Mao Zedung düşüncesi»ne dayanan Çin Stratejisi, «3. dünya, 2. dünya, 1. dünya ABD birleşin» şeklinde daha da netleşti.

Şimdi sorunun diğer yanına gelelim.

Mao Zedung'un vaazlarında «birleştirilen güçler» arasında çeşitli emperyalistlerin, gericilerin yanı sıra halklardan da bahsedilmektedir. Bu durum Mao Zedung'un ve Çinlilerin halkları da ihmal etmediği anlamına gelebilir mi? Kesinlikle hayır! Aksine böyle bir şeyin anlamı; halkların emperyalizme karşı, baş düşmana karşı mücadelesiyle, emperyalistler arasındaki çelişmeyi daha zayıf bir emperyalistin, daha güçlü bir emperyaliste karşı nüfuz ve sömürü alanları uğruna mücadelesini aynı seviyeden ele almak, bu ikisi arasındaki temel ve tayin edici farkları silmektir.

Dünya halklarının baş düşmanı olan emperyalistlerle, diğer emperyalistler arasındaki dalaşma, emperyalist burjuvalar arasında, asalak, çürüyen, hiçbir ilerici özelliği olmayan güçler arasında kârları, imtiyazları, sömürü ve nüfuz alanlarını genişletme mücadelesidir. Oysa proletarya ve halkların emperyalizme karşı mücadelesi, emperyalizm

---

(4) Çin - ABD Ortak Açıklaması, 28 Şubat 1972. Pekin.

ve kapitalizmi yıkıp, devrim ve sosyalizmi gerçekleştirmek, dünyayı komünizme ilerletmek içindir. Baş düşmanları da, baş düşmandan zarar gören bütün güçlerle çıkarının ortak olduğu, onlarla birleşmek için değil, Marksizm-Leninizm'in yol gösterdiği amaçlarına varmak için, esas darbenin nereye vurmak gerektiğini belirlemek için tespit eder. İşte «Mao Zedung düşüncesi», asla uzlaştırılamıyacak iki ayrı sınıf tutumunun arasındaki farkları ortadan kaldırmaktadır. Elbette devrimci proletarya, düşmanlar arasındaki ayrımlara, düşman kampındaki çatlaklara ve değişmelere gözlerini kapamaz. Bu konuda yapılacak bir hata ciddi sonuçlara yol açar. Ve gene devrimci proletarya, düşmanlar arasındaki çatlaklardan yararlanır ve yararlanmalıdır. Ancak bu yararlanma çatışan taraflardan birinin lehine değil, devrim ve sosyalizm davasının lehine olmalı, proletaryanın ihtilalci insiyatifinin gelişmesine hizmet etmelidir. Lenin sosyal şovenlere karşı mücadelesinde bunu yeterince açık ve anlaşılır bir şekilde dile getiriyordu :

> «Bugünkü demokratların görevi... elbette çatışmalardan faydalanmaktır', ama bu enternasyonal faydalanma - Potresov ve Kautski ne derse desin - tek tek ulusal mali sermayelere değil, uluslararası mali sermayeye karşı yöneltilmelidir. Faydalanan sınıf bundan elli yada yüz yıl önce yükselen sınıf olmamalıdır. O zaman söz konusu olan en ileri burjuva demokratlarının (Potresov'un deyimiyle) «uluslararası eylemi» idi. Bu gün tarihin yarattığı ve nesnel durumun gündeme getirdiği benzeri bir görevle bambaşka bir sınıf karşı karşıyadır. (5)

«Mao Zedung düşüncesi» ise emperyalistler arası çatışmadan faydalanma adı altında halkları, emperyalistler arası çatışmanın taraflarından birinin yanına götürüyor, taktiğinin temeline «baş düşman» dediği emperyaliste karşı diğerlerinin güçlendirilmesini, desteklenmesini oturtuyor ve teorisini, siyasi görevlerini, Nato'yu, AET'yi, emperyalistlerin silahlanmasını destekleme görevini yerine getiriyor. Arnavut yoldaşların dediği gibi «bir emperyaliste karşı mücadelede diğerine dayanmayı» savunuyor.

Mao Zedung ve Çinlilerin emperyalizm konusundaki görüşlerini incelemeye devam edelim.

Mao Zedung şöyle diyor :

> «Emperyalizme ne gerek var? Ne Çin halkı nede dünyadaki diğer halklar onu istemiyor. Emperyalizmin varlığı için hiç bir neden yoktur.» (6)

---

(5) Lenin, Toplu Eserler. Cilt 23, D. Teori sayı 2'de yayınlanan, Yabancı Bandıra Altında isimli makale.

(6) Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt. V, syf : 354.

«Böyle bir çıkmazın (Tayvan sorunu kastediliyor) sürdürülmesinde ne yarar vardı? Çan Kay Şek henüz ölmemişti. Ama Tayvanın Nixon ile ne ilgisi vardı? Bu sorun Truman ve Acheson tarafından yaratılmıştı.» (7)

Çu En Lay'da :

«De Gaulle niçin o kadar mağrur olabiliyor? Cezayir'deki sömürge savaşına son verdiği için: Böyle yaparken yüzeyde sekizyüzbin askeri ve bir milyon sivili geri çekmekve Cezayir'in tam bağımsızlığını tanımakla itibar kaybeder göründü. Aslında ise büyük bir ekonomik buhran içinde bulunan Fransa'yı kurtardı. ABD'nin dünyanın her tarafındaki askerlerini geri çekecek ve böylece ABD'nin dünya kavrayışını tamamen değiştirecek bir başkan çıkartması mümkün mü?» (8).

Mao Zedung'un, Çin yöneticilerinin emperyalizm üzerine şu tahlillerine bakın! Bir Marksistin, ekonominin ve sosyal hayatın objektif yasaları hakkında veya bu yasalardan, tarihi gelişmeden ortaya çıkan sonuçlar hakkında konuşması değil; dini bir vaizin genel olarak kötülüklere ve bunların halk tarafından istenmediğine ilişkin sözleri vardır.

Emperyalizm bir ihtiyaçtan veya öznel isteklerden mi doğuyor, onun varlığı insanlığın böyle bir şeyi istemiş olmasından mı geliyor? Kapitalizm insan iradesinden bağımsız, tarihsel gelişmenin belli bir aşamasında meta üretiminin gelişmesiyle ortaya çıktı; ve gene insan iradesinden bağımsız ekonominin yasaları uyarınca gelişiminin belli bir evresinde emperyalizm aşamasına geçti. Bu gelişme ne bir ihtiyacın, ne de kitlelerin isteklerinin değil, sadece objektif toplumsal gelişmenin ürünüydü. Ve bu dönemle birlikte kapitalizmin çöküş, sosyalizmin zafer çağı başladı. Bir Marksist - eğer emperyalizme karşı olmak boş bir söz veya aldatmaca değilse - ona ihtiyaç olup olmadığını değil; onu mezarına gömmek gerektiğini ve bunun için proleter devrimleri ve ulusal kurtuluş mücadelelerini hızlandırmak gerektiğini kavrar. Çünkü emperyalizm, kendisiyle birlikte asla savsaklanamıyacak olan bu görevleri ortaya çıkarmış, çözümü için gündeme getirmiştir. Fakat Mao Zedung'un proleter sosyalist devrimlerin gerekirliği ve gündemdeliğine ilişkin hiç bir kararı ve Marksist kavrayışı yoktur. Elbette o zaman kaçınılmaz olarak emperyalizm salt bir kötülük derekesine düşürülür, emperyalizme karşı mücadelede bir kötülüğe karşı çıkma açısından ele alınır.

Truman ve Acheson ile Nikson arasında veya bir emperyalist ülkede işbaşına gelen halef ve selef arasında nasıl bir ilişki var? Genel olarak halef ve selef; sözkonusu örnekteki Nixon, Truman ve Acheson, emperyalist tekelci burjuvazinin veya onların belli kanatlarının temsilcisidir. Onların faaliyetlerinin muhtevasını ve çerçevesini tamamen temsil ettiği

(7) Edgar Snow, Uzun Devrim, syf: 178.
(8) Edgar Snow, Uzun Devrim, syf: 246.

sınıfın çıkarları belirliyor. Eğer söz konusu kişiler arasında bir farklılık, onların tutumları arasında bir farklılık varsa, bu emperyalist burjuvazinin farklı konumlarda çıkarlarını koruma yolunu farklı belirliyor olmasındandır. Yada bu temsilciler arasında fark emperyalist burjuvazinin o günkü aşamada çıkarlarının hangi yolla daha iyi korunacağından doğan bir farktır. Ama hepside aynıdır, aynı sınıfın çıkarlarının savunucularıdır. Mao Zedung emperyalist elebaşıların, emperyalist burjuvazinin temsilcileri olduğunu, onların tutumlarının temsil ettiği sınıflar tarafından belirlendiğini gizliyerek, herşeyi iyi bir adam tarafından düzeltilebilir, kötü bir adamın uğursuzluğu olarak ele almaktadır.

Şu veya bu emperyalistin genel olarak emperyalistlerin, Çinlilerin örneğini verirsek, «ABD'nin kendi kendine dünyanın her tarafındaki askerlerini geri çekecek ve böylece ABD'nin dünya kavrayışını tamamen değiştirecek» bir şey mümkün olabilir mi? Emperyalizm mali, siyasi ve askeri gücüne göre bir avuç devlet tarafından dünyanın paylaşılması demektir. Kaçınılmaz olarak değişen güçler dengesine göre dünyanın yeniden bölüşülmesi, mevcut çıkarların korunması, bağımlı ülke halklarına boyun eğdirmek silahsız ve savaşsız olamaz.

Emperyalizm ilhak demektir, baskı, şiddet, gericilik demektir.

Silahlanmayabilen, ilhaklara ve yağmalara başvurmayabilen bir emperyalizm olamaz. Çünkü bütün bu özellikler emperyalizm olgusu ile birlikte, onun bir parçası olarak var olur ve emperyalizm ortadan kalkmadıkça da ortadan kalkmazlar.

II. Enternasyonal sosyal şovenleri emperyalizmin ekonomisi ile siyasetini birbirinden ayırıyor, onun şiddete, silahlanmaya dayanan yanına karşıyız diyorlar, silahlanmayabilen, ilhaklara başvurmayabilen, uyumlu, ekonomik işbirliğine dayanan emperyalizm nutukları atıyorlardı. Kruşçev revizyonistleride benzeri vaazları kendilerine göre bir biçimle tekrarladılar; ABD emperyalistleriyle birlikte anlayış içinde silahsız savaşsız bir dünya kurulabileceğini vaaz ettiler.

Çinliler, Marksizm-Leninizmi bir tarafa attığı için emperyalizm üzerine ağızlarını açtıklarında teorik olarak her türlü Marksizm-Leninizm düşmanlarının, II. Enternasyonalcilerin, Troçkilerin ve benzerlerinin yanına düşüyor veya onların eski türküsünü çalıyor. Siyasi olarak da emperyalistler hakkında hayal yayıyor. «Cezayir'e bağımsızlık bahşeden, buna karşılık gururunu kazanan bir De Gaulle», ABD'de, dünya kavrayışını toptan değiştirecek, sömürü, yağma, tahakküm, asker gönderme yerine «barışçı», «özgürlükçü», «eşit ekonomik işbirliğine» dayanan bir yol niye izlemesin! Çinlilerin bu küçük-burjuva safsataları; idealist, metafizik felsefi bir temele sahiptir. Onlara göre: Sömürücü, silahlı, sağa sola asker günderen kötü emperyalizm; «barışçı», «anla-

yışlı-saygılı», «gururunu kazanmış» «iyi» emperyalizm haline; yani «zıttına» dönüşebilir. Bunun için herhangi «iyi» bir adamın devlet başkanı olması yeterlidir.

Mao Zedung ve Çinlilerin Leninist emperyalizm teorisini inkar etmeleri başka bir konuda daha, çağdaş emperyalizmin ayırdedici özelliğinin sermaye ihracı olduğunun inkarında kendini göstermektedir.

Çin yayınları, emperyalizmin sınırları içinde siyasi bağımsızlığını kazanmış ülkelerde, emperyalizmle bağların devam ettiğini ve onun işbirlikçiliğine sınıfından kopuk ajanlar, casuslar değil, sosyal sınıflar tekabül ettiğini karartıyordu.

Özellikle 1971 sonrası yayınlarında üçüncü dünya ülkelerinin kazandıkları başarılar, millî ekonomiyi kurma yolunda attıkları adımlar konusunda bir çok yazı çıktı. Bu yazılarda devlet bağımsızlığında sebat ederek güçlüklerin üstesinden gelindiği, emperyalistlerin ekonomik ambargoları ve çeşitli sızma faaliyetlerinin bertaraf edildiği anlatılıyordu. Bütün bu sözler «Renmin Ribao» gazetesinin 1 Kasım tarihli «üç dünya teorisi» yazısında derli toplu bir kez daha tekrar edildi. Bu makalede ve daha önceki makalelerdeki anafikir; devlet bağımsızlığının veya siyasi bağımsızlığın elde edilmesi ile, esas olarak emperyalizmden kurtulunduğu, geriye, onun yıkıcı faaliyetlerinden, her hangi bir saldırısından korunmak ve kazanılmış olan devlet bağımsızlığında sebat edilerek adım adım ilerleme görevi kaldığı vaaz ediliyordu. Emperyalistlerin üçüncü dünya ülkelerine uzaklığı ve yakınlığına göre de emperyalist tehlikenin derecesi belirleniyordu.

Mao Zedung ve Çin yöneticileri, emperyalizmi, salt bir siyasi ilhak eğilimi, salt bir dış düşman gibi görmekte, kapitalist emperyalizm ile kapitalizm öncesi emperyalizm arasındaki farkları silmektedir.

Çağdaş emperyalizmin ayırdedici özelliği sermaye ihracıdır; onun özü ekonomik ilhaktır. Elbette emperyalizm siyasi ilhakıda gerçekleştirmek ister, ancak bu, onun özünü, siyasi ilhak belirlediğinden değil; siyasi ilhakın, ekonomik ilhakı daha kolay, daha kârlı ve daha elverişli kıldığındandır. Dolayısıyla bir çok ülke emperyalizmin sınırları içinde siyasi bağımsızlığını kazanmasına, eski tip sömürgeciliği ortadan kaldırmış olmasına rağmen, yeni sömürgecilik, daha iki yüzlü ve daha sinsi maskelerle süslenmiş bağımlılık, devam etmektedir. Çünkü hiçbir zaman siyasi bağımsızlık, emperyalizmin ekonomik hakimiyetine engel değildir. Emperyalizm siyasi bağımsızlığa rağmen ekonomik ilhakı gerçekleştirebilir ve varolan siyasi bağımsızlığıda hükmü altına alır. Emperyalizmin sınırları içinde siyasi bağımsızlığı kazanmış ülkelerde halklar, gerçek bağımsızlığı kazanmak için emperyalizmi, ülkedeki iç gericiliği, büyük burjuvaziyi, toprak ağalığını devirmesi gerekir.

Çinliler emperyalizmi salt dış gericilik, siyasi ilhak eğilimi ve siya-

si bağımsızlığın kazanılması ile kapı dışarı edilecek bir güç olarak ele aldıkları için emperyalizm içişlere karışma nedenini de coğrafi gerekçelere dayandırıyor. Mao Zedung Lâtin Amerika Komünist Partilerinden bir grupla görüşmesinde :

> «ABD emperyalizmi için bizim içişlerimize karışmak, sizin iç işlerinize karışmaktan daha zordur. Bir kere Birleşik Amerika bizden uzaktır.» (9)

Emperyalizmin bir ülkeye daha kolay, bir başka ülkeye nisbeten daha zor karışmasını veya hiç karışmamasını uzaklık veya yakınlık mı belirliyor? Yoksa, o ülkede emperyalizmin müdahalesine temel teşkil edecek sınıfların var olup olmadığı ve ülkedeki kitlelerin bilinci ve mücadele kapasitesimi belirliyor? Örneğin, ABD emperyalizmi bir yıl öncesine kadar İran'a karışıyor, Şah diktatörlüğü aracılığı ile de yönetiyordu. Oysa bugün ağır bir darbe yemiş, tümüyle kapı dışarı edilmenin eşiğine gelmiştir. Ve, gene örneğin, Yugoslavya ile Arnavutluk'un ABD'ye uzaklığı aşağı yukarı aynıdır, ama neden ABD birincisine rahatça karışıyor, ülkede cirit atıyor, bölge halklarına karşı plânlar hazırlıyor da, ikincisine yani Arnavutluk'a adımını bile atamıyor? Bu farklılık iki ülkenin emperyalizm karşısındaki konumlarının farklılığından geliyor. Çünkü birincisinde revizyonist bir partinin yol gösterdiği yarı-sömürge bir ülke, ikinci durumda da Marksist-Leninist partinin önderlik ettiği gerçek sosyalist ülke söz konusudur.

Çinlilerin söylediği gibi siyasi bağımsızlığını kazanmış ülkelerde emperyalizmin çıkarlarını ajanlar, casuslar, uşaklar ve benzeri güçler mi temsil eder, emperyalizmin işbirlikçiliğine böylesi güçler veya unsurlar mı tekabül eder? Ekonominin yasaları ve Leninist emperyalizm hakkında ciddi bilgisi olan herkes görebilir ki emperyalizm çağı ile birlikte ülkelerin bağımsız ekonomik (Otarşik) yapıları yıkılarak dünya ekonomisi denen bütün bir zincirin halkaları haline gelmişlerdir. Emperyalizm, egemenliği altındaki ülkeleri kendi iktisadi ve ticari dünyasına çekmiş, oralardaki ekonomik yapıyı kendine bağlamış, büyük burjuvazi ve toprak ağalığı sınıfı ile birleşmiştir. Dolayısıyla bağımlı ülkelerde emperyalizmin işbirlikçiliğine ekonomik yapı ve sosyal sınıflar tekabül etmektedir. Emperyalizmin sınırları içinde kazanılmış olan siyasi bağımsızlık bu statüyü ne önleyebilir, nede ortadan kaldırabilir. Bu gerçeği görmek için, görmeğe gözü, işitmeye kulağı olmak yeterlidir. Örneğin Türkiye, siyasi bağımsızlığına rağmen emperyalizme bağımlı ekonomik ve siyasi yapısı olduğunu, emperyalizm ile işbirliğine sosyal sınıfların tekabül ettiğini her gün defalarca sergilemektedir.

---

(9) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V, syf: 369.

Mao Zedung ABD emperyalizmi ile işbirliğini ortaya attıktan sonra şu görüşleri ileri sürüyordu :

«ABD'nin on parmağında on pire vardır. O bunları kaçırmamak için uğraşıyor ve bu nedenle hareketsizliğe itilmiştir.»

«Birleşik Amerika dünyadaki çıkarlarını korumak, Sovyetler Birliği'de yayılmak istiyor bu hiç bir şekilde değiştirilemez.»

Mao Zedung bu «tahlilleri» bugünkü dünya şartlarında kimin saldırıda olduğunu keşfetmek için ortaya atıyordu. «Mao Zedung düşüncesi»ne göre emperyalistler arasındaki rekabette, hangisi savunmada, hangisi saldırıda ayırımı yapmanın belirleyici önemi vardır. Zira saldırgan diye tespit edilen, mücadele edilmesi gereken düşman konumuna girecek, diğerleri ise desteklenecek ve «üçüncü dünya»nın, bütün dünya halklarının birleşmesi gereken bir güç haline gelecektir.

Onlar, bugün Avrupa emperyalistlerini, ABD yi, desteklemelerini ve işbirliğini bu ayırıma dayanarak haklı göstermeye çalışıyorlar. Marks ve Lenin'in de bu ayırıma büyük önem verdiğini söylüyor ve hatta I. Emperyalist savaş konusundaki Lenin'in tutumunuda buna uygun olarak değiştiriyorlar.

«Mao Zedung düşüncesi» burjuvazinin ilerici ve onun feodalizme ve mutlakiyete karşı mücadelesinin sözkonusu olduğu çağın ölçütlerini burjuvazinin, yaşamını doldurduğu, ilerici hiçbir özelliğinin kalmadığı emperyalizm dönemine uygulayarak, sosyal şovenlerin bilinen eski savaş hilesine geçiyor. Emperyalizm öncesi dönemde, Avrupa da tarih sürecinin objektif muhtevasını burjuva kurtuluş hareketleri, Burjuvazinin feodalizme ve mutlakiyete karşı mücadelesi teşkil ediyordu. Marksistlerin, ilerici burjuvazinin feodalizme karşı mücadelesini desteklemeleri, «hangi ülkenin başarısı burjuvazinin kurtuluş hareketini daha kuvvetli olarak ileriye götürecek, daha hızlı geliştirecek ve feodalizme daha tayin edici darbeler vuracaksa, o ülkeye» başarı dilemeleri doğal ve gerekliydi. O çağda bir çatışmada veya savaşta hangi taraf savunmada, hangi taraf saldırıdadır; burjuvazinin, burjuva demokratik hareketin güçleri mi, feodalizmin ve mutlakiyetin güçleri mi ayrımını yapmak büyük önem taşıyordu.

Ancak ilerici burjuvazi emperyalist, başka halklara boyun eğdirerek yaşamaya çalışan ve dünyayı güçlerine göre paylaşmış asalak, çürümüş burjuvazi haline geldikten sonra, bunlar arasında, emperyalist burjuvalar arasında, hangisi saldırıda, hangisi savunmadadır, ayrımını, eski dönemin ölçütlerini uygulamaya kalkmak; düpedüz saçmalık ve burjuvazinin uşaklığıdır.

Kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası uyarınca emperyalist devletlerin güçleri değişir ve kapitalist düzende zordan başka paylaşma olamayacağından emperyalistler değişen güçlerine göre yeniden paylaşmak için

hareket geçer.Elindeki nüfus ve sömürü alanları mevcut gücüne göre az olan veya az haline gelen bir devlet payını arttırmaktan, saldırılara ve yeni savaşlara başlamaktan başka yol seçemez. Örneğin 1. dünya savaşı öncesi İngiltere geniş nüfuz alanlarına sahip bir ülke idi, Almanya ise paylaşım sofrasına daha geç gelmiş, daha vahşi, daha yırtıcı bir emperyalistti. Ama bu iki devletin veya onların başını çektiği bloklar arasındaki mücadele, emperyalist burjuvazinin, nüfus alanlarını genişletme mücadelesiydi ve proletarya hangisi saldırgan değil, hangisi durumunu korumak istiyor ve hangisi genişletmek istiyor ayrımı yapmaksızın hepsine karşı olması gerekiyordu.

Lenin sosyal şovenlere karşı mücadelesinde bu konuya ilişkin ilkeyi hiçbir yanlış anlamaya yer vermeyecek şekilde açıkladı

> «Yine farzedelim ki nesnel tarihi durumun **belirleyici** (a.ç. Lenin) özelliği değişmiş, ulusal kurtuluş için çabalayan sermayenin yerini uluslararası gerici ve emperyalist mali sermaye almıştır. Bu ülkelerden biri diyelim Afrika'nın dörtte üçüne, diğeri de dörtte birine sahiptir. Aralarındaki savaşın nesnel içeriği de Afrika'nın yeniden paylaşılmasıdır. Hangi tarafın başarısını isteriz? Meseleyi eskisi gibi koymak saçma olurdu, çünkü değerlendirmek için kullandığımız eski ölçütler elimizde yok: Ne on yıldır süren burjuva kurtuluş hareketleri, ne de feodalizmin uzun çöküş süreci.
>
> **Ülkelerden birine Afrika'nın dörtte üçü üzerindeki «hak» iddiasında yardımcı olmak ya da diğerinin (ekonomik olarak birincisinden daha hızlı gelişiyor bile olsa) bu dörtte üçü ele geçirmesinde yardımcı olmak günümüz demokratlarının sorunu değildir. (abç)**
>
> Günümüz demokratları emperyalist burjuvazilerden birine ya da diğerine katılmayarak, ancak iki tarafın da eşit ölçüde kötü olduğunu söyleyerek, **ve ancak her ülkedeki emperyalist burjuvazinin yenilgiye uğramasını isteyerek (abc)** özüne sadık kalabilir. Herhangi bir diğer tercih gerçekte ulusal liberal olacak ve gerçek enternasyonalizm ile ortak hiç bir yanı bulunmayacaktır.» (10)

Sorunu bir başka açıdan inceleyelim. Mao Zedung ve Çin yöneticileri, sadece niyetlerinden, emperyalist bir süper devlet haline gelme planından hareketle,ABD'yi «fevkalade pasif» ilan etmişlerdir. Oysa görmeye gözü olan herkes görebilir ki, ABD, elindeki sömürü ve nüfuz alanlarını korumak ve genişletmek rakibi Sovyet sosyal-emperyalizminin gücünü sarsmak, ittifaklar sisteminde gedik açmak için amansızca mücadele veriyor, halklara karşı komplolar tezgahlıyor ve bu siyasetin bir devamı olarak yeni bir dünya savaşı için çılgınca silahlanıyor.

Ortada ne pasif hareketsiz duran, nede çöküşünü bekleyen ABD emperyalizmi var, aksine o, bütün emperyalistler ve gericiler gibi dün-

---

(10) Lenin, Toplu Eserler Cilt 23, Devrimci Teori, Sayı: 2'de yayınlanan Yabancı Bandıra Altında isimli makale.

ya halklarından yediği darbeler ve kendi iç çelişmeleri sonucu kaçınılmaz olarak uğradığı ve uğrayacağı gerileyişini durdurmak dünyanın yeni güçlerinin yükselişini engellemek için çılgınca bir mücadele veriyor.

Fakat biran için varsayalımki ABD emperyalizmi, diğer emperyalistlere göre daha geniş olan sömürü ve nüfuz alanlarını korumak istiyor ve Sovyet sosyal-emperyalizmi'de gücüne göre daha az olan nüfuz ve sömürü alanlarını genişletmek için mücadele ediyor ve sırf bu yüzden kapışıyorlar ve sürtüşüyorlar. Böyle bir durumda devrimci proletaryanın, Marksizm sözünü bir aldatmaca için kullanmayanların tutumu, her ikisinede karşı olmak her ikisinin de aynı ölçüde tehlikeli olduğunu söylemek her ikisinin de yenilmesini istemek ve hiç birisi hakkında asla hayal yaymamak olurdu. Çünkü bir marksistin görevi hangisi saldırıda, hangisi savunmada, dolayısıyla savunmada olanı desteklyeyim onunla birleşeyim değil; bu mücadeleyi (savaşıda olabilir) hangi sınıfların verdiğini, hangi hedeflere verdiğini tahlil etmek olurdu. Ve iki soyguncunun kölelerin paylaşılması uğruna çekiştiğini görerek ikisininde yenilgisini isteyerek iki süper devlete genel olarak emperyalizme karşı proleteryanın; sosyalist ülkelerin ezilen halkların mücadelesini geliştirmek, güçlendirmek tutumu almak olurdu.

«Mao Zedung düşüncesi»nin kaçınılmaz olarak ortaya çıkardığı diğer bir nokta emperyalist politikanın farklı biçimleri arasında tercih yapmak gerektiğidir. Onlara göre emperyalist barış politikası ile saldırı politikası, emperyalist barış politikası ile emperyalist savaş politikası arasında tercih yapılmalıdır. Halklar emperyalist barış politikasını desteklemeli veya onunla uzlaşmalıdır fakat, genel olarak statüko'nun değiştirilmesine karşı çıkmalıdır. Bu düşünce halkların yararına barış ile emperyalist barış politikası, emperyalist savaş politikası ile halkların haklı savaş politikası arasındaki ayrımı ortadan kaldırmak demektir. Bunun örnekleri kendisini birçok somut meselede gösteriyor. Örneğin Çinliler ABD emperyalizminin barış politikasını kendi çıkarına hizmet temelinde bölgesel gericileri uzlaştırma planını (Ortadoğuda, Asyada, Egede olduğu gibi) barış görüşmeleri diye alkışlıyor. Buna karşılık İran halkının mücadelesini; istikrarı, bölgesel barışı bozan bir etken olarak görüyorlar ve İran halkının kaderini, hiçbir gericinin bozamıyacağı şekilde eline alması karşısında Deng Siao Ping'in açıkladığı gibi «nüfuzu olan devletler İran sorununu çözsün» diyorlar.

Ve gene diyelimki ABD Latin Amerikada geniş hegomonya alanlarının sahibidir ve buraları çatışma olmaksızın durumunu sarsacak bir olay olmadan yönetmek istiyor, sosyal emperyalistler ise buralarda yer kapabilmek için sızmaya, statükoyu bozmaya, çatışma çıkarmaya

çalışıyor; devrimci proleterya kendisini sadece bu kışkırtma politikasına karşı çıkmakla sınırlayabilir, ABD nin barış politikası ile SSCB ini yayılma politikası arasında bir tercih yapabilir mi? Böyle birşey emperyalist hegomonya savaşında taraflardan birinin yanına geçmek demektir.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» PROLETER ENTERNASYONALİZMİNİ, MİLLİYETÇİLİKLE DEĞİŞTİRİYOR, REVİZYONİZM VE HER TÜRLÜ BURUVA İDEOLOJİ İLE UZLAŞMAYI SAVUNUYOR.

«Mao Zedung Düşüncesi» proletaryayı çağın merkezinde ve devrimin öncüsü, sosyalizm ve komünizm teminatı bir sınıf Marksizm-Leninizmi devrimin rehberi bir ideoloji olarak ele almadığından proletarya enternasyonalizmini ve proleteryanın ideolojik mücadele görevini inkar etmekte ya da ilkesiz pragmatist amaçlarına örtü olarak kullanmaktadır.

Kapitalizm, bütün ülkelerde konumları ve çıkarları birbirine tamamen zıt iki sınıf proletarya ve burjuvaziyi ortaya çıkarmıştır. Bütün ülkelerde, proleteryanın konumları, çıkarları, özlemleri bir ve aynıdır. Dünya kapitalizmine, uluslararası bir sınıf haline gelmiş burjuvaziye karşı bütün ülkelerin proleterlerini uluslararası bir müfreze olarak örgütlemek birliğini sağlamak zorunluluktur. Mark ve Engels Komünist Manifesto'da «bütün ülkelerin işçileri birleşiniz» çağrısıyla bunu dile getiriyordu. Marksistler her zaman bütün ülkelerin işçilerinin, onların komünist partilerinin Marksizm-Leninizm temelinde birliğine, proleter enternasyonalizmine büyük önem vermişlerdir; ve vermelidirler. Bütün ülkelerin işçilerinin birliği, Marksist-Leninist partiler arasında işbirliği ve dayanışma sosyalizm ve komünizmin zaferi için zorunluluktur. Çünkü proleter enternasyonalizmi devrimin zaferi ve komünizmin inşası için en güçlü silahlarından biri, devrime ve komünizme ulaşmak için vazgeçilmez bir şarttır.

«Mao Zedung Düşüncesi» ve ÇKP çizgisi ise bunların yerine tipik küçük burjuva, dar görüşlülüğü, milliyetçiliği geçirmiştir. Onlar Stalin'in sosyalist Sovyetler Birliği'ni Komintern'in varlığını, kendileri için rehber ve önder değil, müdahalesinden korunulması, uzak durulması gereken engeller olarak görmüşlerdir. Bütün ülkelerin proleterleri ve komünistleri arasında sıkı bir birlik olması gerektiği, her ülkedeki ve dünyadaki devrim ve sosyalizm davasının zaferinin buna sıkı sıkıya bağlı olduğunu reddetmişlerdir.

Çin Komünist Partisinin kurucularından Li Tao Chao şöyle diyordu:

«Avrupalılar kibirli bir şekilde dünyanın beyazlara ait olduğunu

ve kendilerinin en üstün sınıf, renkli halkın ise ikinci derecede olduğunu düşünüyor; Çin halkı dünyanın diğer ırklarına karşı sınıf mücadelesi vermeye, kendine özgü ulusal üstünlüklerini bir kez daha göstermeye hazır olmalıdır.» (1)

Mao Zedung'da, geçmiş tarihin sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu, komünistlerin geçmişin tüm mirasını değil, ancak ilerici, devrimci mirasına sahip çıktığını, üstelik bunu zamanın tarihi koşullarından koparmaksızın eleştirici bir gözle miras aldığını reddederek, geçmişten gelen herşeyi, Çin ulusuna ait olduğu için, değerli, rehber ve özümleme si gereken olarak ele alıyordu.

1938'de Merkez Komitesine sunduğu raporda Mao Zedung şöyle diyordu :

«Milli tarihimiz binlerce yıl gerilere uzanır ve kendine has özellikleri, sayısız hazineleri vardır. Ama bizler bu meselelerde ilkokul çocukları kadar câhiliz. Bugünkü Çin, geçmişteki Çin'den doğmuştur... Konfüçyüs'dan Sun Yat Sen'e kadar olan tarihimizi özetlemeli, bu mirasa sahip çıkmalıyız. Bu, günümüzün büyük hareketine rehberlik etme açısından çok önemlidir.» (2)

Çin yöneticileri Marksizm-Leninizmin evrensel olduğu, her ülkenin kendi Marksizmi değil, Marksizm-Leninizmin her ülkeye göre değişmesi değil; onun uygulandığı yerlerin değişmesi söz konusu olduğunu inkar etmişlerdir.

«Mao Zedung Düşüncesi», emperyalizmi ve işbirlikçilerini, burjuva Çin'i elde etmenin önünde engel görürken; proleter enternasyonalizmini, sosyalizmi, dünya devrimine doğru gidişide, burjuva Çin'i tehdit eden bir tehlike olarak görmüştür. Ve burjuva milliyetçi mantığı ile Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliğini, hegemonyacı bir ülke gibi göstererek «biz ülkeyi Moskovaya teslim etmek için devrim yapmıyoruz» diyebilmiştir.

Mao Zedung 1960 larda Stalin için başka ülkelerde asker bulundurmak, ülkelerin işlerine karışmak suçlamasını ortaya attı. «Sovyetler Birliğinin, Avrupada İkinci dünya savaşının sonucunda ortaya çıkan toprak sorunları olduğunu» ileri sürdü.

Gene Çinli yöneticilerden Geng Biao, Lenin ve Stalin döneminin Sosyalist Sovyetler Birliği arasındaki temel ve tayin edici ayrımları ortadan kaldırarak «Sovyetler Birliği sözümona sosyalist ülkelerde uzun süredir asker bulunduruyordu. Bu durum ikinci dünya savaşından bu yana devam ediyordu. Sosyalist bir ülke böyle davranır mıydı.» diyor (3)

---

(1) Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim, ing. baskı

(2) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 2, syf: 212-3

(3) Bora dergisi, sayı: 1

Mao Zedung ve Çinli yöneticiler, proleter enternasyonalizmine saldırmak, onun yerine devletlerarası ilişkileri geçirmiş olmakla kalmamıştır. Revizyonizme karşı örneğin, Titocu revizyonizme karşı ideolojik mücadeleyi «hegomonyacılık», «devlet bağımsızlığına saldırı» olarak, hakimiyet çatişması olarak nitelemişlerdir.

Çin revizyonistleri şöyle demektedir. «Savaştan sonra Sovyetler Birliği, Yugoslavya'ya yardım etti, fakat aynı zamanda büyük devlet şövenizmi hataları yaptı, bağımsızlığını savunan Yugoslavya Sovyetler Birliği'nin baskılarına göğüs gerdi. (4)

Çin'li revizyonistler Lenin ve Stalin'in sosyalist Sovyetler Birliği ve onun proleter enternasyonalist tutumu ile Kruşçev-Brejnev'lerin Sosyal-Emperyalist Sovyetler Birliği ile onların emperyalist tutumu arasındaki temel ve tayin edici farkları yani sosyalist bir ülkenin ezilen halklara ve diğer ülkelere yardımı ile, emperyalist burjuvazinin gerici sınıflarla işbirliği, genişleme faaliyeti arasındaki temel ve tayin edici farkı silmektedir. Bu, sınıfların ulusal sınırlar dışındaki kardeşleriyle veya benzerleriyle işbirliği kurmasına ,objektif toplumsal gelişmenin ortaya çıkardığı gizlenemez gerçeklere gözlerini yuman, tarihi geriye döndürmek isteyen, burjuvazinin uluslararası sınıf haline geldiğini ve çeşitli ülkelerin burjuvazisi arasındaki işbirliğini gizlemeye çalışan küçük burjuva milliyetçisi bir tutumdur. Her türlü sınıf arasındaki işbirliğine, genel olarak askeri işbirliği ve anlaşmalara karşı çıkma örtüsü altında, proleter enternasyonalizmine, sosyalist bir ülkenin dünya proleteryası ve özgürlük sever halklarıyla dayanışmasına karşı çıkmak burjuvazinin enternasyonalizmini, işbirliğini onaylamaktır. Burjuvazi uluslararası bir sınıf haline gelmiştir. Emperyalist burjuvazi, çeşitii ülkelerin burjuvazisi çeşitli işbirlikleri, ittifaklar, uzlaşmalar kurmuştur. Bir marksist bu gerçek karşısında asla hayıflanmaz, o da proleter enternasyonalizmini uygular, bütün ülkelerin işçileriyle bütün ülkelerin komünist partileriyle işbirliğine geçer. Ve Stalin önderliğindeki sosyalist Sovyetler Birliği, gerek ikinci dünya savaşı sırasında gerekse sonrasında bütün ülkelerin özellikle Doğu Avrupa ülkelerinin proletaryası, ezilen halkları, tüm özgürlük sever ve barışçı güçleriyle, faşizme, savaşa, ilhakçılığa karşı birleşiyor, mücadeleniin en önünde ve en kararlı bir şekilde yürüyordu. Proletaryanın bakış açısını ve proleter enternasyonalizmini anlamayan ve bunu küçük burjuva dünyasına müdahale olarak gören Mao Zedung ve Çinli revizyonistler Stalin'e proletaryanın enternasyonalist politikasına saldırmaktadır. Savaş sırasında Alman-faşistlerinin başını çektiği faşistlerin, daha sonra ABD-

(4) ÇKP MK ile YM-LKP arasında 1977 son baharında yapılan görüşme.

İngiliz emperyalizminin başını çektiği emperyalizm ve gericiliğin, Stalin önderliğindeki demokrasi kampına karşı giriştiği gerici saldırılara destek veriyorlar.

Stalin'in ve O'nun önderliğindeki SBKP (B) ve Kominform ile Titocular arasındaki mücadele kişiler arasında bir çatışma değil, Marksizm-Leninizm ile revizyonizm arasında bir çatışmaydı. Bir devlete saldırı değil, devlet ve parti yönetimini gaspetmiş emperyalizme uşaklık yapan küçük burjuva milliyetçi bir akıma karşı mücadeleydi. Tito ve şürekası daha anti-faşist savaşta ABD ve İngiltere'yle bağ kurmuştu. 1944 Mayısında Tito ile görüşen İngiltere yöneticileri Yugoslavya'nın Komünist olmayacağını açıklıyordu. Parti ve devlet yönetimini gaspetmiş Tito ve şürekası kurtuluştan sonra açık milliyetçiliğe, Stalin'e, O'nun önderliğindeki Sosyalist Sovyetler Birliği'ne ve Sosyalist kampa karşı saldırıya geçti. Troçkist ve anarşist tezlere sarılarak, yepyeni bir «sosyalizm» Marksizm-Leninizmin geçersizliği şamatalarına sarıldı. Titoların küçük burjuva anarşist, milliyetçi çizgileri siyasi olarak ABD ve İngiliz emperyalizminin çıkarları ile birleşiyordu. Nitekim, Tito'cular bir yandan Marksizm-Leninizme saldırırken diğer yandan sosyalist ülkelerde ve o günkü halk demokrasisi ülkelerinde emperyalizmin ve dünya gericiliğinin 5. kolu görevini yürütüyordu.

Stalin ve Komünist Partiler Danışma Bürosu (Kominform) her Marksistin yapması gereken tek şeyi, bu akıma karşı kararlı bir mücadele görevini yaptı. Onun Anti-Marksist ve uşak karekterini görmek isteyen herkesin görebileceği şekilde ortaya serdi.

Peki, bu gerçekler açık ve belgelenmişken ve Titoların her günkü faaliyetleriyle Stalin ve Kominformun tespitleri sürekli doğrulanmaktayken, Çinliler neden gerçekleri altüst ediyor. Ve bu tarihi mücadeleyi «hegemonyacı bir saldırı» diye karalamaya çalışıyor? Çünkü Çin yöneticileri, Titoların şahsında küçük-burjuvazinin ve onun milliyetçi teorilerinin proletarya ve Marksizm-Leninizm karşısında bozguna uğramaktan kurtulamıyacağını görmüştür. Titoları koruyarak onlara karşı yürütülen mücadeleyi hegemonyacılık suçlamasıyla karalayarak, aynı akibete uğramaktan kurtulmaya, Marksizm-Leninizm karşısında «dokunulmazlık» kazanmaya çalışıyorlar. Varlığını sürdürmenin ve «Marksist» görünümünü devam ettirmenin Marksist-Leninistlerle çatışmaya girmekten, onların saldırısına hedef olmaktan kurtulmaya bağlı olduğunu biliyorlar.

Çinli'ler bu küçük burjuva, zararlı anti-Marksist öğütlerini haklı çıkarabilmek için, bir ülke komünist partisinin esas olarak kendi proletarya ve emekçi kitlelerine dayanması ile proleter enternasyonalist görevlerini birbirini dıştalayan iki ayrı şey gibi göstermeye çalışmış,

birincisini destekleme adı altında ikincisiyle bağını ve ikincininde gerekirliğini inkar etmektedirler.

Oysa bu iki, görev karşı karşıya getirilmek ve birbirini dıştalamak bir tarafa, daima birlikte ve içiçe ele alınması gereken şeylerdir. Enver Hoca Yoldaşın belirttiği gibi

> «Bizce her Marksist-Leninist parti önce kendi ülkesinin proletaryasına ve emekçi halk kitlelerine dayanır, fakat aynı zamanda dünya proletaryasından, çeşitli ülkelerin gerçek Marksist-Leninist partilerinden ve hepsinden de önemlisi gerçek sosyalist ülkelerden destek alır ve almalıdırda. Fakat bu destekten sürekli ve iyi bir şekilde yararlanabilmek için bütün partilere proletaryanın ideolojisi Marksizm-Leninizmin rehberlik etmesi şarttır.» (5)

Çin yöneticileri, hiçbir zaman modern revizyonizme karşı gerçek Marksist-Leninist partilerin oluşması, onlara yardım edilmesi vb. sorunlarıyla ilgilenmemişler, böyle birşeyi istememiş ve desteklememişlerdir. Marksist-Leninist partilere güven duymamışlardır. Nitekim Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin, uluslararası komünist hareketle ilişkilerini düzenleyen Geng Biao 1973 yılında Arnavutluk Emek Partisi Heyetine, bu konu ile ilgili partisinin görüşünü şöyle açıklıyordu :

> «Çin, Marksist-Leninist partilerin meydana getirilmesini onaylamıyor, bu partilerin temsilcilerinin Çin'e gelmesini istemiyor. Onların gelişi bizim için belâdır, fakat onlar hakkında birşey yapamayız, onları geri döndüremeyiz. Onları aynen burjuva partilerin temsilcilerini kabul ettiğimiz gibi, kabul ediyoruz.» (6)

Fakat Marksist-Leninist partiler, güçlenmeye bir «olgu» haline gelmeye başlayınca, Çin yöneticileri başka bir taktik izledi, bu defa hiçbir ayırım yapmadan, bütün grup ve partileri «desteklemeye» birden fazla komünist partisinin olabileceği vaazına başladılar.

Çin yöneticileri bugünkü faaliyetlerinin bir devamı olarak sadece kendi ihtiyaç duydukları şeyleri destekleyen ve «Mao Zedung düşüncesi» diyen gruplar oluşmaya, bunları Arnavutluk Emek Partisi'ne ve Marksist-Leninist partilere karşı mali, v.b. her bakımdan desteklemeye başladılar.

Mao Zedung ve Çin liderleri, proletaryanın üç alanda, ekonomik, siyasi ve ideolojik mücadele görevi olduğunu asla kavramamışlar ve uygulamamışlardır. Onlar ideolojik mücadele ile siyasi mücadele arasındaki kopmaz sıkı bağı inkar etmişler, tek bir görev, sadece baş düşmana karşı siyasi mücadele görevini kabul etmişlerdir. Onların anlayışına göre bir akım, bir düşman, eğer baş düşman ise siyasi mücadele verilir; değilse Marksizm-Leninizmi öldürmek için sürekli mücadele

---

(5) Enver Hoca, AEP 7. Kongre Raporu, Koral Yayınları sy: 214

(6) Enver Hoca, Emperyalizm ve Devrim sy: 442 ing. baskı.

eden revizyonist bir akımı bile olsa, ona dokunmamak, hele baş düşman ile çelişkisi varsa, birleşecek nokta bulmak, desteklemek gerekmektedir.

Mao Zedung karşıdevrimci fikirlerin Marksizm maskesine bürünmek şartıyla serbest bırakılmasını savunmuştur. Mao Zedung şöyle demektedir

> «Genel olarak karşı devrimci görüşlerin dile getirilmesi kuşkusuz yasaklanacaktır. Fakat bu görüşler karşıdevrimci bir biçimde değilde, devrimci bir kılığa bürünerek ileri sürüldüğünde, buna izin vermeniz gerekir» (7)

Mao Zedung ve Çin'liler hiç bir zaman anti-marksist akımlara, II. Enternasyonalin kalıntısı sosyal-demokrat akımlara, «Avrupa komünizmine», Titocu revizyonizme ve Sovyet revizyonizmine karşı Marksist-Leninist mevzilerden mücadele vermemiş, böyle bir görev tanımamışlardır.

Mao Zedung ve ÇKP'si hiç bir zaman Titocu revizyonizme karşı ilkeli bir tutum almamıştır. Onlar kısa süreli olarak Titocu revizyonizmi suçlamışlar, ancak daha sonra bunları geri aldıkları gibi, ceryana kapıldıklarını, hata yaptıklarını açıklamışlardır. ÇKP MK 1977 sonbaharında şöyle demektedir:

> «Başkan Mao, 1948 de Yugoslavya'yı eleştiren makaleler yazdığımızı, gerçekten ise böyle yapmamız gerektiğini, onlarla görüşmemiz gerektiğini söyledi. Onlara 'bazı görüşleriniz yanlışsa fikirlerimizi size anlatabilirdik ve bunları düzeltebilirdiniz. Böyle acele etmeye gerek yoktu' dedi.
>
> 1949'da Kominform tarafından YKB'nin canilerin ve casusların eline geçtiği yolunda bir karar alındı. O zaman biz bu karar hakkında kendi tutumumuzu açıklamadık. Merkez Komitesi 2. genel toplantısı 1958 de bu kararın yanlış olduğunu tespit etti. 1955 de Yugoslavya ile aramızda parti ilişkilerikuru ldu. Sonradan bir heyetle partimizin 8. milli kongresine katıldılar. Bir süre içinde Başkan Mao bazı Yugoslav heyetlerini kabul etti ve Yugoslavya hakkında olumlu değerlendirmeler yaptı. Başkan Mao, Yugoslavya'nın zor şartlar altında sosyalizmi inşa da sebat ederek kazandığı başarıları övdü.
>
> 1975 de Yugoslavya Başkanı Bigediç ziyarete geldiğinde Başkan Mao kendisiyle görüştü. Başkan Mao o'na 'Tito'nun demir gibi olduğunu ve Rusya'dan korkmadığını' söyledi.» (8)
>
> «Yugoslav yoldaşların, Stalin'in hatalarına karşı özel bir kin gütmeleri anlaşılabilir. Geçmişte onlar zor şartlar altında sosyalizm yolunda sebat etmek üzere değerli çabalar harcamıştır. Keza onların iktisadî işletme ve diğer sosyal kurumların demokratik idaresinde yaptıkları deneylerde dikkatleri üzerine çekmiştir.» (9)

---

(7) Mao Zedung Seçme Eserler Cilt 5, sy: 411

(8) ÇKP, MK ile Yunanistan Marksist-Leninist Komünist Partisi (YM-LKP) arasında 1977 sonbaharında yapılan görüşme.

(9) Bir kez daha proletarya diktatörlüğünün tarihi tecrübeleri üzerine, Pekin 1956 Aktaran KPD/M-L

Dün Yugoslavya'nın büyük güçlüklere göğüs gererek sosyalizm yolunda sebatla ilerlediğini mümkün olduğunca kimsenin duymayacağı şekilde ileri süren Çin'liler, son bir kaç yıldır artık kendi başlarına istedikleri gibi davranabileceklerine iyice kani olduktan sonra yüksek perdeden söylüyorlar. Yugoslavya Komünistler Birliği'ni «yoldaş» Tito önderliğinde komünist bir parti, Yugoslavya'yı da sosyalizm yolunda ilerleyen ülke ilân ediyorlar.

Çin'liler, Kruşçev revizyonistleri parti ve devlet iktidarını gaspederek SSCB'yi kapitalist yola soktuğunda Lenin ve Stalin'in ilkelerine, bir bütün olarak Marksizm-Leninizme savaş açtığında onu desteklediler ve övdüler. Kruşçev revizyonistleri çağımızdaki bütün revizyonistler gibi Lenin'e açıkça karşı çıkma cesareti gösteremediğinden, Lenin'in yolundan giderek Marksizm-Leninizmi geliştiren ve SSCB'de Sosyalizm davasını muzaffer şekilde ilerleten Stalin'e saldırarak Marksizm-Leninizme ve sosyalizme saldırıyordu. Dolayısıyla Stalin sorunu, Marksizm-Leninizm geçerliliğine, sosyalizme, onun inşa edilebilirliğine inanıp inanmama sorunu idi.

Mao Zedung ve genel olarak Çin'liler, Modern revizyonistlerin Stalin'e dolayısıyla Marksizm-Leninizme saldırısına ortak oldular. Onlar Kruşçev'in 20. kongresinin ardından şöyle diyordu

> «SBKP 20. kongresi Stalin'e tapmaya son vermekle Stalin'in hatalarının ağır boyutlarını teşhir etmekle ve etkilerini yok etmekle büyük kararlılık ve yüksek cesaret ortaya koymuştur.» (10)

Çin yöneticileri Kruşçev'in Lenin ve Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliği'ni kapitalist bir ülke haline getirmek için kapitalizmin restorasyonu doğrultusunda attığı adımları desteklemişlerdir.

Mao Zedung, Kruşçev'in makina ve traktör istasyonlarını devlet mülkiyetinden kolhoz mülkiyetine geçirme kararını selamlamıştır. Mao Zedung, geriye doğru önemli bir adım anlamına gelen bu tutuma karşı, Stalin'in böyle bir şeyin, kollektif işletmelerin başlıca üretim araçlarının sahibi olmaları anlamına geleceği, yani ülkedeki hiçbir işletmenin sahip bulunmadığı olağanüstü bir duruma girmiş olacaklarını ve bunun kollektif mülkiyetten genel halk mülkiyetine, Sosyalizm'den Komünizm'e geçişe hizmet etmeyeceği, ikinci olarak meta dolaşımının etki alanını genişleteceği ve Komünizme doğru ilerlemeyi engelleyeceği şeklindeki büyük öneme sahip görüşlerini yanlış bulmuştur.

Gene Mao Zedung Stalin'in üretim araçları üretimine öncelik vererek sosyalizmin istikrarlı, dengeli sağlam bir ekonomi temelin inşası anlayışına karşı; Kruşçevin suçlamalarına, tüketim maddeleri üretimini artırma, refaha öncelik verme burjuva anlayışına katılmıştır.

---

(10) a.g.y.

Onun Çin'de izlediği yol da anti-marksist bir yoldu ve sadece genel verimlilik hesabına sömürücü sınıf ile sömürülen sınıf arasında uyum sağlama esasına dayanıyordu.

Mao Zedung tıpkı Sovyetler Birliği'ndeki Buharinciler gibi tarımsal üretimi artırmak için zengin köylü ekonomisine, kulaklara dokunmamayı savunduğundan Stalin'in tarımın kollektifleştirilmesi çizgisine, kırlık kesimlerde köylülerin kulak sınıfına karşı harekete geçirilmesine dayanan sınıf mücadelesine karşı çıkmış, «köylülerin suyunu çıkarma» diye suçlamıştır.

Onlar Stalin'i istesede savunamazlar. Çin yöneticileri ile Stalin arasındaki fark Marksizm-Leninizm ile burjuva, küçük-burjuva ideoloji arasındaki bir farktır. Bütün bunlar açıkken Mao Zedung, anti-marksist terimlerle Stalin'in % 70 doğru, % 30 hatalı olduğunu söylemektedir. Küçük burjuva çizgisi izleyen Mao Zedung ve Çin'li revizyonistler gerçekte Stalin'de savundukları hiç bir şey yoktur ve olamaz. Bu ve böylesi anti-marksist kavramlar, onların sözde asyai kurnazlığının, iki yüzlülüğünün ifadesi, Marksizm-Leninizme karşı açtıkları savaşı gizlemenin örtüsüdür.

Çin yöneticileri kendi çizgilerinin doğal sonucu olarak Kruşçev revizyonizminin Marksizme karşı açtığı savaşa sessiz kaldılar. Uzlaşmaya çalıştılar. Onlar, Kruşçev'in gericiliğinin ve yüzsüzlüğünün gizlenmiyecek kadar açık ve Marksizm-Leninizmi savunan Sosyalist Arnavutluk'a karşı düşmanca eylemleri ortadayken şöyle diyordu

> «Kruşçev'in değişmesi Tito gibi olması imkânsızdır... Sovyetler Birliği hiç bir zaman Sosyalist bir ülke olmaktan çıkmayacaktır.»

Kruşçev'in çizgisi sadece revizyonist bir çizgi değil, ama aynı zamanda emperyalist, başka ülkeleri boyunduruk altına alma çizgisiydi. Bu nedenle Kruşçev sadece Marksist-Leninistlerle değil, başka bir sınıf mevziinden kendi boyunduruğuna karşı çıkanlarla da uğraşıyordu. Kruşçev'in kendilerine karşı hiçte hayırhah olmadığını anladıkları ve hiç bir uzlaşma imkânı kalmadığı zaman, ona karşı çıktılar. Ancak Çin'lilerin bu karşı çıkışı, Kruşçev'in yıktığı değerleri koruma, revizyonizme karşı Marksizm-Leninizmin hakimiyetini sağlama hedefine yönelik değildi. Meseleyi; sadece ABD emperyalizmi ile uzlaşıp uzlaşmama, ABD emperyalizmine karşı bütün ülkeleri ve güçleri birleştirmeye, buna Kruşçev'in SSCB'ni de ikna etmeye yönelik taktik bir sorun olarak ele alıyorlardı.

Nitekim, Kruşçev'in iktidardan devrilmesinden sonra, SSCB'de herşeyin düzeleceğini, Brejnev'e karşı ateşkes yapılmasını ve onunla uzlaşılmasını savundular. Arnavutluk Emek Partisi'nin Kruşçevsiz Kruşçevizmin devam ettiğini, Sovyet revizyonistlerinin Kruşçev çok yıprandığı,

davalarına hizmet etmediği için onu yönetimden aldıkları, yeni Sovyet yöneticilerinin daha saldırgan, sinsi ve iki yüzlü olduğuna ilişkin görüşlerini reddettiler. Nüfuzlarını modern revizyonizme karşı çıkan herkesi Sovyet revizyonistleriyle uzlaştırmak için kullandılar.

Onlar :

> «Meselelerin Kruşçev tarafından saptanan yönde gelişeceği ümidinden ve Kruşçevsiz Kruşçevizmin mümkün olduğundan sözediliyor. Kayıtsız şartsız denebilirki böyle bir şey olmıyacaktır.»

diyordu.

Niçin böyle tahlil yapıyor ve herkesi iknaya çalışıyorlardı? Bu bir tesadüf veya geçici yanılgı sonucu doğmamıştır. Çin yöneticileri, kişileri sınıflardan bağımsız ele aldığından; revizyonizme karşı mücadeleyi Marksizm-Leninizm mevziinden yürütmediğinden, kötü adam Kruşçev gittiğine, Brejnev daha anlayışlı ve halkların mücadelesini desteklemekten bahsettiğine göre neden herşey tatlıya bağlanmasın?!

Çin yöneticileri Kruşçev'den sonra iş başına gelenlerin «Kruşçevsiz Kruşçevizmin» takipçileri ve yeni şartlarda sürdürücüleri olduğunu, hiç bir şeyin değişmediğini gördükten sonra hayalleri suya düştü ve onlara tavır almak zorunda kaldılar. Ancak tıpkı daha önceki dönem de olduğu tutarlı bir tutum söz konusu olmadı.

1971'den sonra SSCB'nin baş düşman ilân edilmesiyle Çin'in Sovyet revizyonistlerine tavrı baş düşman olduğu açısından salt siyasi teşhirdi. Onların revizyonist çizgileri: Marksizm-Leninizme karşı açtıkları gerici savaşa ve demogojilere değinilmedi bile.

Çin'liler Sovyet revizyonistlerine karşı doğru mevzilerden ideolojik mücadele vermediği gibi, şiddetli karşı çıkıyor gibi görünmesine rağmen, onlarla her zaman uzlaşmaya hazır olmuştur. Çin yöneticileri Sovyet revizyonistleriyle uzlaşma niyetlerini dile getirmişlerdir. Onlar şöyle demektedir

> «Doğu Avrupadaki partiler saldırılarını durdururlarsa ilişkileri düzeltmek gerekir. S. B. bundan 3 yıl önce (1974 sonbaharı kastediliyor.- D.T.) partilerimiz arasındaki ilişkilerin düzeltilmesini istedi ve bunu bir kaç defa tekrarladı. İki şart ileri sürdük. Birincisi kendi hatalarını düzeltmeleri gerekir. Hücumları hatalıdır. Bu hatalarını Bükreş toplantısından itibaren kabul etmeleri gerekir. Revizyonist politikalarını düzeltmeleri gerekir. İkincisi askerlerini çekmeleri lazım. Sınırımızdaki 1 milyon askeri çekmeye cesaret etsinler, ilişkilerimizi düzeltelim.» (11)

Sovyet revizyonistlerine karşı tutumlarında hiç Komünizmin çıkarı var mı, Marksizm-Leninizme uygun, onu savunmaya çalışan bir

(11) ÇKP, MK ile YM-LKP arasında 1977 sonbaharında yapılan görüşme.

tutum var mı? Onların marksizm düşmanı olduğu, marksizm düşmanlarıyla en küçük noktada bile asla uzlaşılmıyacağı, eğer böyle bir şey yapılırsa, proletaryanın ideolojisine, sosyalizme, Komünizm davasına ihanet edileceğini dile getirilen bir tutum var mı? Aksine, tamamen yapılabilir şeyleri; pragmatist siyasi yararları ileri sürerek bütüm marksizm düşmanlarıyla koyun koyuna olmaya hazır olunduğunun ilânı var.

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ»NİN TÜRKİYE DEVRİMCİ HAREKETİNE ETKİLERİ VE ÖZELEŞTİRİMİZ

Bugün «Mao Zedung Düşüncesi»nin küçük burjuva anti-Marksist özünü kavrama kendi başına yeterli değildir, bu «düşünce»den etkilenmenin, onu şu veya bu ölçüde savunmanın yolaçtığı hataları, zararları, açığa çıkarmak, revizyonizme karşı Marksizm-Leninizmin, proletarya davasının zafer kazanması için yükümlülüklerimizin ne olduğunu berrakça görebilmek gerekir. Zira «Mao Zedung düşüncesi», Marksizm-Leninizmi tutarlılıkla savunmanın, devrim ve sosyalizm davasını başarıya ulaştırmanın önündeki en büyük engellerden biridir.

«Mao Zedung düşüncesi»nin, Türkiye devrimci hareketine etkileri, yalnızca 1974'ler sonrasında başlamadı. 1971 dönemi küçük burjuva hareketlerinin «gerilla savaşını», «halk savaşını», «kırlardan şehirleri kuşatmayı» savunmalarına, kendilerini Marksist-Leninist ilân etmelerine torik dayanak olmuştur.

1974'lerden sonra geçmişi devrimci tarzda aşma görevini gündeme koyduk. Bütün gücümüzle Marksizm-Leninizme, proleter enternasyonalizmine yöneldik. Bir yandan, Marksizmin klasiklerinin incelenmesine, özellikle Leninist emperyalizm ve devrim teorisinin kavranmasına büyük önem verirken, uluslararası komünist hareketten öğrenmeye de büyük önem verdik, onlardan ayrı olamıyacağımız, onun bir parçası olmamız gerektiği ilkesine titizlikle bağlandık.

Sınırlı sayıdaki bazı yazılar dışta tutulursa, Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung hakkında bir şey bilmiyorduk. Çin Komünist Partisi'nin o sıralar bütün dünyada söylendiği gibi AEP ile birlikte uluslararası komünist hareketin başında bulunduğunu zannediyorduk.

Ancak Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung bizim için mutlaka bilinmesi gereken bir sır, bir bilmeceydi. Fakat meselenin bu hale gelmesinin sebebini kendimizde, yani, o güne kadar, dünya ile bağımızın yokluğunda, gençliğimizde, yeniliğimizde buluyor, diğer ülke komünistlerinin her şeyi berrakça ve ayrıntılı olarak bildiğini zannediyorduk.

Çin yöneticilerinin kendi yabancı dilde yayınlarından bize ulaşan görüşlerini tereddütle karşılıyor ve hatta bazan Marksizm-Leninizmle

çelişen, kabul edilemez şeyler olduğunu düşünüyorduk. Ancak, Çin yöneticilerinin devrim ve sosyalizm davasının çıkarından hareket ettiklerini, herşeyi daha iyi ve kapsamlı düşündüklerini, bize ters gelen şeylerin esasen bizim yeniliğimizden, tecrübesizliğimizden kaynaklandığını varsayıyor; anti-Marksist safsatalarını savunmak ve haklı çıkarmak için zorlanıyorduk. Bütün gayretimiz, Marksizm-Leninizm bilgimizi ve tarihi tecrübeleri, Çin'in görüşlerini haklı çıkarmak için kullanmamıza rağmen ortaya muğlak, çelişkili şeyler çıkıyor; Çin'in görüşlerini de değiştirmiş oluyorduk.

Bu konudaki en önemli örneklerden birisi «Üç Dünya Teorisi»dir. Çin yöneticileri bunu Mao Zedung'un, bilimsel bir katkısı olduğu etiketiyle piyasaya sürmüşlerdi. Ancak, her zaman her konu da olduğu gibi neden ve niçin'i cevaplanmıyor, herkesten düşünmeden kabul edilmesi isteniyordu. İlk bakışta bu teorinin anti-Marksist olduğu görülüyordu. Bu nedenle önce, bu, Marksistler için bir teori değil, Birleşmiş Millet Teşkilatında takınılan diplomatik bir tutum diye değerlendirildi. Ancak, zamanla böyle olmadığı anlaşılınca, bu defa taktik bir meseledir diye ele alındı ve herkesten bu taktiğin benimsenmesi yoksa tıpkı 1971'de olduğu gibi, maceracılığa düşüleceği, Marksizm-Leninizmden uzaklaşılacağı ileri sürüldü. Sonraları bu teoriyi savunma, onu, «Marksistleştirme» çabaları sürdürüldü; ama ona Marksizmi yamamak bile savunduğumuzu, Çin'lilerinkinden farklı hale getiriyordu. Daha sonraları Marksist kavrayışımızın derinleşmesiyle bu teoriyi kendiliğinden sessizce kenara itmiştik.

Çin basını, Mao Zedung'u Marksizmi-Leninizme katkı yapmış büyük bir usta diye, hatta «Mao Zedung düşünce»sini günümüzün Marksizmi diye propaganda ediyordu. O zaman dünyadaki Marksizm-Leninizmi savunmaya çalışan birçok hareket tarafından da, aynı şeyler tekrarlanıyordu.

Mao Zedung'un «katkıları», «ustalığı» hakkında doğru dürüst bir bilgi almak, ne savunduğunu öğrenmek mümkün değildi. Ama bunlara rağmen, söylenenler hakkında, ciddi bir şüphe, inançsızlık, duymuyor, bütün dünyanın söylenenleri bildiğini, sadece bizim bakımızdan yeterince bilinmediğini var sayıyor, kabahati gene kendimizde buluyorduk. ÇKP ve Mao Zedung'un etkisi kendilerinin ortaya attığı ve dünyada küçümsenmiyecek oranda tekrarlanan ünvanları kabul etmemiz, onları tanımamıza, incelemiş olmamıza değil, yeterince tanımıyor olmamıza, dayanıyordu.

Hareket içinde Mao Zedung ve ÇKP'nin yanlış yaptığı, görüşlerinin bir çoğunun kabul edilmez olduğuna ilişkin ileri sürülen itirazlar bastırılıyor, üstü örtülüyordu; herkesten bilmedikleri bilinçleriyle kavramadıkları şeylere iman edilmesi isteniyordu.

Halkın Yolu, Marksizm-Leninizmin klasiklerini incelemeye, işçi sınıfı ile birleşmeye büyük bir önem verdiği için, Mao Zedung'u savunmaya çalışmasına rağmen, Türkiye devriminin ilerletilmesine ilişkin temel noktalarda, Maoculuğun etkisini kırdı, doğru kavrayışlar getirdi.

Devlet ve devrim, emperyalizm, savaş ve siyaset gibi temel konular; temel çelişmeyi, aşama aşama çözme anlayışını reddederek, her aşamada temel çelişmenin çözümü için mücadele verilmesi gerektiği konuları bunun örnekleridir. Bu kavrayışı, nedeniyle Halkın Yolu, Çin'in görüşlerinin tersine, yerli gericiliğin silahlanmasını, NATO ile ittifakı, emperyalist ittifaklarla yurt savunması verileceği, vaazlarını mahkum etti. Siyasi mücadelede diğer akımların hükümetlerin hedef alınmasına dayanan, aşama aşama demokratik devrimi elde etme görüşlerine karşılık, mevcut yapının, faşist diktatörlüğün esas hedef alınmasını, savundu. Seçimlerde Mao Zedung'dan esinlenerek «özel program» çıkaran akımları eleştirerek, yalnızca devrimci proletaryanın programının hayata geçirilmesi gerektiğini savundu.

Emperyalizm ve yerli gericilik ittifakının geçici, nisbi, şarta bağlı olmadığını kavramayan akımlar, reformizme, devrim düşmanlarının gizlenmesine yolaçan bir duruma, üç dünyacı revizyonizmin yüzüne, sahte anti-emperyalizm maskesi takmalarına yardım eder duruma düşmelerine karşılık, Halkın Yolu bu kavrayıştan esas olarak sapmadı.

Ancak, yönümüzün, sorunları ele alışımızın Mao Zedung ve ÇKP çizgisi ile çelişmesi nedeniyle yöneltilen eleştiriler, daha sonradan kendilerini Maocu revizyonizmin kollarına atan unsurlarda tedirginlik, ileriye doğru yürümeye karşı direnç yarattı. Bu kendini, pratikte zaman zaman Mao Zedung'un «usta» olduğunun vurgulamasına, onun resimlerinin Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in yanısıra taşınmasına, dergimizin kapağına konmasına yolaçtı. Bütün bunlar, bir ölçüde kendiliğinden, bir ölçüde de, Mao'yu savunuyor olduğumuzu Mao'yu reddetmiyor olduğumuzu göstermek için yapılıyordu.

«Mao Zedung düşüncesi», önemli temel noktalardan kolay aşılır ve yırtılırken, bazı alanlarda özellikle çalışma tarzında, demokratlık ile komünistlik arasındaki ayrımların silinmesi, işçi sınıfı mücadelesini ve devrimin birinden diğerine geçiş, parti sorunlarında zararlar verdi, küçük burjuva eğilimlerin yenilmesini güçleştirdi, onlara yaşama ortamı hazırladı.

«Üç Dünya Teorisi»ne karşı mücadeleyi, salt bir yükten kurtulma olarak değil, onu bütün kökleriyle açığa çıkarma olarak ele aldığımızdan, ÇKP'nin çizgisini ve «Mao Zedung düşüncesi»ni daha iyi tanımak, onun gerçek niteliğini kavramak içinde kapıyı aralamış olduk. Bu mücadelenin başarıyla sonuçlanmasından sonra, Türkiye'deki Marksist gelişmenin yeni bir sürece yeni bir yol ayrımına girdiğini, küçük-burjuva

özelliklerden her türlü anti-Marksist eğilimlerden kurtulma görevinin gündeme girdiğini, işçi sınıfı ile bağları güçlendirme, devrim ve sosyalizm mücadelesinde önderliğini sağlamanın en önemli sorunumuz olduğunu, bunları başaramayanların birer küçük-burjuva akım olarak şekillenmesini tamamlayacağı, şu veya bu olumlu özelliğini de yitireceğini tespit ediyorduk.

İşçi sınıfını nasıl devrimin öncüsü bir sınıf haline getireceğiz, Marksist-Leninist devrim teorisini nasıl rehber alacağız, her meselede, proletaryanın çizgisini izlemeyi nasıl sağlayacağız vb. meselelerini yeniden geçmiş tecrübelerimizi gözönünde tutarak ele aldığımızda, «Mao Zedung düşüncesi»yle kesin bir çatışmaya giriyorduk. ÇKP ve Mao Zedung'un vaazettiği şeylerin yanlış en azından bizce kabul edilmemesi gereken şeyler olduğunu görüyor, Mao'nun birçok noktada, Marksizm-Leninizmle çeliştiğini farkediyorduk. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'e daha iyi sarılmak gerektiği sonucunu çıkarıyorduk.

Bu, Mao Zedung'un «düşüncesi»ne, ÇKP çizgisine karşı tereddütlerimizi büyüttü ve somut hale getirdi. Bu sıralarda uluslararası komünist harekette de Mao Zedung sorunu değerlendirilmekte olduğuna ilişkin bilgiler edinmeye başladık. Bütün bu gelişmeler bize sorunun üstüne gitmede cesaret verdi.

Sorunun hiç bir zaman yeni ortaya çıkan meselede tutum alma değil, bizzat hangi yolda ilerleyeceğiz, önümüzdeki görevleri nasıl ele alacağız meselesine ilişkin olduğunu tespit ediyor, bunu çözmeden, önümüzdeki acil görevlerimizide doğru çözemeyeceğimizi biliyorduk. Bu nedenle, kendi olanaklarımızla Mao Zedung ve ÇKP çizgisinin incelenmesine geçtik «Mao Zedung düşüncesi»nin küçük burjuva anti-Marksist bir teori olduğu sonucuna vardık. Bu sonuca ulaştığımız bir sırada yayınlanan Enver Hoca yoldaşın «Emperyalizm ve Devrim» kitabı bize büyük bir güç verdi.

Türkiye devrimci hareketine «Mao Zedung düşünce»sinin verdiği zararlar, hiç bir zaman, onun adından sık bahsedilmiş olmasıyla, şu veya bu meselede, ona atıf yapılmış olmasıyla, onun resminin Marksist önderlerinin yanısıra taşınmış olmasıyla ifade edilmiyor, eğer sorun böyle olsaydı ona karşı mücadele ciddi ve hatta tayin edici önem kazanamaz, üstesinden gelmekte çok kolay olurdu.

«Mao Zedung düşüncesi», devrimci mücadelenin gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biri oldu. Marksizm-Leninizmin kavranmasına, onun ilke ve normlarına titizlikle uyulmasına büyük bir zarar verdi. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in fikirlerinin, modası geçmiş, eskimiş olduğu, onlar incelenmeden de sorunlar çözümlenebilir havasını yaydı. Sorunu mekanik kategorilerle, sahte ikilemlerle, faydacı anlayışla ele almayı yerleştirdi veya meşrulaştırdı. Bayağı ikilem-

ler, sathilik, insanların, burjuva bilincine hitap eden siyasetçiliğin, Marksizm örtüsü altında dolaşmasına yolaçtı.

«Mao Zedung düşüncesi» 1974'lerde Marksizme yönelen küçük burjuva devrimciliğinden gelen akımların, anti-Marksist özelliklerini atmalarını önledi, ya da onları değişik bir biçimde yenilemelerine yardım etti. Marksizm-Leninizm yolunda yürümesine engel oldu. Bugün «proleter devrimcilik» iddiasında bulunan akımların «halk savaşı», temel çelişmeyi parçalara ayırarak çözme, aşama aşama demokratik devrimi gerçekleştirme anlayışı, Leninist emperyalizm teorisini kavrayamamaları, küçük-burjuva değer yargılarının ve ölçütlerinin korunması, işçi sınıfını kazanmanın hayati öneminin kararması, reformizm ile maceracılık arasında yalpalama, Marksist-Leninist devrim teorisinin kavranamaması, proleter enternasyonalizminin kavranamaması «Mao Zedung düşüncesi»nin yolaçtığı şeylerdir.

Bugün proleter devrimcilik iddiasında bulunan akımların, dünya görüşleri, «bütünlüklü çizgi»lerinin ve Marksizm-Leninizm'den uzaklaşmış olmalarının temelinde Maoculuğun etkileri vardır. Maoculuk genel olarak küçük burjuvazinin, Marksizm-Leninizm etiketi altında, kendini yenilemesine yardım eden bir akımdır.

Halkın Yolu geçmişte her doğru adımı ancak «Mao Zedung düşüncesi»ni bir tarafa atarak, veya onu gözönüne almaksızın Marksizm-Leninizme sarıldığı ölçüde atabildi.

Eğer bu gün Sovyet revizyonistlerinin kafadarları kendilerine «Marksist» süsü verebiliyor ve Marksizmin kavramlarıyla insanları aldatabiliyorlarsa bunda, Marksist gelişmenin Maoculuğun etkisinde kalmış olması nedeniyle, onlara Marksizm-Leninizmin mevzilerinden tutarlı mücadele açılamamış olmasıda rol oynamıştır. Ve gene Maoculuğun etkisi altında kalındığı için, çıkmaz yol olduğu pratik olarak kanıtlanmış, küçük-burjuva devrimciliğine ve onların ideolojisine bile doğru, ezici darbeler vurulamadı.

Her ülkedeki Maocu akımlar, o ülkenin geleneksel düşüncesi, kültürü ile bağlarını sürdüren, Marksist kavramlarla süslenmiş burjuva, küçük burjuva reformcularıdır. Gelişmiş Avrupa ülkelerinde bu akımlar, ABD emperyalizminin, kendi tekelci burjuvazilerinin, kurulu düzenin savunucusu birer aydın kulübü niteliğindedir. Ülkemizde Mao'culuğun tipik uzantısı Aydınlık - TİKP revizyonizmidir. Mevcut düzenin muhafazasından yana ve onun sınırları içinde siyaset yapan bir akımdır. İnsanların burjuva düzeninden edindiği, kendiliğindenci bilince, burjuva bakış açısına, Marksist-Leninist bilinci kavrayamamışlıklarına muhafazakar, milliyetçi yanlarına dayanmaktadır.

Ülkemizde, Marksizm-Leninizm'in, güçlü bir kavranışı olmadığı, çeşitli türlerden revizyonist, küçük-burjuva akımlar yaygın olduğu ve Mao-

culuk «Marksizm» diye kendini sunabildiği için, Aydınlık, Marksizm-Leninizmi kavramamış, burjuva reformcu önyargılarının esiri haline gelmiş, küçük burjuva unsurları, etkileyebilmiştir. Aydınlıkçı olmak için proletaryanın değerlerini benimsemeye, kendini değiştirmeye hiç gerek yoktur: aksine, ancak mevcut burjuva dünya görüşüyle, kendini hiç değiştirmeksizin, burjuvaziye, sömürücü sınıflara sınıf kini duymaktan vazgeçerek, mevcut düzenle uzlaşarak Aydınlıkçı olunmaktadır. Aydınlığın varlığını dayandırdığı zemin, Marksizm-Leninizmi kavramayan veya benimsemeyen, düzende kendine yer ayırabilen, sınıf mücadelesinin sertleşmesinden, yükselişinden telaşa kapılan, burjuvazi ile işbirliğinden yana küçük burjuva unsurlardır.

Bu gerçek, devrimci görevlerimizi titizlikle yerine getirmemizin büyük önemini vurgulamaktadır. Maocu, Moskovacı, Titocu, «ortayolcu» revizyonist akımları, etkisizleştirmek, tecrit etmek, devrim ve sosyalizm davasını başarıyla ilerletmek için işçi sınıfını kazanma, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in fikirlerini iyi kavrama, rehber alma, yükümlülüğümüzü bir an için bile olsa unutmamalı, gevşetmemeliyiz.

«Mao Zedung düşünce»sini eleştiren bu yazımız, Aydınlık - TİKP revizyonizminin ideolojisinin onun teorik temellerininde eleştirisi ve bu akımın ideolojisinin burjuva, küçük burjuva anti-Marksist karakterinin sergilenmesi, olduğu kadar, Maoculuktan beslenen, etkilenen onun sayesinde kendisini «Marksist»leştirmeye çalışan veya çizgisine dayanak bulan «Partizan», «D. Halkın Birliği» «Halkın Kurtuluşu» hatta «Devrimci Yol» gibi akımların teorik temellerinin de eleştirisidir.

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞI VE HALKIN KURTULUŞU - PARTİ BAYRAĞI'NIN ANTİ - MARKSİST TEZLERİNİN ELEŞTİRİSİ

Bu yazıyı; bu konudaki görüşümüzü ortaya koymanın yanısıra, özellikle ilerde ele alacağımız Türkiye Komünist Hareketinin geçmişine ilişkin değerlendirmede ve bu konuda ileri sürülen oportünist görüşlerin eleştirisinde önemli bir nokta olacağı için yayınlıyoruz.

G İ R İ Ş

Bu mesele 1920'lerde gerek Komünist Enternasyonal gerekse onun Türkiye'deki öncü müfrezesi TKP tarafından doğru olarak çözüldüğü ve tahlil edildiği halde, günümüzde bir çok küçük burjuva ve revizyonist akım tarafından "tartışma konusu" haline getirilmektedir. Hepside Komünist Enternasyonalin ve onun Türkiye'deki öncü müfrezesi TKP'nin tahlilleri karşısında yer alarak Troçkizm, modern revizyonizm, üç dünyacı revizyonizm vb. kaynaklardan aldıkları miras ile anti-Marksist tezler vaaz etme ve "tahlil"ler yapmada birbirleriyle yarışmaktadırlar.

Milli Kurtuluş Savaşının doğru değerlendirilmesi sadece geçmişe ilişkin bir meseleyi doğru ele almakla sınırlı olmayıp, devrimci saflarda materyalist tarih anlayışının yerleşmesine, savaş, siyaset ve sınıflar arasındaki ilişkinin doğru olarak kavranmasına, Marksizme yabancı düşüncelerin, idealizmin ve her türden revizyonizmin darbe yemesine, proletaryanın bakış açısının kavranmasına hizmet edecektir.

Halkın Yolu daha çıkış yazılarında Milli Kurtuluş Savaşına ilişkin görüşlerini ana hatlarıyla yayınlamıştı. Bu görüşler HK-PB tarafından eleştirildi. Her sınıfın, her akımın kendine göre tarihe bakışı vardır. PB'nin de komünistler bakımından yıllar önce ortaya konmuş, açık, kavranmasında herhangi bir güçlük olmayan gerçekleri kendine göre "düzeltmesi" ve sonrada buna dayanarak Halkın Yolu'nu eleştirmesi kaçınılmazdı. Bu yazıda HK-PB'nin anti-Marksist eleştirilerine cevap verirken diğer akımların revizyonist görüşlerine de değineceğiz; ve niyeti olan herkesin öğrenebilmesi için konuyu biraz ayrıntılandıracağız.

Halkın Yolu, Milli Kurtuluş Savaşı konusundaki tahlillerini Marksizmi-Leninizmi temel ve vazgeçilmez rehber alarak, Komintern'in ve onun Türkiye'deki öncü müfrezesi TKP'nin devrimci mirasını devralarak yaptığından, bize yönelen eleştiriyi Komintern'e ve devrimci TKP'ye yönelen saldırılarla birlikte ele alacağız.

Milli Kurtuluş Savaşını ve o dönemin Türkiye'sini iyi kavrayabilmek için, Milli Kurtuluş Savaşına nerden ve nasıl gelindiğini ve Kurtuluş Savaşı öncesi dönemi kısaca özetlemekte yarar var.

I. EMPERYALİST DÜNYA SAVAŞI VE ÖNCESİ

Osmanlı İmparotorluğunun merkezi - feodal yönetimi; üretici güçlerin gelişimini engellemenin, boyunduruk altına aldığı çeşitli milliyetler üzerinde zulüm ve tahakküm uygulamanın, geniş köylü yığınları ve emekçiler üzerinde katmerli baskı ve sömürü uygulamanın yanı sıra, yabancı kapitalistlere, emperyalistlere her türlü kolaylığı ve imtiyazı tanıyarak kapıları emperyalistlere ardına kadar açtı. Ezilen milliyetler ve halk kitlelerinin üzerine Osmanlı zulmünün yanı sıra, bu dönem aynı zamanda, Anadolu'daki çeşitli milliyetlerden halkın mücadeleleri ve boyunduruk altındaki ulusların ulusal ayaklanmaları ile doludur.

Emperyalist yağma ve koyu mutlakiyetçi istibdat yönetimine karşı ulusal başkaldırmalar ve halk ayaklanmaları 1908 burjuva devrimine yol açtı. Milli ticaret burjuvazisi ve bunların yanında yer alan subaylar ve asılzadeler 1889'da İttihat ve Terakki adlı teşkilatta örgütlenerek, Abdülhamit'e meşrutiyeti ilan ettirerek, I. Meşrutiyetin ilanında hazırlanmış olan Anayasayı tekrar yürürlüğe koydurdular. Milli ticaret burjuvazisi, yaygın adı ile Jöntürkler, başlangıçta halk yığınlarının da desteğini alarak 1908 burjuva devrimini gerçekleştirdiler.

1908 Jöntürk devrimi dünya çapında da ilgi ve sevinçle karşılandı. Enternasyonal Sosyalist Büro 11 Ekim 1908 toplantısında oy birliği ile Abdülhamid'in büyük devletlerin yardımıyla uzun yıllar ayakta tuttuğu kötü şöhretli rejimin yıkılmasını sevinçle karşıladığını belirten karar tasarısını kabul etti.

Ama milli burjuvazi gerek iktisadi temelinin zayıflığından dolayı, gerekse de sınıf karakterinden dolayı uzlaşmacıydı. Zaten Jöntürk hareketi başından beri içinde milli ve işbirlikçi akımları taşıyordu. 1908 Jöntürk devrimi, başlangıçta halk kitlelerinin desteğini almasına rağmen, esasen devrime halk kitlelerinin katılımı olmadı. Ticaret burjuvazisinin «yukardan» devrimi olarak gerçekleşti. Lenin bu durumu şöyle ele alıyordu:

> «... Portekiz ve Türk devrimlerini (1908 devrimi kastediliyor-ç) burjuva devrimleri olarak kabul etmek besbelli kaçınılmaz bir şey olacaktır. Ama bu devrimlerin her ikisi de «halk» devrimi değildir; çünkü halk yığınları, halkın geniş çoğunluğu, kendisine özgü ekonomik ve siyasal istemlerle, etkin, bağımsız ve hissedilir bir biçimde, bu devrimler için de görünmezler.» (1)

1908 devrimi, başlangıçta bazı sınırlı hak ve özgürlükler getirmesine rağmen, Türkiye halkının burjuva-demokratik özlemlerine cevap vermekten çok uzak, köklü burjuva-demokratik dönüşümleri ve reformları gerçekleştiremiyen, çok sınırlı bir burjuva-demokratik adım olarak

kaldı. Emperyalizmi hedef almıyan, emperyalizmin sınırları içinde kalan 1908 devriminin ardından Türkiye üzerindeki emperyalist rekabet ve hegemonya daha da yoğunlaştı ve kısa bir süre sonra Alman emperyalizmi, Jöntürk hareketinden çıkan Enver ve Talât Paşa gibi işbirlikçilere, komprador burjuvazi ve toprak ağalarına dayanarak Türkiye'yi uydusu (Lenin'in deyimi ile vasalı) haline getirdi.

I. Emperyalist Dünya Savaşı başladığında Türkiye'de hakim olan durum buydu. Ve I. Dünya Savaşında, Türkiye Alman emperyalizminin aleti olarak savaşa girdi. Alman savaş gemileri Goben ve Breslau 1914'te boğazlara girip bunlara Türk bayrağı çekildikten sonra, Goben'in komutanı Suşan, Türk Deniz Kuvvetleri Genel Kumandanı ilan edildi. Yine I. Dünya Savaşında Limon Von Sanders Paşa Türk Ordusu Başkomutanlığına, Von Schlendorf'da Türk Genel Kurmay Başkanlığına getirildi. Ordu Alman emperyalizminin çıkarları için cepheden cepheye sürüldü, binlerce işçi, köylünün kanı Alman emperyalistlerinin yağma arzularını gerçekleştirme uğruna aktı. Anadolu'nun emekçi yığınları emperyalistlerin çıkarlarına feda edildi, cepheden cepheye sürülerek kırdırıldı.

ANTİ - EMPERYALİST MİLLİ DİRENİŞ SİYASETİ SAVAŞ İÇERİSİNDE FİLİZLENMEĞE BAŞLADI

Anadolu'nun yoksul işçileri ve köylüleri Alman emperyalizminin aleti olarak cepheden cepheye sürülmeye ve telef edilmeye sessizce boyun eğmedi, direndi. I. Dünya Savaşında ordudan firarlar çok büyük boyutlara ulaştı. Kaçakları yakalayana mükafat verilmesi gibi vaadlere rağmen Sultan Hükümetinin firarları önleme çabaları boşa gidiyordu. Ordudan kaçan askerler ve köylüler çeteler şeklinde örgütlenerek Alman emperyalistlerine ve mahalli uşaklarına karşı döğüşüyorlardı. Alman emperyalizminin aleti durumundaki ordu birlikleriyle çarpışan bu çeteler hükümetin vakit kaybetmeden barış imzalamasını istiyorlardı. Türkiye'nin içinde bulunduğu ağır şartların sorumlusunun Almanya olduğunu görüyorlardı. Rusya'daki Büyük Ekim Devrimi, Anadolu'daki bu direnişin daha da hızlanmasına yol açtı.

İşte, I. Dünya Savaşında emperyalist savaşa baş kaldıran Anadolu'nun yoksul halkının bu hareketleri daha sonraki Milli Kurtuluş Savaşının temellerini oluşturdu. Bu hareketler anti-emperyalist milli direniş siyasetinin ilk filizleriydi.

I. Dünya Savaşı Alman emperyalizmi ve müttefiklerinin yenilgisiyle sonuçlandı. Türkiye; İngiliz, Fransız, İtalyan emperyalistleri tarafından paylaşılarak çok ufak bir bölümü dışındaki tüm toprakları

işgal edildi. Ordu silahsızlandırıldı, şiddetli mali ve siyasi baskı ve kısıtlamalara emperyalistlerin açık işgali de eklendi. Anadolu'nun yoksul halkı bu durum karşısında suskun fakat içten içe bilenen bir öfkeli bekleyiş içerisinde idi. Bu öfkeli bekleyiş bir çok yerde eski çetelerin yanı sıra, yeni çeteler halinde örgütlenerek emperyalist işgale karşı mevzi direnişlere dönüşüyordu.

I. Dünya Savaşını geçmeden, bu dönemin değerlendirilmesinde anti-Marksist görüşler vaazeden burjuva milliyetçi, üç dünyacı, revizyonist ve küçük-burjuva akımların ortak değerlendirmeleri üzerinde kısaca durmak gerekiyor.

Bilindiği gibi Türkiye'nin I. Dünya Savaşına Alman emperyalizminin saflarında girmesini sağlayan, milyonlarca yoksul halkın cepheden cepheye sürülerek, emperyalist amaçlar uğruna telef edilmesinin baş sorumlularından Enver Paşa, bu tutumunu Doğu Halkları Kurultayı'nda milli bağımsızlık, bağımsızlığı koruma politikası diye savunmuştu.

Şimdi Alman emperyalizminin sadık uşağı Enver Paşaların değerlendirmeleri elli küsur yıl sonra Marksist kılıklar ardında yeniden diriltildi. I. Dünya Savaşında Türkiye'nin bir yurt savunması savaşı verdiği türünden revizyonist tezler Mihri Belli'sinden, Aydınlık revizyonistlerine, Halkın Kurtuluşu yazarlarına kadar bir dizi akım tarafından savunuluyor.

Bu revizyonist yolun ilk açılışını yapan revizyonist, burjuva-milliyetçisi Mihri Belli oldu.

Mihri Belli revizyonisti bu tahlili ile burjuva-milliyetçi, darbeci çizgisine tarihi kökler bulmaya çalışırken, Alman emperyalizminin aleti işbirlikçi burjuvaziyi ve Alman emperyalizminin aleti olarak, o siyasetin kumandası altında yürütülen Çanakkale Savaşını, milli burjuvazi ve onun önderliğinde gerçekleştirilen Milli Kurtuluş Savaşı ile aynılaştırmaktadır. Mihri Belli orduya ve Kemalizme methiye düzmek için işbirlikçi burjuvazinin anti-emperyalist savaş verdiği sonucuna vardı.

Aydınlık revizyonistleri de aynı yolu, hemde Lenin'i tahrif ederek, izlemekte oldukları karşıdevrimci «üç dünya» teorisine uygun olarak, süper devletler arasında çıkacak olan yeni bir dünya savaşında bir süper devletin, ABD'nin aleti bir siyasetle yurt savunması "yapılabileceğinin" tarihi ve teorik köklerini ortaya koyma adına, Alman emperyalizminin aleti, Alman paşalarının komutası altındaki bir ordunun Çanakkale'de yurt savunması savaşı verdiğini ileri sürmektedir.

Yine Halkın Kurtuluşu yazarları bunlara benzer bir değerlendirme yaparak, bu revizyonist koroya katılıyorlardı. Halkın Kurtuluşu yazarları 16. sayılarında, «Devrimciler 19 Mayıs törenine sahip çıktılar» başlığı altında şöyle demektedirler :

> «... ülkemizde, emperyalistlerin ve hakim sınıfların maşaları faşistler de, **Çanakkale Zaferi gibi halkın anti-emperyalist mücadele ruhunun şahlandığı** olaylara, günlere sahip çıkıyorlar. Böylelikle halk kitlelerinin sempatisini ve desteğini kazanmak istiyorlar.» (2) (abç)*

Bütün bunları buraya aktarırken okuyucularımızın dikkatini bir noktaya çekmek istiyoruz. Bütün bu değişik renkten anti-Marksist gruplar yaptıkları bu tahlili farklı amaçlar için kullansalarda ortak bir noktaları var; o da Çanakkale Savaşı gibi Alman emperyalizminin aleti ve onun emperyalist yağmacı siyasetinin bir parçası olarak verilen savaşı, Milli Kurtuluş Savaşı ile aynileştirerek her ikisini aynı siyasetin birer parçası olarak ele almalarıdır. Bu Milli Kurtuluş Savaşının köklerinin nerede olduğunu nasıl filizlendiğini göremeyen bir değerlendirme olduğu gibi savaş ve siyaset ilişkisi hakkında Marksist kavrayıştan yoksunluğun, Milli Kurtuluş Savaşı konusundaki anti-Marksist değerlendirmelerin başlangıcını oluşturmaktadır.

(*) HK-PB yazarları PB'nın 11. sayısında «Haklı ve haksız savaşlar üzerine» başlığıyla birinci dünya savaşı ve Çanakkale savaşı konusunda Aydınlık revizyonistlerini «...Alman emperyalizminin yağma siyasetinin aleti olan Osmanlı orduları, her nehikmetse, meşhur Çanakkale 'müdafaasında' emperyalist yağmaya karşı haklı savunma savaşı veriyor» diyerek eleştiriyorlar. (PB, Sayı 11, sayfa 83)

Herhalde HK-PB yazarları «her ne hikmetse» daha önce Çanakkale savaşı üzerine HK'na yazdıklarını unutmuşlar. Çanakkale savaşına «halkın anti-emperyalist mücadele ruhunun şahlandığı olay» diye methiyeler düzenler HK-PB yazarları değilmiş gibi!

HK-PB yazarları bu meselede de Halkın Yolu'nun daha önce yazdıklarından öğrendikleri ile Aydınlık revizyonistlerini eleştirmekte, böylece kendi anti-Marksist vaazlarını gizlemeye çalışmaktadır.

Ciddi bir siyasi akım, her hangi bir eleştiri yöneltirken, önce kendi hatasını ortaya koyar. Özeleştirisini yapar. Bunu yapabilmek için de her şeyden önce küçük-burjuva değil, Marksist-Leninist olmak gerekir. Ama HK-PB yazarlarının özeleştiri yapmak diye bir sorunları yoktur. Gerçekten yapmalarına da gerek yoktur. Aydınlık revizyonistlerine her ne kadar eleştiri yöneltiliyorsa da, bizzat kendileri aynı fikir silsilesine sahiptirler.

KURTULUŞ SAVAŞININ BAŞLAMASI VE SAVAŞ KARŞISINDA SINIFLARIN DURUMU

Türkiye; İngiliz, Fransız, İtalyan emperyalistleri ve onların kuklası Yunan kuvvetleri tarafından işgal edilirken, İstanbul'daki padişah yönetimi bu emperyalist istilayı büyük bir suskunluk içerisinde karşılıyor, işgalcilere bütün kolaylıkları göstererek, emperyalist istilacıların uşağı bir politika izliyordu. Anadolu'nun yoksul halkı bu işgali nefretle karşılayıp mevzi direnişler gösterdiği gibi, padişah ordusundaki birçok yurtsever subayda bu durumdan memnun değildi ve bunlar Anadolu'ya geçerek direnişe katılmaya, onun örgütlenmesini sağlamaya çalışıyorlardı. Anadolu'daki mahalli eşraf ve ticaret burjuvazisi de durumdan hoşnut olmayarak emperyalist istilaya karşı direniş fikirleri taşıyorlardı.

Bütün bu gelişmeler sonucu, Anadolu'nun birçok yerinde emperyalist istilaya karşı direnmek için Müdafa-i Hukuk Cemiyetleri adı altında "yurtsever milli örgütler" kuruluyordu. Milli burjuvazisinden, eşrafından, aydınından, köylüsüne kadar birçok sınıf ve tabaka bu örgütlerde emperyalist istilaya karşı direnme ortak fikri etrafında toparlanıyordu. Burada şu gerçeğin belirtilmesi ve üzerinde durulmasında yarar var. Milli Kurtuluş Savaşı, yabancı boyunduruğuna karşı milli direniş, milli burjuvazinin örgütlenmesi ile ve önderlik etmesi ile başlamadı. Kitlelerin işgale karşı kendi güç ve imkanlarıyla kendiliğinden mevzi örgütlenmeler yaparak elde silah direnmeleri ile başladı. Ancak ne var ki, emekçi yığınlar örgütsüzdüler. Merkezi bir siyasi örgütlenmeden yoksundular. Milli direniş başladığında henüz TKP kurulmamıştı bile. Milli Kurtuluş Savaşı içinde kurulan TKP'nin kitleleri kendi etrafına toparlayıp önderlik etmesi mümkün olmadı. Emekçi halk kendi sınıf menfaatlerini ve taleplerini temsil edecek bir önderlikten yoksun olmasına rağmen, emperyalizme karşı savaşmaktaydı. Kitlelerdeki bu direniş, bağımsızlık meselesini diplomatik yollarla çözüme götürme hayallerini de yıkarak milli burjuvaziyi mücadeleye sevketti.

> «Kemal ancak İzmir işgal edildikten ve köylüler işgale karşı direnmek üzere kendiliklerinden silahlandıktan sonra Anadolu'ya gitmeye ve Kurtuluş Savaşının başına geçmeye karar verdi. (3)

Padişah yönetimi ve onun çevresinde toplanmış olan emperyalizmin işbirlikçisi komprador burjuvazi ise bu milli direniş siyasetinin

karşısında yer alarak ona karşı azgın düşmanlık politikası sürdürmekteydiler. Nitekim o dönemde Türkiye'nin durumunu izlemiş, gözlemiş olan Komünistler de durumu böyle tespit etmekteydiler.

Yine Komünist Enternasyonal'in belgeleri de bu değerlendirmeyi doğrulamakta, milli devrimin kime dayandığı ve kime karşı olduğu konusunda şu tespiti yapmaktadır:

> «Türk milli devrimi, Anadolu köylülüğünün, İstanbul, İzmir ve diğer büyük liman şehirlerinin burjuvazisine ve bürokrat zümrelerine dayanan yabancı ve yabancı asıllı burjuvaziye karşı yaptığı bir devrimdir.» (4)

Milli Kurtuluş Savaşında çeşitli sınıfların tutumunu ele alan bütün komünistlerin değerlendirmeleri ortaktır. Burada, çok bilinen ve meseleyle az çok ilgilenen herkesin bildiği TKP'nin ve Lenin, Stalin'in değerlendirmelerine yer vermedik, bunlara daha sonra değineceğiz.

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞININ KAZANÇLARI VE SONUÇLARI

Kemalist milli burjuvazi önderliğindeki Milli Kurtuluş Savaşı, 4 yıl gibi nisbeten kısa bir sürede zafere ulaştı, milli devrim gerçekleştirildi. Türkiye'yi sömürgeleştirmek isteyen emperyalizm kovuldu, feodal Osmanlı hanedanlığı devrilerek mutlakiyet rejimine son verildi ve komprador burjuvaziye darbeler indirildi.

Milli Kurtuluş Savaşının zafere ulaşmasına yol açan başlıca etken, Türkiye işçilerinin, köylülerinin, yoksul halkın elde silah emperyalizme karşı amansız direnişi oldu. Kemalist burjuvazinin zaferi, Anadolu'nun yoksul halkının bu mücadelesi üzerinde yükseldi.

Milli Kurtuluş Savaşının zafere ulaşmasını etkiliyen diğer etkenler, Lenin ve Stalin önderliğindeki Sosyalist Sovyetler Birliği'nin politik, maddi ve manevi yardımı, Doğu halklarının İngiliz - Fransız emperyalistlerine karşı mücadeleleri ve emperyalistler arası çelişkilerin keskinliği olarak sıralanabilir.

Sosyalist Sovyetler, Birliği Milli Kurtuluş Savaşının başından itibaren, kararlı bir destekçisi ve savunucusu oldu.

Sovyetler Birliği, milli harekete silah, mühimmat ve para yardımında bulundu. Ankara'da kurulan Kemal hükümetini tanıdı, onunla sıcak dostluk ilişkileri kurarak emperyalist işgale karşı mücadelede büyük destek sağladı.

Şüphesiz ki bu destek, her ne pahasına olursa olsun, şeklinde bir destek değildi. Kemalist önderliğin Milli Kurtuluş Savaşı sırasında Batılı emperyalistlerle uzlaşmaya çalışma, sorunları diplomatik yollarla

çözme ve tavizler verme gibi çizdiği zigzaklar, teslimiyetçi tutumları da Sovyetler Birliği eleştirerek Milli Kurtuluş Savaşının ilerlemesine yardımcı oldu. Kemal önderliği, Milli Kurtuluş Savaşı sürerken, bir yandan da İngiliz-Fransız emperyalistleri ile uzlaşmaya çabalıyor, diplomatik yollarla bağımsızlık sorununun çözümlenmesine çalışıyordu. Kemalist önderlik kazanılan zaferlerle fiilen Sevr Anlaşmasını geçersiz kıldığından, artık savaşın uzamasından kaçınıyor, Batılı emperyalistlerle bir anlaşma yolunu arıyordu. Stalin'in de belirttiği gibi, Kemalistler «belirli bir sağa dönüş» yapmışlardı. Savaşın uzaması ile halk kitlelerinin kendilerine karşı da yönelebileceği, komünistlerin kitleler içindeki prestijinin daha da artacağından tedirginlik duymaktaydılar. Sovyetler Birliği'nin, Bolşevizmin, halk kitleleri üzerinde büyük bir etkisi vardı, işçiler ve köylüler Sovyetler Birliği'ne, Bolşevizme sempati duyuyorlardı.

Bu etkiyi Çiçerin şöyle dile getiriyordu:

> «Eldeki tüm bilgiler, itilaf ile Kemalistler arasındaki barış girişimlerinin bir türlü düzene giremediğini gösteriyor. İngiltere istenen ödünü vermekten kaçınıyor, buna karşılık, Kemalistlerin Sovyetler'e olan eğilimi tekrar artıyor. Haberlere göre Türkiye halk kitleleri arasında prestijimiz o kadar yüksek ki, Kemalistlerin sağcı kanadı şu anda uygulanan politikayı birdenbire bize karşı yönlendirmeyi başaramaz, ancak entrikalarla ve zararlı diplomatik hareketlerle bize engel olabilirler. (5)

Olayların gelişimi bu söylenenleri doğruladı. İngiliz emperyalistleri, Kemalistleri Londra Konferansına çağırdılar. Kemalistler, emperyalistlerle uzlaşma şanslarını arttırabilmek için çabalamaktaydılar. Hemen konferans öncesi, Mustafa Suphi ve diğer yoldaşların alçakça katli de bu çabaların bir parçasıydı. Kafkaslarda Ermeni Taşnak hükümeti bahane edilerek, Gümrü bölgesi ve çevresindeki bazı yerler işgal edilmiş, Ermeni Sovyet hükümeti kurulduğu halde bu bölgeleri işgal altında tutulmaya devam edilmişti.

Kemalistler bu şartlar altında Londra Konferansına katılarak İngiliz emperyalistleri ile anlaşmaya çalıştılar. Sovyetler Birliği Londra Konferansının başlamasından kısa bir süre önce, Kemalistlerin beslediği hayalleri eleştiren, İngiliz emperyalistlerinin gerçek niyet ve tutumlarını ortaya koyan bir açıklamayı Kemalist hükümetin Dışişleri Bakanlığına göndererek Kemalist önderliği uyardı :

> «... başarı ile İtilaf emperyalizmine karşı kahramanca savaşırken, Türkiye'nin bağımsızlığını, egemenliğini ve dokunulmazlığını savunmuş oluyorsunuz. Bu mücadele Türkiye topraklarında iki şekilde sona erebilir; ya Türk milleti mücadele sonucu olarak elindeki silahla ana topraklarından Avrupalı saldırganları kovacak ve her şeyden önce İstanbul'u kurtaracak ya da İtilaf devletleri Türkiye'ye

karşı sürdürdükleri bu çatışma sürecinde, Türk halkının kendi onurunu ve bağımsızlığını sonuna kadar savunmaya azimli olduğuna inanacak ve bu mücadele içinden çıkmak için herhangi bir çare aramak istiyecektir. Ancak Sovyet hükümeti emperyalist hükümetlerin ele geçirdikleri durumları hiç bir zaman mücadelesiz terk etmediklerini biliyor. Ne hakkın, ne hukukun, ne de adaletin onlar için önemi var, boyun eğdikleri tek şey kaba güçtür. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin İngiltere'den aldığı öneriler varsa, bunun, İngiltere'nin içtenlikle Türkiye ile barışmak istediği anlamına geleceğini sanmıyoruz. Daha çok İngiltere kahramanca savaşan Türk halkının saflarına düzensizlik ve yozlaşma getirip böylece direnme gücünü zayıf düşürmek istemiş olmalıdır.» (6)

Gelişmeler bu uyarıların doğruluğunu bütün çıplaklığıyla açığa çıkardı. Londra Konferansı bir sonuç alınmadan dağıldı. Emperyalistler, çok ağır şartlar dayatarak Kemalistleri teslim almaya, Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkilerini koparmaya çalıştılar. Fakat Kemalistlerin istedikleri tavizleri vermediler. Kemalist önderlik emperyalistlerin dayattıkları ağır şartlara teslim olmayarak mücadeleye devam etti.

Türkiye halkının mücadelesi başta olmak üzere, Sovyetler Birliği'nin yardımı ve bunun yanı sıra, Doğu halklarının mücadelesi ve emperyalistler arası çelişmeler milli devrimin zaferini kolaylaştıran etkenler oldu.

İtalyan emperyalistleri, Sakarya Savaşının ardından askerlerini Türkiye'den çektiler ve savaş karşısında hayırhah bir tutum aldılar. Fransız emperyalistleri de bazı imtiyazlar elde ederek, anlaşma ve askerlerini geri çekme tutumuna girdiler. İtalyan-Fransız emperyalistleri savaş uzadıkça, Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile ilişkilerini geliştirdiklerini görerek endişeleniyorlardı. Ayrıca Doğu'da emperyalistlere karşı süren mücadele Fransa'yı yıpratmış; 1922 sonunda "Rusya - Ukranya - Gürcistan Heyetinin Lozan Doğu Sorunları Konferansına sunduğu Memorandum" da belirtildiği gibi, «Türkiye'ye karşı daha barışçıl bir politika uygulamaya ve hatta onunla anlaşma yollarını aramasına zorlanmıştı.».

Kemalist milli burjuvazi, bütün uzlaşmacı tutumları, tavizleri ve hatta verdiği bazı imtiyazlara rağmen, Kurtuluş Savaşı boyunca esas olarak anti-emperyalist bir siyaset izledi.

Türkiye işçilerinin ve köylülerinin mücadelesi üzerinde yükselerek zafere ulaştı. Ama bu zafer tam olmayan; Türkiye'yi gerçek kurtuluşa kavuşturamıyan, önderliğinin niteliği nedeniyle kesinlikle kavuşturamıyacak olan eksik bir zafer olarak kaldı.

Emperyalizmin Türkiye'yi köleleştirme planlarına büyük bir karşı koyuş olan Milli Kurtuluş Savaşı, önderlik eden Kemalist burjuvazinin sınıf karakterinden dolayı, emperyalizmin Türkiye'deki iktisadi daya-

naklarını yok edemiyerek kısa bir süre sonra Türkiye'nin yeniden emperyalizme bağımlı hale gelmesi sonucunu verdi.

İşçilerin, köylülerin, Kürt ulusunun, Anadolu'nun yoksul halkının sırtından yükselen Kemalist burjuvazi, Milli Kurtuluş Savaşını kendi diktatörlüğü ile sonuçlandırdı.

Kendisinin zafere ulaşmasına yol açan yoksul halkı, proletarya hareketini, köylülüğün toprak ve hürriyet mücadelesini ve Kürt milletinin milli zulme karşı direnişini terörle ezdi.

Emperyalizmin iktisadi temellerini koruyarak, toprak ağaları ile birlikte milli bir kapitalizm geliştirmeye çalıştı. Bunun için kendi sınıf menfaatlerine uygun bazı iktisadi ve siyasi reformları uygulayarak, Kemalist burjuvaziyi zaferin nimetlerine boğdu. Savaşın kahrını çeken, cepheden cepheye emperyalist işgalcilere karşı savaşan emekçi yığınlar milli devrimin zaferinden her hangi bir kazanç sağlayamadıkları gibi, Kemalist burjuvazinin acımasız baskı ve sömürüsüne maruz kaldılar.

Milli devrimin zaferine ve Kemalist burjuvazinin bağımsız kapitalistleşme çabalarına rağmen, Türkiye'de yarı-feodal yapı varlığını koruduğu gibi, giderek kısa bir süre içinde Türkiye emperyalizmin bir yarı-sömürgesi haline geldi.

Milli Kurtuluş Savaşının sonuçlarını tahlil eden Ali Cevdet (Fahri), bu gelişmeleri değerlendirerek TKP'nin görevlerini şöyle tespit etti.

> «Türkiye bir burjuva devrimden geçmiştir. Ne varki, bu devrim, burjuva demokratik devrimin bütün görevlerini yerine getiremedi. Toprak devrimini, milliyetler meselesini vb. henüz çözemedi. Türkiye'de hala yarı-feodal kalıntılar vardır. Türkiye, örneğin Almanya gibi, çok gelişmiş bir sanayi ülkesi değildir. Nüfusun çoğunluğu küçük üretici köylülerden oluşmaktadır. İşte bu yüzden, Türkiye proletaryasının önündeki görev, işçi-köylü diktatörlüğünü kurarak, proletarya diktatörlüğüne geçiştir.» (7)

HALKIN KURTULUŞU - PARTİ BAYRAĞI YAZARLARININ ANTİ - MARKSİST ELEŞTİRİLERİ

HK-PB yazarları "Bugün Türkiye'de Milli Kurtuluş Savaşının niteliği konusunda belli başlı iki görüş bulunmaktadır." diyerek bunlardan birinci görüşü, yani Milli Kurtuluş Savaşı konusunda yanlış görüşü taşıyanlar olarak bir dizi revizyonist akımı sıralarken, esas hedef TKP ve onun önderi Şefik Hüsnü'yü almaktadır. HK - PB yazarları Şefik Hüsnü'ye saldırabilmek için onunla, İ. Bilen, B. Boran, H. Kıvılcımlı gibi revizyonistler arasında sahtekârca bağlantı kurmaya çalışırken, aslında, bu revizyonistlerle kendi ortak yanını ortaya koymaktadır. HK - BP yazarlarıda tıpkı İ. Bilen, B. Boran, H. Kıvılcımlı revizyonistleri

gibi Komintern'in tespitlerine, Türkiye Komünist Hareketinin geçmişine, TKP'ye onun önderlerine ve doğru tahlillerine saldırmaktadır. Çünkü TKP'nin ve onun ilk önderi Mustafa Suphi yoldaşın ve onun ardından TKP'ye önderlik eden Şefik Hüsnü yoldaşların, Milli Kurtuluş Savaşı konusundaki değerlendirmeleri aynıdır ve Komünist Enternasyonal'in değerlendirmeleri üstünde yükselmiştir.

HK - PB yazarları, birinci görüşü savunanlar diye -arasında Şefik Hüsnü'yü de saydıkları- revizyonistlerin

> «Karşısında ,geçmişte Stalin tarafından savunulmuş ve günümüzde başlıca olarak hareketimiz tarafından savunulan, **ikinci** bir görüş bulunmaktadır.» (8)

derken bizans oyunlarına başvuruyor.

Peki geçmişte Ekim Devriminin top sesleri ile doğan, Milli Kurtuluş Savaşının ateşleri içinde yer alan TKP ne savunmuş, hiçbirşey savunmamış mı, hadi Şefik Hüsnü'ye saldırıyorsunuz, peki "yoldaş" dediğiniz Mustafa Suphi'de yanlış şeylermi savunmuş. Yoksa ne TKP'nin ne de Mustafa Suphi'nin ne savunduğu sizi ilgilendirmiyormu?

HK - PB yazarları lafta çok "ateşli" düşman oldukları üç dünyacı revizyonistlerin paslı silahları ile ideolojik 'mücadele' yürütmeyi kendi benliklerinin bir parçası haline getirmişlerdir. "İşine gelmiyormu geç, ya da, üstünü ört!" HK - PB yazarları bu yolu izlemek zorundadırlar. Çünkü bu oportünist yazarların anti-Marksist görüşleri, sahip çıktıklarını söyledikleri Mustafa Suphi ve onun önderliği dönemindeki TKP' nin görüşleri ile de taban tabana zıttır; tabiki Stalin'in, diğer marksistlerin görüşleriyle de. TKP ve onun önderleri, Mustafa Suphi, Şefik Hüsnü yoldaşlar Lenin, Stalin'in, Komünist Enternasyonal'in kararlı izleyicileridir ve tahlilleri onların yol göstericiliğinde yapmışlardır.

HK - PB yazarlarının üstünü örtmeye, geçiştirmeye çalıştıkları meselede budur. Ve bu revizyonist yazarlar buradan yola çıkarak, kaçınılmaz olarak sıraladıkları revizyonistlerin safında, Marksizmin karşısında yer almaktadırlar.

HK - PB yazarlarını bu revizyonist saflara götüren bir diğer noktada onların kendi sınıf tabiatına uygun, herkesten ayrı orijinal yeni bir "tahlil" yapma çabalarıdır. Milli Kurtuluş Savaşı konusunda Marksist tahlil yıllar önce yapılmıştır ve bu günde hareketimiz bu temelde meseleyi ele almaktadır.

HK - PB yazarları bu tahlillere sarılacağına, bunlara karşı çıkabilmek ve kendi "bütünlüklü" çizgisini inşa edebilmek için, yıllardır mahkum olmuş kaba revizyonist tahlillerin de artık açıkça ve doğrudan sa-

vunulması pek mümkün olmadığından, bunların üstünü cilalayarak daha ince kılıflarla, "değişik" bir tarzda savunuculuğunu yapmaya başlamıştır. Neler bunlar? Şimdi tek tek ele alalım.

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞINDA ÖNDERLİK SORUNU

HK - PB yazarları İbrahim Kaypakkaya'nın Milli Kurtuluş Savaşının önderliğini komprador burjuvaziye yaptırmasını eleştirirken şöyle diyor :

> «Doğu Perinçek revizyonisti İ. Kaypakkaya'nın bu gafından olabildiğine yararlandı ve bu gafı kendi sağcı görüşlerini gizleyebilmek için bir örtü gibi kullandı. O, bunu yaparken meseleyi milli kurtuluş savaşının önderliğini komprador burjuvazi mi, yoksa milli burjuvazi mi yürütmüştür tartışmasına indirgedi ve ulusal kurtuluş savaşının önderliğini milli burjuvazinin yaptığını kanıtlamak için çeşitli marksist ustalara başvurdu.»

diyerek ardından şöyle demektedir:

> «... Marksizm-Leninizm ile oportünizm arasında çıkan ayrılığın temelini bu savaşın önderliğinin ulusal burjuvazinin elinde olup olmadığı teşkil etmemektedir. Marksizm-Leninizm ile oportünizm arasındaki temel ayrılık önderliği ele geçiren ulusal burjuvazinin sınıfsal niteliklerinin çarpıtılmasında ve onun burjuva-feodal, emperyalizmle uzlaşan karakterini gizlemesinde ortaya çıkıyor.» (9)

HK - PB yazarları İbrahim Kaypakkaya'nın bu «gafını» eleştirirken daha değişik biçimde, kendi deyimleri ile, «gaf» lar yapıyorlar. Üç dünyacı, milliyetçi revizyonistler milli burjuvazinin milli, devrimci özelliklerini abartarak, bu sınıf ile, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar arasında sınıfsal çıkar birliği varmış gibi göstererek, bugünde işçi sınıfı ve emekçi halk ile işbirlikçi burjuvazi arasında çıkar birliği olduğunu göstermeye çalışıyor. Onlar için sorun Kurtuluş Savaşı'nın önderliğinin kim olduğu değil, bugünkü, işbirlikçi, uşak karakterlerini haklı gösterebilmek için kendilerine sahte kanıt bulmaktır. HK, bu milliyetçi revizyonistleri ileri sürerek meseleye Milli Kurtuluş Savaşı'nın önderliğini çarpıtmakla başlıyor. Tabii ki, İ. Kaypakkaya'dan daha "farklı ve değişik" olarak. O, sözümona milli burjuvazinin önderlik yaptığını kabul edip, temel ayrılık milli burjuvazinin niteliğini değerlendirmekte yatmaktadır derken; öyle bir burjuvazi tahlili yapmaktadır ki, ortaya millilikten başka bütün vasıflara sahip bir burjuvazi çıkmaktadır.

> «Bu savaşa önderlik eden yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisi ve feodal, yarı-feodal toprak ağaları **esas olarak emperyalizmle uzlaşmaz çelişmeleri olmayan ve onunla işbirliği yapan, sınıflardır.»** (10) (abç.)

İşte HK - PB yazarlarının «milli» burjuvazisi budur. HK - PB yazarları tartışmanın esasını, milli burjuvazisinin niteliğinin doğru değerlendirilmesinin oluşturduğunu söylerken sözde doğru bir noktaya değinmektedirler.

Toplumdaki çeşitli kümelenmeler, sınıflar ve tabakalar isimlerini soyuttan ve çeşitli yazarların niyetlerinden değil, gerçeklerden alırlar. HK - PB yazarlarının yukarda niteliklerini belirledikleri bir burjuvazi sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde gerçekten vardır. Bu da işbirlikçi (ya da diğer bir deyimle komprador) burjuvaziden başka bir şey değildir. Zaten HK - PB yazarlarının «milli burjuvazi» diye niteliklerini açıkladıkları burjuvazinin görüleceği gibi milli olan tek bir özelliği yoktur.

HK - PB yazarları İbrahim Kaypakkaya'nın safsatalarının değişik biçimler altında, **esasını koruyarak,** İbrahim Kaypakkaya ile kendi aralarında zoraki ayrılıklar yaratarak onun görüşlerinin "yeni" bir savunmasını yapıyorlar. Yukarda özelliklerini belirttikleri burjuvaziyi işbirlikçi burjuvaziden ayıran nitelikler nelerdir? Hiçbir şey!

HK - PB yazarları bu tahlili yaparken tefeci - ticaret burjuvazisini ele almakta, onun iktisadi ve toplumsal hayattaki yerini değerlendirmekte, bunları dayanak alarak değerlendirmelerini şöyle sonuçlandırmaktadır :

> «... finans-kapitale bağlanan tefeci tüccarlar da feodalizmin tasfiyesinin değil, onun yaşatılmasının bir unsuru ve emperyalist sömürünün gerçekleşmesinin dolaylı bir aracı haline gelirler. Kuşkusuz bütün bunlar ülkede meta ekonomisinin gelişmesine ve milli bir kapitalizmin doğmasına da yol açar, ama bu kapitalizm emperyalizmin baskısı altında güdük kalır, gelişemez ve tayin edici bir rol oynamaz.»
>
> «Tefeci-ticaret burjuvazisi ne emperyalizm tarafından satın alınmış yada yaratılmış komprador tekelci burjuvazi gibi emperyalizmin uzantısı bir sınıftır; ne de salt feodal bir sınıf. Bu yüzden milli bir temele sahiptir.» (11)

HK - PB yazarları milli burjuvaziyi esas olarak emperyalizmin işbirlikçisi olduğunu ilan ettikten sonra, bu anti-marksist görüşlerine dayanaklar yaratabilmek için yukarda aktardığımız açıklamayı yapmaktadırlar.

Milli burjuvaziyi esas olarak belirleyen nedir? Milli burjuvaziyi belirleyen etmenler, bu sınıfın emperyalizmin işbirlikçisi olmaması, emperyalist sermayeye aracılık yapan bir sınıf, finans - kapital ağlarının temsilcisi olmamasıdır ve esas gövdesini de, ister sanayi milli burjuvazisi olsun, isterse de milli ticaret burjuvazisi olsun, orta burjuvazinin oluşturduğu sınıftır.

Emperyalizme bağımlı, finans-kapital ağları altındaki bir ülkede,

milli burjuvazi bu durumdan etkilenir ve şu veya bu oranda emperyalist sermaye ile ilişkisi var olabilir, ama bu onu emperyalizmin işbirlikçisi, emperyalist sermayenin aracısı bir sınıf yapmaz. Bunun içindir ki yabancı burjuvazinin, emperyalizmin baskısını üzerinde duyar ve bu iktisadi temel özellikle uzlaşmaz sınıf zıtlığının gelişmediği dönemlerde, onun milli direniş hareketinde yer almasını sağlar.

Çünkü genç, diğer adıyla milli burjuvazi gelişen, ama bu gelişimi emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizm tarafından baskı altına alınmış, gelişimi engellenmiş olan meta üretimini, kapitalizmi temsil etmektedir. O kendi sınıfsal çıkarlarına uygun olarak ulusal bir pazarın özlemini taşır, iktisadi ve sosyal hayata tamamen kendisinin hakim olacağı bir ulusal yaşantının oluşturulmasını arzular (bunları ne ölçüde gerçekleştirip gerçekleştiremiyeceği ayrı bir konudur). Arzuladığı ulusal yaşamın önünde engel olan, kendi sınıfsal gelişimini kısıtlayan, köstekleyen, emperyalizm, büyük burjuvazi ve toprak ağaları ile bu temelden kaynaklanan çelişme yüzünden mücadele vardır. Onun bu mücadelesi üretici güçlerin özgürce gelişmesinin, anti-emperyalist demokratik devrimin önündeki temel engeli oluşturan emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmi zayıflatır, üretici güçlerin özgürce gelişmesine, emekçi yığınların anti-emperyalist demokratik devrim mücadelesine hizmet eder. Oysa HK - PB yazarlarının milli burjuvazi diye nitelendirdikleri yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisi emperyalistler, büyük burjuvazi ve toprak ağaları üçlüsünün bir parçası, üretici güçlerin gelişimi önünde, kitlelerin anti-emperyalist demokratik devrim mücadelesi karşısında engel olan bir sınıftır. Gelişimi milli burjuvazi gibi baskı altına alınmış olmayıp, emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm tarafından beslenen bir sınıftır. Ve yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisi toplumsal çatışmalarda ve sınıf mücadelesinde üretici güçlerin gelişmesinin önünde doğrudan engel olan bir güç olduğundandır ki emperyalizm ve hakim sınıflar kategorisinde, büyük burjuvazi ve toprak ağalarının unsuru olarak yer alır, milli burjuvazi kategorisinde değil.

HK - PB yazarları esas olarak işbirlikçi dedikleri bu sınıfı milli (!) ilan ederken, üç dünyacı Doğu Perinçek revizyonistlerinin yaptığından farklı bir şey yapmıyorlar. Hakim sınıfların, işbirlikçi burjuvazinin bir kesimini milli ilan etmiş oluyorlar.

TİKP Aydınlık revizyonistleri de;

> «Hakim sınıfların tamamı kompradormudur.»

diye sorarak

> «Büyük burjuvazinin bazı kesimleri, emperyalizmle çeşitli derecelerde ilişkiler içinde olmakla beraber, gene de ülkemiz içinde yerli bir temele sahiptir».

«Büyük burjuvazinin belli kesimleri belli koşullarda ve belli bir süre emperyalizme karşı mücadeleye katılabilir.» (12) demekte ve bunları milli burjuva ilan etmektedir.

demekte ve bunları milli burjuva ilan etmektedir.

HK - PB yazarları, TİKP - Aydınlık revizyonistleri ile sözde farklılıklar taşısada özde aynı gerekçeden ve anlayıştan yola çıkarak hakim sınıfların bir kesimini milli ilan etmektedirler.

Üç dünyacı TİKP - Aydınlık revizyonistleri çeşitli demagojilerle hakim sınıfların bir kesimi «gene de yerli bir temele sahiptir» diyerek, HK - PB yazarları da aynı gerekçelerle "yerli" kelimesi yerine "milli" kelimesini koyarak, hakim sınıfları bütünleyen, onların bir parçası olan yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisini emperyalizmin uzantısı olmadığı, onun yarattığı bir sınıf olmadığı iddiası ile, hakim sınıfların bu kesimini milli ilan etmektedir. Bunlar kelime cambazlığından başka birşey değildir. Bir sınıf şu veya bu kelimeden dolayı değil, üretim ilişkilerindeki yeri, sınıf karakteri, sınıf mücadelesinde oynadığı rol ile değerlendirilir. Stalin

«**Kompradorlar:** sömürge ve bağımlı ülkelerdeki **yerli** ticaret burjuvazisinin bir bölümünü oluşturan ve yabancı sermaye ile yerli pazar arasında **aracılık** yapan kimseler» (13) dir demektedir.

TİKP - Aydınlık revizyonistlerine göre komprador burjuvazi millidir çünkü, "yerli" ticaret burjuvazisinin bir bölümünden oluşmaktadır. HK - PB yazarlarının mantığıyla da komprador burjuvazi millidir, çünkü, Stalin emperyalizmin «uzantısı» ya da «yarattığı» sınıf demiyor. Emperyalizm ile yerli pazar arasında "aracılık" yapanlar diye değerlendiriyor. HK - PB yazarlarının «milli burjuvaları» gibi!

Kelime cambazlığı ile "marksizm" yapmaya kalkışanların böyle sonuçlara varması kaçınılmazdır. Çünkü onlar Marksist-Leninist tahlil yöntemini değil "uygun" kelimelerle «işi kitabına uydurma» yöntemini kendilerine yol edinmişlerdir.

Dolayısıyla, HK - PB yazarlarının büyük iddialarla, «günümüzde başlıca hareketimiz tarafından savunulan» dedikleri anti-marksist görüşler kaçınılmaz olarak daha önce, çeşitli anti-marksist akımların savunduğu şeylerin tekrarından başka bir şey olmuyor.

Örneğin revizyonist "Ürün" dergisinin birkaç yıl önce söylediği şu sözlerine bakmak yeterlidir.

«Türkiye kurtuluş savaşına öncülük eden (...) burjuva ideolojisine sahip Osmanlı hakim sınıf ve tabakalarıdır. Öncülükleri altında yürüttükleri savaşa sınıfsal nitelikleri ve hedefleri damgasını vurmuştur... **emperyalizm ile işbirliği hedefi ve uygulaması...**»

«... oluşmakta olan burjuvazi, zaten **işbirlikçi karakteri** içermekteydi.» (14) (abç.)

«Osmanlı'dan Türkiye toplumuna aktarılan hakim sınıf ve tabakalar ise, Kurtuluş Savaşı içinde ve hemen bitiminde işbirlikçi nitelikleri gereği, kapitalist üretim biçimini geliştirme, emperyalizm ile işbirliği hedefine yönelmişlerdir.» (15)

STALİN VE DİĞER MARKSİSTLER ÖNDERLİK MESELESİNİ NASIL ELE ALMAKTADIRLAR

HK - PB yazarları Stalin'in görüşlerinin takipçisi ve savunucusu olduklarını söylerken gerçeğe mi dayanmaktadırlar, yoksa temennilerini ve niyetlerini mi belirtmekteler, onu inceleyelim.

Stalin bir dizi makalesinde Kemalist Devrimi ele almış incelemiş ve sonuçlar çıkartmıştır. Kemalist Devrime önderlik eden sınıfı Stalin şöyle değerlendiriyordu :

«Kemalist bir devrim sadece Türkiye, İran ve Afganistan gibi sanayi proletaryası hiç olmayan veya hiç denecek kadar az olan, köylülerin güçlü bir toprak devriminin gelişmediği ülkelerde mümkündür. Kemalist devrim bir üst tabaka devrimidir, **milli ticaret burjuvazisinin** devrimidir. Bu devrime, yabancı emperyalistlere karşı mücadele içinde varıldı ve devrimin daha sonraki gelişmesi esas olarak köylü ve işçilere karşı evet bir toprak devrimi ihtimaline karşı yönelmekteydi.» (16) (abç)

Stalin'in Kemalist Devrimi değerlendirmedeki diğer bütün yazılarında da temel teşkil eden paragrafın tümünü aktarmayı yararlı gördük çünkü, Stalin'in bu paragrafı üzerine ülkemizde her renkten "değerlendirme" yapılmış ve "sonuç" çıkarılmıştır.

Geçmişte, İ. Kaypakkaya, milli kurtuluş savaşının önderliğini yapanların komprador burjuvalar olduğunu iddia ederken Stalin'in «üst tabaka» demesine dayanmaya çalışıyor, «milli kelimesinin de Türk anlamında kullanıldığını söylüyordu (*). Kaypakkaya'nın bu dedikleri bizzat Stalin'in makaleleri ile çürüdü ve savunulacak yanı kalmadı. Bu dizi meselede İ. Kaypakkaya'ya bakarak hat tutturmaya, "bütünlüklü çizgi" yaratmaya çalışan HK - PB yazarlarıda o zaman bu görüşleri biraz daha değişik kılıklarla savunmaya, Stalin'in bu dediklerinden; «üst tabaka» kelimelerinden hakim sınıfların bir kesimi olan tefeciticaret burjuvazisi anlaşılması gerektiğini ve bunların "milli" olduğunu iddia etmeye başladılar.

Oysa Stalin'in meseleyi en özlü şekilde ele aldığı yukarda aktardığımız paragrafın kendisi dahi hiç bir izaha gerek göstermeden bu sakat anlayışı da yıkmaktadır. HK - PB yazarlarının zayıf bir ihtimalde olsa

(*) İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar — I, syf: 101

Stalin'in dediklerini anlamadıklarını varsayarak, biz biraz daha izah etmeye çalışalım.

Kemalist Devrimin bir üst tabaka devrimi olması, milli ticaret burjuvazisinin devrimi olması, bu devrimi milli burjuvazinin şu yada bu tabakasının veya üst tabakasının yapması yada HK - PB yazarlarının iddia ettiği gibi, yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisinin yapması değildir. Kemalist devrim yoksul kitlelerin (alt tabakaların) katılmasına rağmen onların devrimi olamamış, milli ticaret burjuvazisinin devrimi olmuştur. Çünkü Türkiye'de proletarya çok zayıftı ve TKP savaş yıllarında henüz yeni kurulmuş olduğundan, partisi aracılığıyla önder rol oynayamamıştır. Köylülüğün güçlü anti-feodal yığın hareketleri ya da topraklara el koymaya yönelik bir toprak devrimi hareketi sözkonusu değildir. TKP, işçi sınıfı ve emekçi yığınların geniş bir kısmını kucaklayacak, milli kurtuluş savaşının başına geçip, önderliği ele alabilecek kadar yetkinleşmiş değildi. Bu nedenlerden dolayı Kemalist devrim alt tabakaların, yoksul halkın bir devrimi değil, üst tabakanın, milli burjuvazinin bir devrimi olarak kaldı. Ve milli burjuvazinin sınıf karakterinden dolayı daha sonraki gelişmesi «esas olarak köylü ve işçilere karşı, evet bir toprak devrimi ihtimaline karşı yönelmekteydi.»

HK - PB yazarlarının "milli" burjuvazi dedikleri yarı feodal tefeci-ticaret burjuvazisi ise kendilerinin de dedikleri gibi emperyalist sömürünün gerçekleşmesinin aracı olarak iktisadi ve sosyal hayatta yer alır. Oysa milli burjuvazi emperyalist sömürünün aracısı değil, onun baskısına maruz kalan iktisadi ve sosyal gelişimi kısıtlanmış ve kösteklenmiş bir sınıftır. Emperyalizme bağımlı ülkelerde milli burjuvazi bu yüzden devrimin etkenlerinden birini oluşturabilir. Stalin'in dediği gibi :

> «Oysa sömürge ve bağımlı ülkelerde devrim daha değişiktir. Burada devrimin etkenlerinden biri başka devletler tarafından emperyalizm boyunduruğu altında tutulmaktır. Bu ülkelerde bu boyunduruğu milli burjuvazi de hisseder. Zaten başka türlü de olamaz. Burada milli burjuvazi belli bir aşamada ve belli bir süre için ülkesindeki devrimci hareketi emperyalizme karşı destekleyebilir. Burada milli unsur, kurtuluş mücadelesinin unsuru olarak devrimin bir etkenidir.» (17)

HK - PB yazarlarının emperyalizmle esas olarak işbirliği yapan yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisi böyle, «devrimin bir etkeni» olarak değerlendirilebilir mi? Bu mümkün değildir, ya da Marksizme sırt çevirme pahasına mümkündür. HK - PB yazarları milli kurtuluş savaşına önderlik eden milli burjuvazide isminden başka milli olan bir şey bırakmazken, Stalin Kemalist hükümeti «devrimci bir çekirdek» olarak değerlendirmektedir.

«Bir burjuva-devrimci hükümetin, fakat yine de elde silah itilafa karşı savaşan Kemal hükümetinin kişiliğinde, bütün diğer sömürgeleri ve yarı-sömürgeleri etrafında toplayan devrimci bir çekirdeğimiz var.» (18)

Bütün bu nitelikleri emperyalizmin işbirlikçisi yarı-feodal tefeciticaret burjuvazisine atfetmek, işbirlikçi burjuvaziye anti-emperyalist demokratik devrim yaptıran üç dünyacı revizyonistlerin dümen suyuna takılmaktan başka bir şey değildir.

Diğer Marksistlerin değerlendirmeleri de Stalin'in değerlendirilmesinden farklı değildir.

Lenin'de Milli Kurtuluş savaşını şöyle değerlendiriyor :

«Mustafa Kemal Paşa tabîki sosyalist değildir, diyordu Lenin, ama görülüyor ki, iyi bir teşkilatçı kabiliyetli bir lider, milli burjuva ihtilalini idare ediyor. İlerici, akıllı bir devlet adamı. Bizim sosyalist inkilabımızın önemini anlamış olup, Sovyet Rusya'ya karşı olumlu davranıyor. O, istilacılara karşı bir kurtuluş savaşı yapıyor. Emperyalistlerin gururunu kıracağına padişahı da yardakçılarıyla birlikte silip süpüreceğine inanıyorum. Halkın ona inandığını söylüyorlar. Ona, yani Türk halkına yardım etmemiz gerekiyor.» (19)

Milli Kurtuluş Savaşının başında milli sanayiciler, zengin köylüler, Anadolu eşrafı ve bazı toprak ağaları da yer aldılar ama savaşa kumanda eden siyaseti tayin eden milli burjuvazinin siyaseti oldu. Bütün aktarılan değerlendirmelerde bunu doğrulamaktadır.

Snurov'da Türkiye proletaryası adlı kitabında milli burjuva önderliği şöyle tanımlıyor :

«Devrimin önderi Mustafa Kemal Paşa'ya izafeten **«Kemalist»** adı verilen bu Türk devrimini, Türkiye'nin milli burjuvazisi, yani tüccar, toprak ağası ve o sırada Türkiye'de çok az sayıda sanayiciler yönetiyordu.» (20)

Türkiye üzerindeki yabancı istilası, emperyalist ilhak karşısında milli burjuvazi direnme siyaseti izlediği gibi, bu direnişe mahalli eşraf ve bazı toprak ağalarının da katılmalarının nedeni emperyalist istilanın onların menfaatine dokunması, varlıklarını tehlikeye düşürmesiydi. Bu tehlikenin karşısında bazı toprak ağaları da ulusal istekler ve ulusal devlet için sürdürülen Milli Kurtuluş Savaşına katılmak zorunda kaldılar. Milli burjuva siyasetin kumandası altına girerek Kurtuluş Savaşında yer aldılar. Ayrıca Kurtuluş Savaşına katılan toprak ağalarının çoğunun Kürt kökenli olması, Kemal tarafından onlara özerklik ve ulusal haklar tanınacağı konusundaki vaadlerin de etkin olduğunu göstermektedir. Bunlardan dolayı Milli Kurtuluş mücadelesinde yer

alan bazı toprak ağaları da milli burjuvazinin politikasına tabiydiler, milli burjuva kategorisinde değerlendirildiler. Nitekim Şefik Hüsnü'de bunları «ilerici feodal unsurlar» (*) olarak değerlendirmektedir.

Uluslararası Komünist Hareketin, Türkiye Milli Kurtuluş Savaşındaki önderlik sorununu değerlendirmesinde son olarak Mahayl Pavloviç'in «Türkiye'de Komünist Hareket» adlı 1921 de yayınlanan makalesindeki ayrıntılı değerlendirmesini ele alalım. Türkiye'deki sınıfların durumunu ele alan Pavloviç, şu sonuca varmaktadır:

> **«Avrupa'nın hiç bir ülkesinde büyük ticaret burjuvazisi ile orta ve küçük burjuvaziler arasındaki çıkar çatışması, Türkiye'de olduğu kadar keskin değildir.»**
>
> «... büyük burjuvazi, talancı Avrupa sermayesine uşaklıkta öylesine ileri gitmiştir ki, Sevr Antlaşmasını daha doğrusu müttefiklerin bütün taleplerini desteklemektedir.
>
> «Türkiye'nin orta ve küçük ticaret burjuvazisi ise, uluslararası sermayenin Türkiye'yi sömürgeleştirme çabalarına karşı tamamen farklı bir tavır almaktadır.»

Çünkü emperyalist istila sonucu Türkiye parçalandığı taktirde, orta ve küçük burjuvazi ellerindeki iktisadi mevzileri de yitirmek, uluslararası sermayenin temsilcisi olan büyük burjuvaziye terketmek zorunda kalacaktır. Bunun içindir ki;

> «Türk orta ve küçük burjuvazisi için Türkiye'nin bağımsızlığı uğruna mücadele, aynı zamanda kendi varlığını koruma mücadelesidir.»
>
> «Bugün bu orta ve küçük burjuvazi, müttefikler tarafından desteklenen Türk büyük burjuvazisinin can düşmanıdır.»

Pavloviç bu değerlendirmelerin ardından Milli Kurtuluş Savaşına orta ve küçük burjuvazinin önderlik ettiğini belirtiyor :

> «Şu gerçeği kabul etmek gerekir ki, Türkiye'nin emekçi işçi ve köylü kitlelerinin ezici çoğunluğu, Anadolu'daki milli ayaklanma hareketinin fikrî önderi ve tek gücü olan bu orta ve küçük burjuvaziyi yürekten izliyor.» (21)

Uluslararası komünist harekete sıkı sıkıya bağlı olan Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü yoldaşların değerlendirmeleri de yukarıda belirtilenlerden farklı değildir.

Şefik Hüsnü'de geri ülkelerdeki burjuvazinin teorik tahlillerini ve değerlendirmesini yaparak :

> «geri ülkelerdeki büyük burjuvazi uluslararası mali sermayenin sadece bir uzantısıdır; milli niteliği olmayan yozlaşmış ve yiyici bir sınıftır. Genç milli burjuvazi kendi ülkesinde kendisini yabancı hissetmektedir. İşte ona karakterini veren bu özelliğidir.» (22)

(*) Şefik Hüsnü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, syf: 51

gerçeğini Troçki ve yandaşlarına karşı savunmaktadır. Bu teorik doğru çözümleme ışığında Milli Kurtuluş Savaşına ilişkin aşağıdaki sonucu çıkarmaktadır.

> «Uluslararası mali sisteme bağımlı Türk büyük burjuvazisi sınıf olarak herhangi bir devrimci milli kurtuluş mücadelesinde rol oynayacak durumda değildi.» (23)

Ve Milli Kurtuluş Savaşında önderlik meselesini şöyle belirtmektedir.

> «Önderlik, özellikle yükselmekte olan orta burjuvazinin ve zengin köylülüğün, yani bizim Anadolunun genç milli burjuvazisi adını verdiğimiz bir sınıfın çıkarlarını temsil eden paşaların ve politikacıların elindeydi.» (24)

Mustafa Suphi bütün bu tahlillerde uygunluk taşıyan TKP'nin görevini şöyle koymaktadır :

> «Türkiye Komünist Partisine düşen görevi yağmacı emperyalizmin bütün baskılarına rağmen ayaklanıp varlıklarını ispat eden Anadolu isyancılarına ve isyancıları temsil eden Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ne samimiyetle yardım etmek ve Anadoludaki bu hareketi Doğu'nun diğer ezilen uygar ulus ve hükümetlerince alınacak bir örnek olarak göstermekle özetleyebiliriz.» (25)

TKP nin bu tutumu doğruydu ve TKP bu desteğini Kemalistler emperyalizme karşı mücadele ettikçe kendi sınıf perspektifini ve bağımsız çizgisini terketmeden sürdürdü.

Emperyalizme vurulan her darbe, milli devrimin her zaferi, aynı zamanda sosyal devrim için şartların daha olgunlaşmasına, proletaryanın diğer emekçi sınıflarla birlikte gerçek kurtuluş için nesnel koşulların yolunu da açmaktadır. TKP'ye, Kemalistlere destek sağlamasına yol gösteren de bu gerçektir. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi de bu gerçeği bütün açıklığı ile dile getirmiştir.

HK — PB YAZARLARI KURTULUŞ SAVAŞININ MUHTEVASINI NASIL DEĞİŞTİRİYOR?

HK - PB yazarlarının tezleri sonuç olarak Milli Kurtluş Savaşının milli burjuva önderliğini inkar ettiği gibi, bir başka yerde tezlerinin bu kaçınılmaz sonucunu açıkça ilan ediyorlar :

> «İki örnekte de sözü edilen anti-emperyalist hareketlerin yürütücüsü sınıflar, milli sınıflardır. Gerek Mısır'da gerekse Afganistan'da milli hareket feodal-burjuva sınıfların, tefeci-ticaret burjuvazisinin, feodalizmin içinden yeni doğmakta bulunan ve feodalizmle güçlü bağları bulunan milli sınıfların hareketiydi. **Tıpkı Türkiye'deki Kemalist milli burjuva hareketi gibi.»** (abç) (26)

HK - PB yazarları bu parlak görüşleri üç dünyacı revizyonistleri eleştirmek için ileri sürüyorlar.

Üç dünyacı revizyonistler karşıdevrimci «üç dünya» teorisinin emperyalizme bağımlı ülkelerdeki şahların, şeyhlerin, feodallerin ve işbirlikçi burjuvaların dünya devriminin, anti-emperyalist mücadelenin «temel gücü» olduğunu ileri sürerken buna marksist klasiklerden "dayanaklar" bulmaya çalışıyorlardı. Üç dünyacı TİKP Aydınlık revizyonistleri ve diğer aynı yolun yolcularının bu konuda en fazla yaygara yaptıkları örneklerden biri Afganistan'daki Afgan emiri önderliğindeki İngiliz emperyalizmine karşı mücadeledir.

Çin sosyal-emperyalizminin uşakları buradan yola çıkarak Stalin'in bu konudaki değerlendirmelerini kendilerine "dayanak" göstererek Marksizmi «çürütmeye», karşıdevrimci «üç dünya» teorisini doğrulamaya çalışıyorlardı. Doğrudan tartıştığımız konuya ilişkin olmadığı için bu meseleye girmeyeceğiz. Fakat üç dünyacı revizyonistler bu karşıdevrimci görüşleri ile devrim karşısında, emperyalizm karşısında bağımlı ülkelerdeki bütün sınıf ve tabakaları aynılaştırıyorlar. Ayrıca bu konuda bulanıklığı arttırmak için milli burjuvazi ve feodallar arasındaki farklılığı ortadan kaldırmaya, bu sınıfları emperyalizm karşısında **özdeşleştirmeye** çalışmaktadırlar.

HK - PB yazarları revizyonistlerin «bu boşuna çabaları»na (belkide öfke ile ama asla Marksizm-Leninizm ile değil) karşı çıkmakta, fakat ne yazık ki bu «karşı çıkış» küçük burjuva yazarları revizyonistlerle aynı sonuca varmaktan, onların yaptıklarını teyit etmekten, "tıpkı" onlar gibi (PB'dan aktardığımız bölümdeki "**tıpkı**" hatırlansın) feodal Afgan emiri ile Kemalist milli burjuvaziyi aynileştirmekten, özdeşleştirmekten kurtaramamaktadır.

Afganistan'daki emperyalist boyunduruğa karşı verilen mücadelenin başına geçen emir ve yandaşlarının feodal kraliyetçi nitelikleri açık olmasına rağmen, HK - PB yazarlarının bunları «milli sınıf» olarak değerlendirmesi, milli burjuvazi ile feodalleri ayni sepete koyması tam da üç dünyacı revizyonistlerin yaptığı şeydir. HK - PB yazarları böylece bir yandan üç dünyacı revizyonistlere hizmet ederken, diğer yandan da Milli Kurtuluş Savaşının ve bu savaşın sonunda gerçekleşen milli devrimin önderliğini feodaller derecesine indirerek Kaypakkaya ile aynı noktada, Marksist-Leninist tahlilleri red noktasında buluşmaktadır.

Bu tahlillerini Stalin'e dayandırmaya çalışan HK - PB yazarları, Stalin'in ve onun önderliğindeki Komünist Enternasyonal'in Kemalist milli burjuvazi ve Afgan emiri ile yandaşlarını değerlendirmelerini hiç mi okumamışlardır, Stalin ve Komintern'in bu iki sınıf konusundaki farklı tutumunu bilmemelerine imkân varmıdır? Şüphesiz ki biliyor-

lardır ama, şeflerin niyeti Marksizm-Leninizmi kavramak, Marksizmin ustalarının eserlerini inceleyerek öğrenmek değil, kendi revizyonist tezlerini Marksizmle boyayabilmek, tabii bu arada taraftarlarının da gözünü boyayabilmek için sık sık ustaların adını zikretmekten öteye bir şey yapmamaktadırlar.

Aynı dönemde gerçekleşen iki hareketten, HK - PB yazarlarının iddiası ile **"tıpkı"** birbirinin aynı olan sınıfların önderliğindeki iki hareketten biri olan Türkiyedeki milli hareketini Stalin'in değerlendirişine bakalım :

> «Milli meselenin genişliyerek yeryüzünün tümünü ilk önce küçük kıvılcımlar halinde sonradan kurtuluş hareketinin alevleriyle sarmasını ve sömürgeler genel meselesi şekline bürünmesine sağlayan ikinci etken emperyalist grupların Türkiye'yi parçalama ve bu ülkenin devlet olarak varlığına son verme yolundaki girişimlerdir.
>
> Müslüman halklar arasında en gelişmiş devletlerden biri olan Türkiye böyle bir şeyi sineye çekemezdi; savaş bayrağını yükseltti ve çevresine Doğu'nun halklarını toplayarak emperyalizme karşı durdu». (27)

Stalin, ulusal sorunun gelişmesini baskı biçimlerini ve çözüm biçimlerini inceleyerek üç döneme ayırırken, ikinci dönemi, yani ulusal sorunun bir devlet içi sorun olmaktan çıkarak genel olarak sömürgeler sorunu haline, emperyalizme karşı mücadele sorunu haline gelmesini, ortaya çıkaran üç etkenden biri olarak da, emperyalistlerin Türkiye'yi parçalama girişimleri ve buna karşı Türkiye'nin Kemalist milli burjuvazi önderliğinde, hem de doğunun halklarını çevresinde toplayarak karşı durmasını göstermektedir.

Yine Stalin önderliğinde Komünist Enternasyonal, programında Kemalist burjuvazi önderliğindeki Türkiye'deki burjuva - milli devrimini :

> «Uluslararası devrim zincirinin halkaları» (28) içinden biri olarak ele almaktadır.

içinden biri olarak ele almaktadır.

Kemalist milli burjuvazi önderliğinde gerçekleşen Milli Kurtuluş Savaşı böyle değerlendirilirken, aynı dönemde aynı tarihlerde gerçekleşen Afgan emiri önderliğindeki hareket, ne önemli bir etken olarak ele alınmış (emperyalizme darbe vurması dışında), nede uluslararası devrim zincirinin halkası olarak değerlendirilmiştir.

HK - PB yazarlarının gözlerini yumdukları bu farklılık nereden gelmektedir?

Bu farklılık :

Türkiye'deki ve Afganistan'daki hareketlere damgasını vuran iki

farklı sınıftan ve önderlik eden sınıflara bağlı olarak hareketlerin ulaşabildiği sonuçlardan gelmektedir.

Afganistan'daki emir ve yandaşı feodallerin önderliğindeki hareket emperyalizme darbe vurmuştur o kadar.

Afgan emiri ve yandaşlarının önderliğindeki hareket emperyalizmi zayıflatan bir anti-emperyalist eylem olarak kalmış, cılız bir milli devrim dahi olmamıştır ve önderliği yüzünden olamazdı da.

Oysa Kemalist milli burjuvazi önderliğindeki milli hareket, yarım kalan bir milli devrimle sonuçlanmış, uluslararası devrim zincirinin halkası olmuş, doğu halklarını uyandırmış ve çevresine toplamış, Stalin'in deyimi ile doğuda Kemalist iktidar nezdinde burjuva devrimci bir çekirdek oluşmuştur.

Bu gerçek, iki hareket ve önderlikleri arasındaki farklılık gözle görülebilecek kadar açıktır. Bu gerçeği ancak revizyonizm ve Troçkizmden aldıkları gıda ile siyasi körlüğe batanlar göremezler. Tıpkı HK - PB yazarları gibi.

Üç dünyacılığı karşı «öfkeli sözler» Marksizm-Leninizm açısından bir şey ifade etmediği gibi, HK - PB yazarlarını da üç dünyacı revizyonizmle aynı noktada buluşmaktan, iki farklı sınıfı aynılaştırmaktan kurtarmıyor.

HK - PB yazarları revizyonist tezlerini daha da derinleştirerek, anti-marksist görüşleri daha açık pervasızca ileri sürerek savunmaktadırlar. Milli Kurtuluş Savaşı konusundaki revizyonist tezlerini aşağıdaki iddiaya kadar vardırmışlardır :

> «Türk ulusunun, ulusal kurtuluşsavaşına önderlik eden uzlaşıcı feodal-burjuva ulusal sınıfı, **demokratik burjuva özellikler taşımamaktaydı.**» (abç) (29)

HK - PB yazarları için söylenecek fazla bir şey yok. Milli burjuvaziyi işbirlikçi burjuvazi ile feodallerle aynılaştırınca bu sonuç kaçınılmaz olur.

Kemalist milli burjuvazinin, cumhuriyeti kurması, halifeliğin kaldırılması vb. reformları sınırlı da olsa, güdükte kalsa demokratik reformlar değilmiydi? Üst yapıda feodal ve dinsel kurum ve inançlara karşı giriştiği çabalar sınırlı demokratik reformlar değilmiydi?

Evet bunlar sınırlı da olsa, güdükte kalsa demokratik reformlardı. Kemalist milli burjuvazi işçi ve köylülerin, Kürt ulusunun demokratik istemlerini bastırırken hiçbir demokratik hak tanımazken, kendi sınıfsal gelişimine hizmet eden, bazı burjuva-demokratik reformları da gerçekleştirmeye çalışıyordu. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi 15 Aralık 1922 - 15 Mayıs 1923 tarihleri arasını kapsıyan raporunda :

«Anadolu'nun genç burjuvazisi, şimdi ilkbaharını yaşamaktadır. Sultanlığın kaldırılması, din işlerinin devlet işlerinden ayrılması ve kadının özgürlük kazanması yolunda atılan adımlar, Türk burjuvazisinin devrimci girişimlerinden bazılarıdır» (30)

diyerek bu olguları ele alıyordu. Bu Kemalist burjuvazinin belirli oranda demokratik özellikler taşımasından dolayı idi.

Arnavutluk Haber Ajansı (ATA), «Bashkimi» gazetesinde, konuyla ilgili yayınlanan bir yazıdan şunları aktarmaktadır :

«Ulusal devrim ve Cumhuriyetin ilânı, diye devam ediyor gazete, sadece ülkenin bağımsızlığını, bütünlüğünü güvence altına almakla kalmadı, aynı zamanda iktisadi, kültürel, ilerleme ve gelişme v.b. yolunu da açtı.» (31)

Bütün bunlara gözlerini kapayan HK - PB yazarları niçin Kemalist önderlik altındaki harekete Marksistlerin «ulusal ve demokratik hareket», «yeni devrimci Türk yönetimi» dediklerini, Stalin'in «Kemal hükümetinin kişiliğinde, bütün diğer sömürgeleri ve yarı-sömürgeleri etrafında toplayan devrimci bir çekirdeğimiz var» dediğini, «burjuva-devrimci Türkiye» değerlendirmesini yaptığını düşünmüşler midir? Onların Stalin'in ve Komintern'in görüşleri ile zerrece ilişkileri varmıdır? Küçük burjuva yazarlarının bu sorulara cevap vereceği şüphelidir ama HK - PB taraftarları boş sözleri bir yana atarak bunlar üzerinde ciddice düşünmelidirler.

Kısaca Mısır meselesine de değinelim.

HK - PB yazarları Kemalist milli hareketle Mısır'daki hareketi karşılaştırırken, onları **"tıpkı"** birbiriyle aynı türden hareketler olarak ele alırken, bu tahlillerini gerçeklere veya herhangi bir incelemeye dayandırmış değildir. Mısır'daki hareketi **«tıpkı Kemalist milli hareket gibi»** diye değerlendirirken, Mısır'da ne olup bittiğinden haberleri dahi yoktur. Marksizme ve devrimcilere karşı öylesine sorumsuzluk içindedir ki, kendi anti-Marksist tezlerini "haklı" çıkarabilmek için, hiç bir bilgisi olmadığı olaylar üzerine dahi gelişi güzel "yorum" lar yapma yolunu izleyebilmektedir.

HK - PB yazarlarının "tıpkı" birbiriyle aynı türde hareketler olarak ele aldığı Mısır ve Türkiye'deki hareketleri Komintern'in değerlendirmesine bakalım :

«Sözkonusu ülkeler, Türkiye ve Mısır'dır. Türkiye'de Kemal Paşa'nın yabancı ordulara karşı yürüttüğü devrimci kurtuluş savaşından sonra, tabandan gelen hareketin dalgasıyla yükselen genç Türk burjuvazisi iktidara geldi. Mısır'da ise iktidar sorununu İngiliz hükümeti, «tepeden inme bir reform»la, Zağlul Paşanın sürgünden geri dönmesi ve Mısır'ın yönetiminin kendisine devredilmesiyle çözdü. **Bu iki farklı türden hareketlerdir**; ne var ki yol açtıkları toplumsal-

siyasi değişikliklerin niteliği bakımından sonuçları aynı olmuştur. Her iki durumda da, yerli burjuvazinin zaferi böyle başlamıştır. (32) (abç)

Komintern'in değerlendirmesi, görüldüğü gibi çok açıktır. Her iki harekette sonuçta burjuvazinin zaferi ile sonuçlanmasına rağmen «farklı türden» hareketlerdir. Ama HK - PB yazarları meseleyi ele aldıklarında sonuçları tartışmamakta, Mısırdaki hareketin de «tıpkı Türkiye'deki Kemalist milli burjuva hareketi gibi» aynı türden bir hareket olduğunu iddia etmektedirler.

HK - PB yazarlarının bu tutumları, bilinen gerçeklerin "yeniden" keşfedilmeye çalışılması, gerçeklerin üstünün örtülmesi küçük burjuvazinin dünyasını ve ruh halini yansıtmaktadır. Nesnel dünyayı kavrıyarak bu gerçekler üzerinde yükselme yerine, nesnel dünyayı kendi küçük burjuva hayal dünyası ile değiştirmeye çalışarak politik varlığını sürdürmek çabaları, kaçınılmaz olarak onu gericileştirmekte, sorumsuz ve anti-Marksist bir tutum içine sokmaktadır.

HK — PB YAZARLARININ SINIFLAR, SİYASET VE SAVAŞ ARASINDAKİ İLİŞKİLER KONUSUNDAKİ KAVRAYIŞSIZLIĞI

HK - PB yazarlarının, Milli Kurtuluş Savaşının milli burjuvazi önderliğinde nasıl gerçekleştiğine ilişkin değerlendirmeleri şöyledir :

«...feodal burjuva sınıfların Milli Kurtuluş Savaşını örgütlemesi, emperyalizmle aranan bütün uzlaşma imkanlarının tıkanması ve şartların onu zorunlu olarak bu yola itmesi sonunda gerçekleşti.» (33)

Milli burjuvazi emperyalizmle uzlaşmaya çalışmış, ancak "somut" şartlarda bu mümkün olmayınca (a.g.y.) milli burjuvazide çaresiz, mecbur kalarak, Milli Kurtuluş Savaşının başına geçerek milli devrimi gerçekleştirmiş. HK - PB yazarlarının söyledikleri bunlar. Böylesine derin bir "tahlil" ve "marksist değerlendirme" HK - PB yazarlarının ne kadar "derin (!)" kavrayışa sahip olduklarını göstermektedir.

Tarih boyunca her savaş bir siyasetin devamı, onun silah ve şiddetle ifadesi olmuştur. Marksist-Leninistler bir savaşı ele aldıklarında o savaşa yol açan etkenleri, savaşan güçlerin savaştan öncesi izledikleri politikayı, hangi sınıfı veya sınıfları temsil ettiklerini, hangi güçlere dayandıklarını, savaşa kumanda eden politikanın hedef ve amaçlarını titizlikle tahlil ederek savaşları değerlendirmişler, haklı ve haksız savaşlar arasındaki ayrımı yapmışlardır.

Tarihi olarak gelişmiş kapitalist, emperyalist ülkelerde bir haklı savaş olan ulusal kurtuluş savaşları döneminin sona ermesine rağmen,

ezilen bağımlı ülkelerde böylesine ilerici rol oynayacak olan haklı savaş, Ulusal Kurtuluş Savaşları mümkündür, hatta mümkün olmakla da kalmayıp, emperyalizm çağında bu ülkelerde Ulusal Kurtuluş Savaşları kaçınılmazdır.

Proletarya, köylülük ve diğer ezilen sınıfların yanısıra sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin genç (ulusal) burjuvazisi de kendi sınıf hedefleriyle bu savaşta yer alabilmekte, özellikle uzlaşmaz sınıf zıtlıklarının pek keskin olmadığı, işçi sınıfı ve emekçi yığınların bağımsız eylemlerinin pek gelişkin olmadığı şartlarda, genç burjuvazi ulusal isteklerin en önüne geçebilmektedir. Emperyalist dünya zincirinin bir halkasını oluşturmayan, meta üreticisi mülk sahibi sınıflardan oluşan genç (ulusal) burjuvazi kendi kapitalist üretimini ve sömürüsünü sağlayabilmek ve geliştirebilmek için ulusal bir çerçeveye (ulusal pazardan, ulusal devlete kadar) ihtiyaç duyar ve feodal parçalanmışlıktan, yabancı esaretten kurtulma ve ulusal devlet yaşamına yönelme ihtiyacı duyar. Bu neden, milli burjuvazinin Milli Kurtuluş Savaşında yer almasına ve onun için şartlar elverişli olduğunda emekçi sınıfları peşine takarak Ulusal Kurtuluş Savaşının başına geçmesine yol açar.

HK - PB yazarlarının başkalarını eleştirmek için başvurdukları, savaş konusundaki en önemli önermelerden biri olan 'savaş siyasetin bir başka araçla sürdürülmesidir' önermesi, kendi değerlendirmesinde yer almamaktadır. Böyle bir bakış açısı yoktur, olamazda. Sınıflar siyaset ve savaş arasındaki ilişkilerin Marksist-Leninist tahlili, HK-PB şeflerinin revizyonist tezlerini tamamıyla açığa çıkarmaktadır.

Milli burjuvazinin emperyalistlerle uzlaşmalar yapmaya çalışması, milli devrimi sonuna kadar götürme yeteneğine sahip olmaması, onun sınıf tabiatından gelen özelliklerdir. Enver Hoca milli burjuvazinin bu özelliklerini de ele alarak şöyle demektedir :

> «Kapitalist sömürüye dayanan milli burjuvazinin yabancı emperyalizmle ve içteki gericilikle uzlaşme eğilimleri göstermesi ve yalpalaması, onun belirgin özellikleridir. Bu yüzden milli burjuvazinin Kurtuluş mücadelesini ve demokratik devrimi sonuna kadar tutarlı olarak sürdürmesine imkan yoktur.» (34)

Milli burjuvazinin durumundan ve sınıf karakterinden çıkarılması gereken sonuç budur.

Milli burjuvazi uzlaşmacı bir yapıya sahiptir, bu meselenin bir yanıdır. Diğer yanı ise yabancı emperyalizmin, komprador kapitalizmin ve feodalizmin baskısını üzerinde hissettiğinden dolayı da bunlara karşı özellikle de emperyalizme karşı kendi sınıf hedefleri uğruna mücadele eder, ya da mücadele etmesinin objektif şartları vardır.

HK - PB yazarları bu herkesçe bilinen gerçekleri kavrayamadıklarından, milli burjuvaziyi emperyalizme bağımlı ilan ettiklerinden, bun-

larla da yetinmeyerek daha vahim oportünist sonuçlara gidiyorlar. Yukarda PB'dan aktardığımız paragrafta da görülebileceği gibi milli burjuvazinin Milli Kurtuluş Savaşını örgütlemesini ve ona önderlik etmesini, onun uzlaşma ve teslimiyet siyasetine bağlıyorlar. HK - PB yazarları, emperyalistler;

> «Türk feodal-burjuva sınıflarının rica ve yalvarmalarına kulaklarını tıkadılar.» (35)

bu yüzden Milli Kurtuluş Savaşının başına bu sınıflar geçti zırvalarını ileri sürebilmektedir.

Peki nerede kaldı savaşın siyasetin devamı, onun başka araçlarla sürdürülmesi olduğu gerçeği?

Milli burjuvazinin uzlaşmacı ve kararsız tutumundan ve buna bağlı olarak izleyeceği siyasetten milli kurtuluş savaşları değil, teslimiyet ve milli esaret sonucu çıkar. Böylesine bir siyaset kaçınılmaz olarak bu sonucu verir. Milli Kurtuluş Savaşları ise anti-emperyalist mücadele ve milli direniş siyasetinin, milli burjuvazinin yabancı emperyalizmin boyunduruğuna karşı başkaldırmasının sonucu olarak gerçekleşir.

> «Emperyalist çağda sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin milli savaşları sadece muhtemel değil **kaçınılmazdır**da. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde (Çin, Türkiye, İran) bir milyar insan, yani dünya nüfusunun yarıdan fazlası yaşıyor. Buralarda milli kurtuluş hareketleri ya şimdiden çok güçlenmiştir, ya da gitgide gelişmekte, kıvama varmaktadır. **Bütün savaşlar siyasetin başka yollardan devamıdır.** (abç) Sömürgelerde milli kurtuluş siyasetinin devamı, **ister istemez,** emperyalizme **karşı** milli savaşlar biçiminde bürünecektir.» (36)

HK - PB yazarlarının zırva iddiaları gibi milli teslimiyet ve uzlaşma siyasetinden dolayı milli burjuvazi milli kurtuluş savaşını örgütleyip başına geçmedi, tam tersine milli burjuvazinin yıllarca izlediği milli kurtuluş siyaseti onu emperyalizme karşı, yabancı boyunduruğuna karşı Milli Kurtuluş Savaşına götürdü.

Milli Kurtuluş Savaşı milli burjuvazinin bir çok zaaf göstermesine, uzlaşmalar yapmasına ve tavizler vermesine rağmen, onun zaaflarının, uzlaşmalarının bir ürünü değil, başta Türkiye'nin yoksul emekçi halkının olmak üzere, milli burjuvazinin emperyalizme karşı direnme ve başkaldırmasının bir ürünüdür.

HK - PB yazarları sınıflar, siyaset ve savaş arasındaki ilişkilerin Marksist - Leninist ilkeler ışığında ele alınması konusunda o kadar kavrayışsızdır ki, milli burjuvaziyi Milli Kurtuluş Savaşının başına geçiren milli kurtuluş siyasetini görmekten acizdirler .

HK - PB yazarları Milli Kurtuluş Savaşının varlığını kabule, bunun bir milli savaş olduğu hükmüne; savaş ve siyaset arasındaki ilişkileri, Milli Kurtuluş Savaşına yol açan siyaseti ve çeşitli sınıfların kurtuluş

savaşı karşısındaki tutumlarını, Marksist-Leninist bir yöntemle tahlilden değil, ortada ülke toprakları içinde işgalci emperyalistlerle silahlı çatışma olması, emperyalizme karşı savaş olmasından varıyor.

Marksizm-Leninizmden yoksun olan HK - PB yazarları savaş ve siyaset arasındaki ilişkiyi görmekten uzaktırlar, ancak silahları görebilmektedirler. Silahlar emperyalizme karşı patlatıldı, o halde Milli Kurtuluş Savaşıdır. Peki niçin, hangi siyasetin devamı olarak? HK - PB yazarlarının cevabı, milli burjuvazinin emperyalizmle uzlaşması «somut şartlarla mümkün olmaması» siyasetinin devamı olarak olmaktadır.

HK - PB yazarları öyle bir mantığa - ya da mantıksızlığa - sahiptir ki; bir milli hareketin varlığını, milli kurtuluş siyasetinin izlendiğini görememekte, ancak Milli Kurtuluş Savaşının kendisi ile karşılaştığında bunu kabullenmektedir.

Nitekim savaş ve siyaset arasındaki ilişkiyi kavrıyamıyan bu anlayış onlara, daha önce değindiğimiz talihsiz Çanakkale Savaşı değerlendirmesini yapmıştır. HK - PB yazarları I. Dünya Savaşına ilişkin siyasi gelişmeleri Türkiye'nin hangi siyaseti izlediğini tahlil edemeyince Alman emperyalizminin güdümündeki Çanakkale savaşını da «anti-emperyalist» görme talihsizliğine uğramıştır. Çünkü orada da gördüğü silahlara hangi siyasetin kumanda ettiği değil, emperyalistlerle silahlı çatışmadır. Türkiye'nin bir parçası olan Çanakkale'de İngiliz - Fransız emperyalistlerine karşı savaşılmış ve bu muharebe de İngiliz - Fransız emperyalistleri yenilgiye uğratılmış mıdır? O halde bu, HK - PB yazarları tarafından Çanakkale Savaşını «anti-emperyalist şahlanış» ilan etmek için yeterlidir. Ama, savaş siyaset ve sınıflar arasındaki ilişkileri kavramaktan bihaber bir bakış açısı kaçınılmaz olarak revizyonizmin; Doğu Perinçek'lerin, Mihri Belli'lerin cephesine götürmektedir.

HK — PB YAZARLARININ UCUZ SİYASETÇİLİĞİ YA DA İDEOLOJİK ACİZLİĞİ

HK - PB yazarları bütün bu revizyonist tezleri temelinde Halkın Yolu'nu eleştirmeye çalışıyorlar. Bunu yaparken de ucuz siyasetçiliklerini ve ideolojik acizliklerini sergiliyorlar.

HK - PB yazarları «eklektizm (orta yolculuk)» gibi «büyük» iddialarına kanıt olarak şöyle diyor :

> «Örneğin, platform aynı satırlarda Kemalist devrimin, ülkedeki yarı-sömürge yapıyı hem parçaladığını, hemde parçalamadığını iddia etmektedir.

Böylece milli burjuvazi önderliğindeki milli kurtuluş savaşı ülkemizi yarı-sömürge yarı-feodal bir ülke olmaktan çıkaramamıştır. (HY. S. 1).

Bu çabalar yerı-feodal yapının tasfiyesine yol açmadığı gibi ülkenin **yeniden** (aHKÇ) emperyalizmin yarı sömürgesine dönüşmesine yol açmıştır. (a.y.).

Bu bir kalem sürçmesi değildir. Halkın Yolu daha sonra yayınladığı birçok yazıda da hem milli kurtuluş savaşının yarı-sömürge yapıyı parçalamadığını,hem de parçalandığını ama Türkiye'nin daha sonra, "yeniden" yarı-sömürge haline geldiğini iddia etmiş durmuştur.» (37)

Evet, HK - PB yazarlarının dediği gibi «bu kalem sürçmesi değildir», Marksist-Leninist bir tahlildir ve ancak HK - PB yazarları gibi Marksizmden yoksun, revizyonizmin batağına batmış olanlar için anlaşılmazdır ya da "eklektizm"dir. HK - PB yazarlarının beş büyük paragraf atlayıp iki paragraf almaları ve bunlar arasında "çelişki" olduğunu iddia etmelerine gerek yoktu. Küçük burjuva şefler bu "çelişkiyi" birbirinin devamı olan iki paragrafta da gösterebilirlerdi. Ama o zaman ucuz siyasetçilik yapma imkânları ortadan kalkacak kendi revizyonist anlayışları ile Marksizm-Leninizm arasındaki çelişki açığa çıkacaktır. HK - PB yazarlarını Halkın Yolu'ndan aktardıkları ilk paragrafa dikkat edilirse «Böylece...» diyerek başlamaktadır. Acaba nasıl? O da, o paragraftan hemen önce Halkın Yolu tarafından belirtilmiştir. Fazla yer işgal etmemek için sadece tartışılan konuya ilişkin bölümü aktaralım.

«Milli burjuvazinin önderliğinde gerçekleşen milli kurtuluş savaşımız ülkeyi sömürgeleştirmek isteyen emperyalizmi kovmuş, feodal hanedanı yıkmış ve komprador kapitalizme darbe indirmiştir.

.....

Bir yandan emperyalizmin Türkiye'yi sömürgeleştirme planlarını büyük bir karşı koyuş olan milli kurtuluş savaşımıza önderlik eden Kemalist burjuvazi, öte yandan emperyalizmle uzlaşmış, emperyalizmin ülkemizdeki ekonomik dayanaklarını yoketmemiş ve giderek ülkenin yeniden emperyalizme bağımlı hale gelmesine yol açmıştır.

Böylece, milli burjuvazi önderliğindeki milli kurtuluş savaşı ülkemizi yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke olmaktan çıkaramamıştır.» (38)

HK - PB yazarlarının «çelişki»li ve «eklektik» buldukları tahlil budur. Halkın Yolu bu tahlilin sonuçlarını defalarca da belirtmiştir. HK - PB'nın küçük burjuva şeflerinin dediği gibi «iddia etmiş durmuştur.» Çünkü bu doğru ve Marksist-Leninist bir tahlildir.

Milli burjuvazi önderliğindeki Milli Kurtuluş Savaşı, emperyalist boyunduruğu parçalamış, bir milli devrim ile milli bağımsızlığını elde etmiştir. Milli Kurtuluş Savaşına yol açan siyaset, milli burjuvazinin milli kurtuluş siyaseti idi ve bunun hedefi de milli bağımsızlığı elde et-

mekti. Milli burjuvazi emperyalist boyunduruğu parçalayarak, emperyalist işgalcileri kovarak bu hedefe ulaşmış, milli devrimi başarıya ulaştırmıştır. 1923'te Cumhuriyet ilân edildiğinde, Türkiye, milli bağımsızlığı olan bir ülkeydi. Bunu o yılları inceleyen, HK - PB yazarları gibi kafaları revizyonist düşüncelerle dolu olmayan herkes görebilmektedir.

Nitekim Komünist Enternasyonal'de Milli Kurtuluş Savaşı Türkiye'nin emperyalist boyunduruktan kurtulması olarak ele alınmıştır :

> «Daha yakın zamanlara kadar ngiliz - Fransız Sermayesinin bir yarı-sömürgesi olan **Türkiye,** milli devrimini tamamlamış ve kendisini elde silah emperyalist boyunduruktan kurtarmıştır.» (39)

Dimitrof, Türkiye'nin durumunu şöyle değerlendiriyordu :

> «Ellerinde silah, büyük kan pahasına yurtlarından emperyalist istilacıları kovalamayı başaran ve **milli bağımsızlıklarını elde eden** Türk milleti, büyük bir gurur duymakta haklıdır.» (a.b.ç.) (40)

Birinci Doğu Halkları Kurultayı'nda da Türkiye'nin Milli Kurtuluş Savaşı ayni şekilde değerlendirilmekte, «bağımsızlığın kazanılması» için mücadele olarak görülmektedir.

Ve en önemlisi Lenin emperyalistlerin Türkiye'den nasıl ellerini çekmek zorunda kaldıklarını şöyle anlatmaktadır :

> «Türkiye'nin işçileri ve köylüleri, çağdaş milletlerin yağmaya karşı direnişinin hesaba katılmak gereken bir şey olduğunu ispat etmişlerdir: **Türkiye emperyalist devletlerce yağma edilmeye öyle bir şiddetle karşı koydu ki, içlerinde en kabadayı olanı bile elini ondan çekmek zorunda kaldı.»** (abç) (41)

Milli burjuvazi önderliğindeki Milli Kurtuluş Savaşı, emperyalist boyunduruğu parçalayan bir milli devrimle sonuçlandı. Ama milli burjuvazinin bu zaferi, gerçekleştirilen milli devrim, yarım bir zafer ve tamam olmayan bir devrimdi. Sınıfsal niteliği bakımından böyle olmaya mahkumdu.

Kemalist milli burjuvazi de milli devrimi başarıya ulaştırdığı halde, emperyalist boyunduruğu parçalayıp sömürgeleştirme planlarını yerle bir ettiği halde emperyalizm; onun ülkedeki iktisadi dayanaklarını tasfiye edememiştir. Bu yüzden milli bağımsızlığı kesin teminat altına alamamıştır. Burjuvazinin kendi hakimiyetini sağlamlaştırma, işçileri ve köylüleri yalnızca kendisinin sömürdüğü bir Türkiye kurma planı başarısızlığa uğramış, Türkiye yeniden emperyalizmin bir yarısömürgesi haline gelmiştir.

HK - PB yazarları Halkın Yolu'nu "eleştirebilmek" için Milli Kurtuluş Savaşı öncesi Türkiye'nin nerdeyse tamamıyla sömürgeleştirildiğini «unutmuşlar». Zaten I. Dünya Savaşında Almanya'nın vasalı, ken-

dilerinin de bir yazılarında belirttikleri gibi % 90 sömürge olan Türkiye emperyalist savaş sonucu İngiliz, Fransız, İtalyan emperyalistleri tarafından paylaşılarak neredeyse tamamen sömürgeleştirildi. Milli devrimin parçaladığı bu yapıdır. Halkın Yolu'nun da belirttiği budur. Türkiye milli burjuvazi önderliğindeki bir milli devrimle sömürgeleştirme planlarını yerle bir etmesine rağmen, Türkiye yeniden emperyalizmin yarı sömürgesi haline geldi. Halkın Yolu'nda söylenen budur. HK - PB'nın ucuz siyasetçi, laf cambazı yazarlarının görmek istemedikleri, kavramadıkları da budur.

> «Eğer Türkiye'deki Mustafa Kemal yönetimi veya İran'daki ya da Hindistan'daki ulusal kurtuluşçu yönetimler, kapitalist toplumu benliklerinde olduğu gibi yaşatarak İngilizleri kovar ve İngiltere'ye ulusal bağımsızlıklarını kabul ettirmeyi başarırlarsa, ekonomik açıdan İngiltere'ye bağımlı olmaya devam edeceklerdir. Siyasal bağımsızlık uluslararası sanayi sermayesinin sızmasından onları koruyamayacaktır.» (42)

HK - PB yazarlarının kavramadıkları işte bu süreçtir. İdeolojik acizlikleri ve Marksizm-Leninizmden yoksunlukları onların bu süreci tahlil etmelerini imkansız kılmaktadır. HK - PB yazarları Halkın Yolu'nun tahlillerinde çelişkiler arayacaklarına, revizyonist kafaları ile Marksizm-Leninizm arasındaki çelişmeyi çözmeye çalışsalar daha iyi edecekler.

Hiç olmazsa o zaman Milli Kurtuluş Savaşını bir yarı sömürge olma savaşı derecesine düşürmez, İ. Kaypakkaya ile aynı "gaf"ı yapmazlardı.

HK - PB yazarlarını da, İ. Kaypakkaya'yı da bu «gaf»ları yapmaya iten en önemli etkenlerden biri TKP'den ve Kominternden öğrenmeye çalışma yerine, TKP ve Şefik Hüsnü'yü hedef alarak Komintern'e de saldırmalarında yatmaktadır. TKP'ye O'nun Marksist mirasına düşmanlık bu küçük burjuva şeflere daha çok "gaf" lar yaptıracaktır. TKP' nin ve onun önderlerinin bu konudaki tahlillerinden de biraz öğrenmeye çalışsalardı, en azından inceleselerdi Şefik Hüsnü ve diğer yoldaşların Komintern'le uyum içinde ve Komintern'in kürsülerinde burada anlattığımız tahlillerin aynısını yaptıklarını görürlerdi.

HK - PB yazarları Kurtuluş Savaşının zaferinden sonra, Kemalist burjuvazinin, ilk dönemlerde emperyalizmden bağımsız, kendi başına ilerleme çabalarını da yok farzetmekte, böyle bir şeyin kabulünden ısrarla kaçınmaktadır. Çünkü o, anti-Marksist kavrayışı nedeniyle, proletarya açısından, emperyalizme bağımlılığın alternatifinin ne olursa, hangi sınıf önderliğinde olursa olsun milli ekonomi değil —proletaryanın iktidarı altında sosyalist ekonomi olduğunu kavrayamıyor. Milliyetçi revizyonistlerin, «üç dünya»cıların burjuvazinin iktidarı altında sözde emperyalizmden bağımsız burjuva ekonomi ile, proletarya dikta-

törlüğü altında sosyalist ekonomi arasında hiç fark yoktur, ikiside, proletarya bakımından kabul edilebilir (gerçekte birincisini kabul ettirmek için böyle diyorlar) safsatalarına fazlaca inandığından, eğer Kemalist burjuvazininde bir dönem emperyalizmden bağımsız milli yol çabasının olduğu ortaya çıkarsa desteklemek, benimsemek gerekeceğini zannediyor; ve böyle bir duruma düşmemek içinde, onun hiç böyle bir yöneliminin olmadığını iddia ediyor.

Oysa Kemalist burjuvazi emperyalizme bağlanmadan (tabii ki o zaman bile emperyalizmle bağlar tam olarak koparılmamıştı) milli kapitalizm yoluna; yani o günkü zayıf, güçsüz, yeni durumundan kurtulup; işçileri ve köylüleri yalnızca kendisinin sömürdüğü Türkiye yaratmaya, güçlü bir sınıf haline gelmeye yöneldi. Elbette mevcut koşullarda, Kemalist burjuvazinin milli kapitalizmi, «milli yol»u, oldukça kısa bir zamanda kaçınılmaz olarak emperyalizmle birleşir, onun işbirlikçisi, bir parçası haline gelirdi.

1928'de Sömürgeler Meselesi Üzerine yapılan tartışmada konuşan Ali Cevdet ("Fahri") bunu şöyle anlatıyordu :

> «Kemalizm, gelişmesindeki ilk aşamayı, yani yerel güçlere ve olanaklara dayanarak gelişme aşamasını, artık tamamlamıştır. Emperyalistlere karşı kazandıkları zaferden sonra kendi hakimiyetlerini kuran Kemalistler, ellerindeki siyasi iktidardan, Türk olmayan unsurların ve emperyalizmin ajanlarının, yani komprador burjuvazinin aleyhine asgari bir iktisadi güç yaratabilmek için yararlandılar... Bir kaç yıl süren bu gelişme, Türkiye burjuvazisini, dünkü rakibi komprador burjuvaziye gitgide daha yaklaştırdı. Bu aşama biteli bir buçuk yıl oluyor. Artık Kemalizm, gelişmesini kendi olanaklarıyla sürdüremiyeceği bir noktaya gelmiştir. Burjuvazi sermaye birikimini güçlendirmek ve hızlandırmak zorundadır. Ne var ki, milli burjuvazinin, kendi olanak ve yöntemleriyle bağımsız gelişme çabaları iflas etmiştir.»
>
> «Böylece Kemalizm, ülkenin bağımsızlığına ihanet yoluna sapmak zorunda kaldı.»

Ali Cevdet bunları belirttikten sonra Kemalist burjuvazinin tamamen karşıdevrim safına geçtiğini, Türkiye'yi yarı-sömürge bir ülkeye dönüştürdüğünü belirterek :

> «Bu ikinci aşamadır; Türkiye'nin emperyalistler tarafından sömürgeleştirilmesi ve boyunduruk altına alınması aşamasıdır; milli burjuvazinin ihanet ederek tamamen karşıdevrim saflarına geçme aşamasıdır.» (43) demektedir.

demektedir.

Kemalist burjuvazinin bu kısa süre ile sınırlı yönelimi, gerçekte, proletaryanın sınıf mücadelesinin koşullarını olgunlaştırma, burjuvazi

ile arasındaki uzlaşmaz sınıf çıkarlarını, netleştirme sonucunu doğurdu. Savaş yıllarında burjuvazinin emekçi yığınları peşinden sürüklemesine hizmet eden ulusal kavramların savaş sonrasında onun aç gözlü arzularının örtüsü haline geldiği, bütün çıplaklığı ile ortaya çıktı. Bu dönemde de Komünistlerin görevi işçi sınıfı ve emekçi yığınlara burjuvazinin 'milli yol'unu desteklemeyi göstermek değil; aksine, daha önceki dönemlerden çok daha açık hale gelen, burjuvazi ile çıkar çatışmasını, uzlaşmaz sınıf çıkarlarını göstermek, hangi yolun emperyalizmden, baskı ve sömürüden kurtuluşu sağlayacağını göstermekti.

Nitekim, Komintern bu konuda belli sağ hatalar işleyen TKP'yi uyarmıştır.

Halkın Kurtuluşu, milli burjuvazi önderliğinde bir milli savaş kabul etmediğinden, Lozan'ın bu savaşın zaferinin tescili, ulusal hakların emperyalistlere karşı kazanılmasının tescili olduğunu da göremiyor. Elbette bu anlaşmaya da damgasını vuran sınıfın niteliği nedeniyle, emperyalizm karşısında uzlaşmaz, tutarlı bir tutum ortaya çıkmazdı.

Lozan niçin böyle değerlendirilmelidir?

Türkiye halkının silahlı mücadelesi ve Sovyetler Birliğinin büyük önemdeki yardımları sonucunda, emperyalistler konferans masasına oturmak zorunda kaldılar. Sovyetler Birliği'nin Konferansa katılmasına razı olmak zorunda kaldılar.

Lozan Konferansı, İngiliz - Fransız - İtalyan emperyalistleri ile Sovyetler Birliği ve Kemalist iktidar arasında uzun, zorlu ve kanlı bir mücadele arenası oldu. Sovyetler Birliği'nin konferansa katılan, temsilcilerinden Vorovsky, emperyalistler tarafından tertiplenen alçakça bir suikastle katledildi.

Konferans uzun görüşmeler sonucunda anlaşma ile sonuçlandı.

Konferans, her şeyden önce I. Dünya Savaşında, galip çıkan emperyalistlerin bu zaferleri üzerine imzaladıkları Sevr andlaşmasını geçersiz kılmakla önem kazanıyor. Emperyalistlerin, mücadele sonucu gerilemesinin bir ifadesi oluyordu. İkinci olarak, İngiliz emperyalistleri halen işgal altında bulundurdukları yerleri, anlaşma sonucu boşaltmak zorunda kalıyorlardı. Ve en önemlisi, Türkiye'de gerçeklenen Milli Devrim emperyalistler tarafından hukuken tanınmış oluyordu.

Kemalistlerin bazı sorunların çözümünü ertelemeyi, boğazlar ve iktisadi meselelerde önemli tavizler vermeyi kabul etmelerine rağmen Lozan Konferansı bu sonuçları ile ele alındığında, Kemalistlerin bir zaferini, daha doğrusu Ulusal Savaşın zaferinin onaylanmasını ifade ediyordu.

«Lozan Antlaşması tüm eksiklerine ve barındırdığı çelişmelere rağmen, siyasal bir belge olarak, Versay Antlaşmasının çöküşünün ve tasfiyesinin parlak bir örneğidir. Versay binasının tüm kirişleri çatırdıyor...»

«Lozan'da **hukuken** tanınmış olan Türkiye'deki milli devrim, genç Türkiye burjuvazisinin vermiş olduğu ve daha da vereceği tüm tavizlere rağmen, bugünkü tarihi durumda Avrhupa emperyalizminin güçlerine karşı çıkan parlak bir etkendir. Bu anlamda Lozan Konferansının sonucu, sadece Türkiye burjuvazisi için büyük bir zafer olarak kalmamakta, aynı zamanda sosyal devrimin gelişmesi yönünde etkin kuvvetleri de güçlendirmektedir. (44)

TKP ve onun önderi Şefik Hüsnü yoldaşta Komintern'in değerlendirmelerine uygun olarak Lozan Konferansını «diplomatik başarı» olarak ele alıyordu.

Komintern'in savunucusu olduğunu iddia eden HK - PB yazarlarının savunduğu anti - marksist görüşlerin, görüldüğü gibi Komintern'in değerlendirme ve tahlilleri ile hiç bir ilgisi yoktur. Bu revizyonist yazarlar sorumsuzca Şefik Hüsnü'ye ve TKP'ye saldırırken, aslında sinsice Komintern'e saldırmaktadırlar.

HK — PB KEMALİST BURJUVAZİNİN TUTUMU İLE WİLSONCULUĞU AYNILAŞTIRIYOR

HK - PB yazarlarının savaş siyaset ve sınıflar konusundaki anti-Marksist saçmalıkları bunlarla sınırlı değil. Küçük-burjuva şefler Milli Kurtuluş Savaşını emperyalizme bağımlı yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisinin yaptığını bir yandan söylerken, aynı yazılarında bu sınıfın siyaseti hakkında şunları yazabiliyorlar :

«Türk komprador-feodal sınıfları ve onlara bağımlı tefeci-ticaret burjuvazisi, Osmanlı İmparatolruğunda nispeten homojen bir Türk nüfusunun bulunduğu yegâne yer olan Anadolu'da **emperyalizmin güdümünde sahte bir bağımsızlığa sahip (günümüzün yeni-sömürge ülkeleri statüsünde) kendilerinin hakim ulus durumunda bulunacağı bir devletin kurulmasından yana idiler. Bu amaçla ulusların kaderlerini tayin hakkının karikatürleştirilmiş ve Amerikan emperyalizminin amaçlarına hizmet eder bir tarzda yozlaştırılmış hali olan 'Wilson ilkelerine' sarılıyorlar ve ülkeyi sömürgeleştirmekte olan İngiliz, Fransız ve İtalyan emperyalistlerine kendilerine bu imkanı bahşetmeleri için yalvarıyorlardı.»** (45)

Şimdi bunlardan hangisi doğru? Milli burjuvazi dediğimiz bu sınıf emperyalizme karşı bir milli devrim gerçekleştirmek için mi mücadele ediyordu, yoksa burada anlatıldığı gibi emperyalizmin güdümünde sah-

te bağımsız bir devlet için, herhangi bir emperyalist devletin, özellikle Amerikan emperyalistlerinin mandası altına girmek için, emperyalistlere diz mi çöküyordu? HK - PB yazarlarına göre ikisi de doğru ve onun «bütünlüklü çizgi»sinin ifadesi!

HK - PB yazarları revizyonizmin çukuruna çıkamayacakları bir şekilde batmışlardır. Milli Kurtuluş Savaşını ve milli devrimi yaptırdıkları yarı-feodal tefeci-ticaret burjuvazisinin yukarda izlediği çizgiyi açıklamakta ve **bu çizginin sonucu** Milli Kurtuluş Savaşının verildiği ve milli devrimin gerçekleştiği sonucunu çıkararak, sonuç olarak Milli Kurtuluş Savaşını da inkara varmaktadırlar.

HK - PB yazarları yazdıklarının yenilir, yutulur cinsten lokmalar olmadığını farkına varmamışlar ki, bu tahlillerden sonra «durumu kurtarmak» için hemen aktardığımız paragrafın ardından milli burjuvaziyi tabakalara bölerek milli burjuvazinin üst kesiminin (yani yukarda aktardığımız tefeci-ticaret burjuvazisinin üst kesiminin) «siyasi bağımsızlığa» sahip devletin kurulmasını amaçladığı söylenmektedir.

Yani uzun sözün kısası HK - PB yazarlarına göre, emperyalizmin güdümünde sahte bağımsız, emperyalist Wilson ilkelerine uygun bir devlet isteyen tefeci-ticaret burjuvazisinin üst kanadı, «siyasi bağımsızlığa» sahip bir devlet kurmayı amaçlıyordu!!

HK - PB yazarları ideolojik keşmekeşlik içinde yaptıkları bir "gaf"ı düzeltmeye çalışırken bir başka "gaf" daha yapmakta, her renkten revizyonist yama içinde kaybolup gitmektedirler. Bu kadar birbirine zıt ve birbirini inkar eden anti-Marksist zırvalıkları biraraya getirerek bunları «bütünlüklü çizgi» lerin ifadesi «Marksist-Leninist tahliller» diye ileri sürme cesaretini de ancak HK - PB yazarları gösterebilir. Çünkü onların bu cesaretinin kaynağı Marksizm-Leninizm konusundaki cehaletleridir.

HK - PB yazarlarının dediklerinde doğru olan bir şey varsa o da tefeci-ticaret burjuvazisinin gerçekten, komprador burjuvazi ile birlikte emperyalizmin güdümünde görünürde bağımsız bir devlete sahip olmayı istemeleriydi. Bunlar Wilson ilkelerine sarılarak, Wilson'culuğu kendilerine bayrak edinerek emperyalizmin mandası altına girmeyi tek kurtuluş yolu görüyorlardı. Bu sınıfa bağımlı Halide Edip Adıvar gibi yazarlar da mandacılığın hararetli savunuculuğunu yapıyorlardı. Kemalist burjuvazi, Milli Kurtuluş Savaşında bu görüşlere karşı çıkıyor, hiç bir emperyalistin vesayetine girmeksizin milli hakların kazanılmasını istiyordu. Tefeci-ticaret burjuvazisi Kemalist hükümetin kurulmasından sonra da hükümeti emperyalizme doğru itmeye emperyalistlerle

bağların muhafazasına çalıştılar. Şefik Hüsnü'de Türkiye'deki sınıf mücadelelerini inceleyen makalesinde bu gerçeği belirtmektedir.

> «Ama zaferden hemen sonra, milli parti ile gerici muhalefet arasında, yani Mustafa Kemal ile önde gelen silah arkadaşları arasında şiddetli çatışmalar başgösterdi. Büyük şehirlerin **tefeci burjuvazisinden gelen unsurlar**; feodal tabakalara yakın unsurlarla birlikte 'ikinci grub' diye adlandırılan bir tür siyasi muhalefet partisi oluşturdular.» (abç) (46)

Bu ve benzeri gerici muhalefet grupları, İngiliz, Amerikan, Alman emperyalizmi ile bağların korunup güçlendirilmesi için çalışan, Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile yakınlaşmasına karşı olan kesimlerden oluşmaktaydı. HK - PB yazarlarının "milli" yarı-feodal tefeci ticaret burjuvazisi de bu gerici muhalefet içinde yer almaktaydı.

*
**

Milli Kurtuluş Savaşı, önderliği ve sonuçları üzerine görüşlerimizi ve HK - PB yazarlarının revizyonist tezlerinin eleştirisini böylece ortaya koymuş olduk. Eleştiri ve değerlendirmelerimizi, kendimiz "yeniden" tahliller yapma yerine, daha önce doğru olarak yapılmış ve eklenecek fazla birşey olmayan Marksistlerin tahlillerine dayandırdık, onların eserlerine sık sık atıflarda bulunduk. Böylece HK - PB şeflerinin kemikleşmiş kafaları değişmese bile, taraftarları bu kaynakları inceleyerek, objektif bir sonuca varma ve şeflerinin nasıl Komünist Harekete ve Marksizm - Leninizme düşmanlık yaptıklarını görme imkanını bulabileceklerdir.

D İ P N O T L A R

(1) Lenin, Devlet ve İhtilâl, 1978, sf. 55.
(2) Halkın Kurtuluşu, sayı 16.
(3) Şefik Hüsnü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, 1977, sf. 168.
(4) Kürt Milli Meselesi, 1977, sf. 53.
(5) Kürt Milli Meselesi, 1977, sf. 268.
(6) Kürt Milli Meselesi, 1977, sf. 277.
(7) Kürt Milli Meselesi, 1979, sf. 206 - 207.
(8) Parti Bayrağı, sayı 1, 1978, sf.34.
(9) Parti Bayrağı, sayı 7, 1978, sf. 84.
(10) Parti Bayrağı, sayı 1, 1978, sf. 34 - 35.
(11) Parti Bayrağı, sayı 1, 1978, sf. 36 - 37.
(12) Aydınlık, sayı 85, 1978, sf. 22 - 23.
(13) Stalin, Milli Demokratik Devrim, 1977, sf. 42.
(14) Ürün, sayı 4, 1974, sf. 38 - 44.
(15) Ürün, sayı 6, 1974, sf. 27.
(16) Stalin, Milli Demokratik Devrim, 1977, sf. 78 - 79.
(17) Stalin, Milli Demokratik Devrim, 1977, sf. 161.
(18) Türkiye Üzerine, 1977, sf. 115.
(19) Aralov, Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları, 1967. sf. 38.
(20) Şnurov, Türkiye Proletaryası, 1973, sf. 5.
(21) Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, 1979, sf. 40 - 41 - 42.
(22) Şefik Hüsnü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, 1977, sf. 133.
(23) Şefik Hüsünü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, 1977, sf. 169.
(24) Şefik Hüsnü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, 1977, sf. 171.
(25) Mustafa Suphi, Türkiye'nin Mazlum Amele ve Rençberlerine, 1976, sf. 73.
(26) Parti Bayrağı, sayı 5, 1978, sf. 33.
(27) Stalin, Milli Mesele, sf. 9.
(28) Komünist Enternasyonal Programı, 1977, sf. 29 - 30.
(29) Parti Bayrağı, Sayı 5, 1978, sf. 51.
(30) Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, 1979, sf. 92.
(31) Arnavutluk Haber Ajansı (ATA) 29 ekim 1978.
(32) Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, 1979, sf. 119.
(33) Parti Bayrağı, Sayı 1, 1978, sf. 39.

(34) Enver Hoca, Revizyonizm ve Maceracılık Yenilgiye, Marksizm-Leninizm Zafere Götürür, 1975, sf. 60.
(35) Parti Bayrağı, Sayı 1, 1978, sf. 40.
(36) Lenin, Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri ,1976, sf. 229.
(37) Parti Bayrağı, Sayı 1, 1978, sf. 33.
(38) Halkın Yolu, Sayı 1, 1976.
(39) Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, 1970, sf. 132.
(40) S. Velikov, Kemalist İhtilâl ve Bulgaristan, 1969, sf. 17.
(41) Lenin, Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, 1976, sf. 374.
(42) Birinci Doğu Halkları Kurultayı, 1975, sf. 212.
(43) Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, 1979, sf. 203 - 204 - 205.
(44) Boğazlar Meselesi, Lozan ve Montrö, 1977, sf. 94 - 95.
(45) Parti Bayrağı, sayı I. 1978, sf. 39.
(46) Şefik Hüsnü, Komintern Organlarında Yazı ve Konuşmalar, 1977, sf. 57.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Birinci Bölüm

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» KÜÇÜK BURJUVA, ANTİ - MARKSİST BİR TEORİDİR

1 — «Mao Zedung Düşüncesi» Çağın Merkezinde Proletarya Olduğunu Reddediyor 6

2 — «Mao Zedung Düşüncesi» Marksist - Leninist Devrim Teorisini Reddediyor 8

3 — Mao Zedung'un «Halk Savaşı Teorisi» Anti-Marksisttir 20

4 — «Mao Zedung Düşüncesi» Siyasi Taktiklerini Pragmatizm (Faydacılık) Temeline Oturtuyor 24

5 — «Mao Zedung Düşüncesi» Marksist - Leninist Parti Öğretisini İnkâr Ediyor 26

6 — Mao Zedung, Liberal Burjuva Vaazları Herşeyin Üstünde Kişisel Otorite Kurmakla Birleştirmiştir 34

7 — «Mao Zedung Düşüncesi» Proletarya Diktatörlüğünün Zorunluluğunu İnkâr Ediyor 39

8 — Çin Devrimi Demokratik Bir Devrim Olarak Kaldı 47

9 — «Mao Zedung Düşüncesi»nin Felsefi Anlayışı Nedir? 51

10 — «Mao Zedung Düşüncesi» Kültür Devrimi Sorununu İstismar Ediyor 53

11 — «Mao Zedung Düşüncesi» Proletarya Diktatörlüğü Altında Sınıf Mücadelesini Sürdürme Sorununu Revize Ediyor 55

12 — «Mao Zedung Düşüncesi» Leninist Emperyalizm Teorisini ve Emperyalizm Çağının Objektif Yasalarını İnkâr Ediyor 57

13 — «Mao Zedung Düşüncesi» Proleter Enternasyonalizmini, Milliyetçilikle Değiştiriyor, Revizyonizm ve Her Türlü Burjuva İdeoloji ile Uzlaşmayı Savunuyor 69

14 — «Mao Zedung Düşüncesi»nin Türkiye Devrimci Hareketine Etkileri ve Özeleştirimiz 78

İkinci Bölüm

MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞI VE HALKIN KURTULUŞU — PARTİ BAYRAĞI'NIN ANTİ — MARKSİST TEZLERİNİN ELEŞTİRİSİ

1 — I. Emperyalist Dünya Savaşı ve Öncesi 86

2 — Anti - Emperyalist Milli Direniş Siyaseti Savaş İçerisinde Filizlenmeğe Başladı 87

3 — Kurtuluş Savaşının Başlaması ve Savaş Karşısında Sınıfların Durumu 90

4 — Milli Kurtuluş Savaşının Kazançları ve Sonuçları 91
5 — Halkın Kurtuluşu - Parti Bayrağı Yazarlarının Anti-Marksist Eleştirileri 94
6 — Milli Kurtuluş Savaşında Önderlik Sorunu 96
7 — Stalin ve Diğer Marksistler Önderlik Meselesini Nasıl Ele Almaktadırlar 100
8 — HK — PB Yazarları Kurtuluş Savaşının Muhtevasını Nasıl Değiştiriyor? 104
9 — HK — PB Yazarlarının Sınıflar, Siyaset ve Savaş Arasındaki İlişkiler Konusundaki Kavrayışsızlığı 109
10 — HK — PB Yazarlarının Ucuz Siyasetçiliği Ya da İdeolojik Acizliği 112
11 — HK — PB Kemalist Burjuvazinin Tutumu ile Wilsonculuğu Aynılaştırıyor 118
12 — Dipnotlar 121

HALKIN YOLU YAYINLARI

1 — PROLETER DEMOKRASİ GERÇEK DEMOKRASİDİR (**ENVER HOCA**) 10 TL.

2 — ENVER HOCA ALBÜMÜ 30 TL.

3 — ARNAVUTLUK GÜVENLE VE KORKMADAN İLERLİYOR (**ENVER HOCA**) 10 TL.

4 — YUGOSLAVYA ÜZERİNE KOMİNFORM KARARLARI 10 TL.

5 — ÇİN'İN SAVAŞ KIŞKIRTICISI SİYASETİ VE HUO GUO - FENG'İN BALKAN ZİYARETİ (**ZERI i POPULLİT**) 5 TL.

6 — DEVRİM — ÇÖZÜMÜ GÜNDEME GELMİŞ BİR MESELE (**RAMİZ ALİA**) 10 TL.

7 — YUGOSLAV «ÖZYÖNETİMİ» KAPİTALİST BİR TEORİ VE PRATİK (**ENVER HOCA**) 20 TL.

ENVER HOCA

EMPERYALİZM
ve
DEVRİM

"Şu anda Partimiz ve bütün gerçek Marksist-Leninist partiler Çin revizyonizmine karşı mücadeleye büyük bir dikkat göstermelidirler. Bu önemle ele almamız gereken bir mesele - dir, ama bu, onunla uğraşırken modern revizyonizmin çok tehlikeli türleri olan Sovyet revizyonizmini, Titocu revizyonizmi ya da "Avrupa - komünizmi"ni unutabiliriz demek de değildir. Bütün bu anti - Marksist akımlar mücadele biçimlerindeki farklılıklara rağmen taktik ve stratejileri bakımından aynı yolun yolcusudurlar, aynı amacı paylaşmakta ve aynı mücadeleyi vermektedirler."

Enver Hoca

25 lira